

ଅସିଲେ । କହିଲୁଣ୍ୟଲକ୍ଷ ଥାବା ମାନକର
ପସଂଗୋତ୍ତରୀଣ ଅଥବା ସାମାଜିକ ଉଚ୍ଚବଳ
ଶିକ୍ଷାପ୍ରାୟ ଶିକ୍ଷାକେ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଦରତ
ହୋଇ ପାରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଚଳିବ
ବର୍ଷରେ ନିୟମ ହୋଇଥାଏ ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର
ପ୍ରବେଶକା ପସଂଗାରେ ଉତ୍ତରୀଣ ହୋଇ ନ
ଥିଲେ କେହି ମେତିକେଲ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଦରତ
ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ତେବେ ଉତ୍ତରିକାରୀଙ୍କ
ଧର୍ମରେ ବିଶେଷ ନିୟମ ଏହି ଯେ ଯେଉଁମାକେ
ପ୍ରବେଶକା ପସଂଗାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଉଚ୍ଚବଳ-
ବସା ଓ ଥତ୍ୟ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱରେ ପାପ
ଦରିଥିବେ ସେମାକେ ବୁଝୁଛ ନେବେ ।
ଦରିଖାସ୍ତ ପ୍ରତିଶର ଗାରିଜ ଜୁଦିମାପ ତାଙ୍କୁରଙ୍ଗ
ଧର୍ମକୁ ପୁର ଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୁଦିମାପ
ଶେଷ ହୋଇ ଯୁଲର ମାପର ଦ୍ଵିତୀୟ ସମ୍ପଦ
ଦିପଟିର ହେଲଣି ବିନ୍ଦୁ ଶୁଣିଲୁଁ ଯେ ସ୍ଵର୍ଗରେ
ଖବେହି ଶହି ଦରତ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଓ ସେ-
ମାନେ ସମସ୍ତେ ବଙ୍ଗବାସୀ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି
କୁବେହି ଶତରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଗଲୁଥାଏ । ସ୍ଵର୍ଗର
ଅବସ୍ଥା ପ୍ରତିକାର ହେଲେ ସ୍ଵର୍ଗର ସ୍ଥାନରେ
ଦିପଟେ ସନ୍ଦେହ । ପ୍ରତିକାର ଗୋଟିଏ ହତ-
ବାବଦ ସ୍ଵର୍ଗ ଜାଗିଗଲେ ଦେଶର କେବେ
ଅନ୍ତର୍ଭୁବି ହେବ ତାହା ଅବସ୍ଥାରେ ଦୂର
ଯାଇଥାଏ । ଯେହି ଦେଖା ଯାଉଥାଏ ଯେ
ମେତିକେଲ ସ୍ଵର୍ଗରେ ଦରତ ହେବା ସକାଶେ
ଡିଶାପ୍ରତି ସେଇ ନିୟମ ହୋଇଥାଏ ତାହା
ଦିଲେର ଅପେ । ଉତ୍ତରିକା ମଧ୍ୟ
ଅନୁଭବ ପ୍ରତେକ ସୁତଃଂ ନିୟମର ଶିଥୁଳତା
ଅବଶ୍ୟକ ମାତ୍ର ଏକହପମନରେ କୌଣସି
ଦେଖା ହୋଇଥିବାର ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ ।
ଆମେମାକେ ଶୁଣିଲୁଁ ଅନେକବୁଦ୍ଧିବ ବିଶ-
ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରବେଶକା ଶେଳୀର ଶହି ସ୍ଵର୍ଗରେ
ଦରତ ହେବାପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥି ହୋଇଥିଲେ ସକା
ସେମାକଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହି କରି ହୋଇଥାଏ ।
ମେତିକେଲ ସ୍ଵର୍ଗର ସୁମୁଖୀ ଶ୍ରୀମତ୍ତୁ ଲେତାମ
ସାହେବ ଦିକ୍ଷାରମାପ ହେଲ ଏ କିମରକୁ ଆସେ
ଅନ୍ତର୍ଭୁବି । ତାହାକୁ ଏଠାର ଅବସ୍ଥା ଜଣା ନାହିଁ ।
ଅତିବର ଏ ବିଷ୍ୟପ୍ରତିକାହାନ୍ତରବଦଂ ଡିଶାର
ଯବାହର ଶୀଘ୍ରକୁ କରିବାର ଲୁ, ଏହ କୁଛିଦିବ
ଦିବ ବିଶେଷ ମହୋଦୋପ ଅବଶ୍ୟକ କରୁଥାଏ ।
ଆଜା ହବୁଁ ଡିଶାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅବସ୍ଥା
ବିବେଗରେ ଉଚ୍ଚ କଠୋର ନିୟମ ପଞ୍ଚମ
ଦରିବାର କିମର ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ ଦରିବାର
ହୁଏ ହେବେ ।

ଧର୍ମଶାଳା ଅପଦଳର ।
ପୁଣ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରାଥବିହାର ମଠର ଧର୍ମଶାଳା
ଅପଦଳର ବିଷୟରେ ଏଥେ ପକ୍ଷେ ଅମ୍ବୋ-
ମାଳେ ଯାହା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧ-
ରେ ‘ ଜନେତି ପୁଣ୍ୟବିହାର ’ ଦର ଖଣ୍ଡିବ
ପରି ଗତ ତା ୧୯ ଉତ୍ସର ପ୍ରକାଶନିର୍ମାଣରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଲେଖକ ମହାଶୟ ଅମ୍ବୋ-
ମାଳେଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ଅନୁଷ୍ଠାରେ ତାହାଙ୍କୁ ଜଣାଇବା
ବିଧା ବିଧାମାଳକ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ
ସେ ପଞ୍ଚ ଲେଖିଥିବାର ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥାଇଛି
ଅଥବା ସେ ପଞ୍ଚ ସଂଖ୍ୟାବାଟେ ସଫଳାକୁ ବ
ପଠାଇ ରମ୍ଭାବାଟେ ବୁଲି ‘ପ୍ରକାଶନୀ’ ଦ୍ୱାରା
ବାହୁଦିଵ ପଠାଇଥାଇଛି ତହିଁର ମର୍ମ ବୃଦ୍ଧିପାରୁ
ନାହିଁ । ସେ ବିଧିବା ସହିତ ସାମାଜିକ ଜୀବରେ
କଥା ବହିବାକୁ ଅଗୋରିକ ମନେ କରିଛି କା
ବାଧିବାକୁ ଡିଲା ଦେବା ପ୍ରମାଦ ମଣିଛି ? ଯାହା
ଦେଉ ସଫିହାକୁ ପ୍ରକାଶ ବିଷୟ ଜଣାଇବା
ସହାଯେ ସେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତ ଶ୍ରମ ସ୍ଥିତାର ପ୍ରକାଶ
କିନ୍ତୁ ପ୍ରମର୍ଦ୍ଦ ଅଥବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖିଥାଇଛି
ତହିଁପାଇଁ ଅମ୍ବୋମାଳେ ଗାହାଙ୍କଠାରେ କୃତ-
କ୍ରିଯା ପ୍ରଦାନ କରୁଥାଏ । ମାତ୍ର ଅମ୍ବୋମାଳେଙ୍କର
ଦୂର୍ଗାମଣ୍ୟ ସେ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ପ୍ରକୃତ ସମାଦା
ଲେଖିଥିଲୁଁ ତାହା ସେ ସମ୍ମାନ କର କରି ନାହାଇଛି ।
ପୁଣ୍ୟ ମେତାନିଧିପାଇଟି ସେହି ଧର୍ମଶାଳାକୁ ଆବଶ୍ୟକ
ବଜ୍ରଭର୍ଯ୍ୟ ଅଧିକାର କରିବା ବିଷୟରେ
ଅମ୍ବୋମାଳେ ସନ୍ଦେହ କରିଥିବାର ଦେବୀ
ଦେଖାଇଥାଏ । ଏବଂ ତାହା ଦୁଃଖୀଙ୍କୁ ଥିଲେ
ସେହି ଦୁଃଖ ଭାଙ୍ଗିଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥାଏ ।
ପଥପ୍ରେରକ ମହାଶୟ ତହିଁର ଇତ୍ତବେଳେ
କହିଥାଇଛି କି “ଧର୍ମଶାଳାର ପଦ୍ମତୁମ୍ଭଗର
ଖଣ୍ଡିବ ଭୂମି ମେତାନିଧିପାଇଶିର ହସ୍ତଗତି
ଦେବକାରୁ ଚେଅରମାଳ ସାହେବ ଧର୍ମଶାଳାର
ଭକ୍ତ ଅଂଶ ଗୁହଣ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଛିଲୁ
ମେମରିମାଳଙ୍କ କିମ୍ବରେ ଉପସ୍ଥିତ କର ଦୁଃଖ
ପ୍ରଦରଶ ଅଭିନାନ୍ୟରେ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କର
ଅଧିକାର କରିଥାଇନ୍ତି ।” ଅମ୍ବୋମାଳେଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ
କିବେଳିନାରେ ଏକବି ଉତ୍ତର ସଥେଷ୍ଟ କିନ୍ତୁ
ଏବଂ ତହିଁରେ ଅମ୍ବୋମାଳେ ଦୁଃଖ ଦୁଃଖ ନାହିଁ ।
ଆଜିବାନ୍ତିକରେ ଖୋଲା ଖରଦହାର ଅଥବା
ସାଧାରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତିଗାର୍ଥୀ ଗବର୍ନ୍ମେଣ୍ଟ କିଳାପଙ୍କ-
ଦ୍ରାଗ ଅଧିକାର ଲଭ କରୁଥାଏ । ଧର୍ମଶାଳାର
ପଦ୍ମତୁମ୍ଭଗର ଖଣ୍ଡିବ ଜମି ଅଥବା ଧର୍ମଶାଳାର
ସେହି ଅଂଶ ଅଧିକାର କରିଯାଇଥାଏ । ସେହି
କୋଠାଗର ଓ ତହିଁ କଳ ଲମ୍ବି ଆଜାତାକୁ
କେବେ କେବେ ମୁଖ୍ୟରେ ବିଷୟକର ଦୟାକିଳ-

ହାର ଝରିଦ ହୋଇଥିଲୁ ଅଥବା ସେ ସମ୍ପଦକ
ବେଳୁ ତାରଙ୍ଗର ବଲିକଣା ଗଜେଟରେ
ଏବଣ୍ଟମେଲୁ କିମ୍ବା ବାନ୍ଧାରଥିଲୁ ଏବଂ ହେବେ
ଖେଷାରତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲୁ ଏ ସମସ୍ତ ବିବ-
ରଣ ପଦ୍ଧତିର ଉଚ୍ଚ ଲେଖି ତାହାକୁ । ଧରନ୍ତୁ
ସମ୍ପଦିର ଉତ୍ତାବଧାର କିମନ୍ତେ ନିସ୍ତର୍ଜୁ ହୋଇ-
ଥିବା ମେଦର ମାନ୍ଦର ସମ୍ପଦି ହସ୍ତାନ୍ତର
କରିବା କିମ୍ବା ଧର୍ମଶାଳାରୁପେ ବ୍ୟବହାର ଦେଇ-
ଥିବା ଦରମାକୁ ଅଳ୍ପ ଧାର୍ଯ୍ୟ କିମନ୍ତେ ପଢ଼ା
ଇବାଦିତାର ଲଗାଇ ଲାଇ କରିବାର ଅଧିକାର
ଥିଲୁ କି ନାହିଁ ଏହା ମଧ୍ୟ ବିବେଚନାର ବିଷୟ
ଅଟେ । ପଦ୍ଧତିରକ ମହାଶୟ ଏ ସମସ୍ତ ବିଷ-
ସ୍ତର ସଥାର୍ଥ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଅମେରିକାରେ
ବାଧତ ଦେହୁ । ସେବେ ସେ ଏ ସମସ୍ତ
ବିଷୟର ସହିତ ନ ଦେବେ ତେବେ ତାହାକୁ
କଥାରେ କାହାର ମନ ମାନିବ କି ? ଧର୍ମଶାଳା-
ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟାତ କିମ୍ବାକେ ଆଶ୍ରମ୍ଭ କେଇ
କାଳୀ ପ୍ରତାର ମରିଲା ତରୁଥିବା ଯାଇଥି
ଯାହା ଲେଖିଥିଲୁ ସେ ସମସ୍ତ ସମନ୍ତରେ
ଅମେରିକାରେ ସଥାର୍ଥ ଉପାୟ ମେଉନିଷିଧିତିର
ଆଇବରେ ଥିଲୁ ଏବଂ ସମ୍ପଦି ତାତିକେବା
ଗୋଟିଏ ଆଇନବିଙ୍ଗର ଉପାୟ ବୋଲି ମନକ
ଥିଲୁ ନାହିଁ ।

ପୁରୀ-ର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ

ଗତ ବା , ରାଜ୍ୟ ରହିବାର ପ୍ରଭୁତ୍ବରେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଅଳ୍ପବସର ଗାତ୍ର ପେଟି କରାଯୋବନ
ଦର୍ଶକ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । କିବା ଏ ଏ ଶ୍ରୀ
ପର୍ବତୀ, ଯାହିମାକେ ପରମାତମାରେ ଦର୍ଶକ
କରିଥିଲେ । ତୃତୀୟ କେତେବେଳାବି କିମ୍ବା
ହୋଇ ଦେଇବ ମାତ୍ର ସମାଧା ହୋଇଥିଲା ।

ଗା ୩ ରଖ ସୋମବାର ଦିନ ସାହାରେ
କୌଣସି ହାର ବନ ତ ଥିଲ । ସାହିମାତ୍ରେ
ସୁନ୍ଦରୀମାତ୍ରେ ଗୁର ହାରବାଟେ ଗରାଯାଇ କର
ମନ୍ଦର ହଲି ଦେଖିଥିଲେ । ଏ ଦିନ ସହାଳ
ଧୂ ପରେ ଥଜୀମାଳ ଅସେ ପ୍ରୀୟ ଗୁର ଆ
ସମୟରେ ରଥ ଶଶୀ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ଉନ୍ନରଥ ଏହି ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ସହହାରରେ
ଲଗିଲେ ।

ତା ଏ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ଶାକୁଣ୍ଡିଗ୍ରେ । ପୁକ-
ଦିନ ବନ୍ଦରୁ ରଥ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଶେଷ ହୋଇଥିଲା ।
ଏ ଦିନ ପ୍ରଭାତ ଖେଳତି ହେଲ ଘଟି ଘାଁ ଆ
ମଧ୍ୟରେ ହୋଇ ଘଟି ଘାଁ ଆ ସମୟରେ ପଢ଼ିଣ୍ଠି
କିମ୍ବା ଅକ୍ଷୟ ହେଲ ପାଇଁ ୧୦ ଆ ସମୟରେ
ଠାରମାନେ ରଥାଚୂକି ହେଲେ ଏକ ସଙ୍ଗେ

ରଥ ଟଣା ଅବମ୍ବ ଦେଲା । ପୁଅମେ ବଳଦେବ
ଜାରିକ ରଥ ତୃପୁରେ ସୁଦାମାହେଲିଙ୍କ ଅବ-
ଶେଷେ ଏହି ଚକରାଖାଦେବକ ରଥ ଏବଂଗ୍ରେ
ଟଣା ହୋଇଥିଲା । ମାନ୍ଦିଷ୍ଠେଚ ଓ ଜାଲୁର
ସାହେବ ଠାକୁରଣ୍ଜିକ ରଥ ଏହି ପୁଲାଙ୍ଗ
ସାହେବ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବକ ରଥ ଟଣାରେ
ଉପରୁତେ ଥିଲେ । ଅପସତ୍ତି ଏ ଏହି ପୁଲାଙ୍ଗ
କିନିରଥ ବୁଣ୍ଡିଗ୍ରେ ମନ୍ଦିରରେ ଲାଗିଲେ । ପର-
ଦିନ ବୃଦ୍ଧବାର ଅପସତ୍ତି ଏ ଏହି ଏହି ପୁଲାଙ୍ଗରେ
ପ୍ରଭୁମାନେ ପଦଶ୍ରୀ କିନ୍ତୁ କର ବୁଣ୍ଡିଗ୍ରେ ମନ୍ଦିର
ଲହୁଟିବାସନାସାର ଦେଲେ । ଅବୁଣ୍ଡିଗ୍ରେ ଏହି
ସପ୍ରାତ ପୁଲାଙ୍ଗ ସାହୀ ପଞ୍ଜାବିତ୍ତିଥିଲା । ଦେଲିବ
ପୁଲାଙ୍ଗ ବାର ଟ୍ରେନ ଆସିବାରୁ କବଯୋବକ
ଦର୍ଶନ ଦିନ ପ୍ରେ ସ୍ଥ ଖାଲାପାଠ ଦିଲାର ଏହି ଆବୁ-
ଣ୍ଡିଗ୍ରେ ଦିନ ପଦଶ୍ରୀ ସମୟେ ବଙ୍ଗ ଓ ଅକ୍ଷ୍ୟ
ଦେଶୀୟ ସାହୀତଙ୍କ୍ୟା ଅନ୍ତର୍ଜଳ ହ ଶଠ ଲାବ
ହୋଇଥିଲା । ଦେଶୀୟ ଅଗନ୍ତୁକ ଦର୍ଶକ ସମେତ
ପ୍ରାୟ ଏବଲକ୍ଷ ଛେଦ ହୋଇଥିଲେ । ବଙ୍ଗାଳା
ସାହୀ ଅଧିକ ଥିଲେ, ଘର ଘରୀ ଅଭିଭାବ
ଦେବାରୁ ଅନେକବ ସାହୀ ଥିଲାକିଲା, ମାଲିଙ୍ଗ
ପାଟୁଙ୍କ, ତୁଳସୀଗୌରୀ ପ୍ରଭାବ ନିବର୍ତ୍ତେ
କ୍ରାନମାଳିକରେ ଅପେକ୍ଷାକୁତ ଅଛି ଉତ୍ତାରେ
କହିଥିଲେ ଏହି ଗର୍ଜାବ ଲୋହମାନେ ଦାଣ୍ୟ,
ସତ୍ତବପାର୍ଶ୍ଵ, ଗଛ ମୂଳମାଳକରେ ପତି ଉହୁ
ଥିଲେ । ରଥ ଟଣା ସମୟେ ସେହିଦାରଠାରୁ
ମର୍ତ୍ତ୍ସମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୋହରଙ୍ଗ ଦୋଷିଥିଲା ।
ଅକ୍ଷ ବର୍ଷ ବିହୁ ଓ ଆର ମେଦାହୀ ଦୋଷ-
ଶବ୍ଦିବାରୁ ସାହିମାନେ ସ୍ଵର୍ଗରେ ପଦଶ୍ରୀ ଦର୍ଶନ
କର ରଥ ଟାରିଥିଲେ । ଦେବକ ରଥ ଏହି
ସମୟେ ଅଛି ସାମାଜିକ ଧୂଳମର ଏହି ଅଷ୍ଟ
ବୁଣ୍ଡିଦାର ଲକ୍ଷ୍ମିଦେବ ଅପଶାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟପାଳନ
କରିଥିଲେ ଏହି ସାହିମାନଙ୍କର ପରିଶାଳା ଓ
ପ୍ରାକ୍ତୁପରିପ୍ରସତ ଦେବରେ ମେ ବର୍ଷାବିନ
ଅଛି ବୃଦ୍ଧିବର ହୋଇଥିଲା । ସାମାଜିକ ସାହୀ
ରଥରେ ଦେଖି ପୁରୁଷକ କରିଲାଯାଇଲା । ଅଧିକାଂଶ
ବୁଣ୍ଡିଲୁ ମନ୍ଦିରରେ ଶାଶ୍ଵତକୁ ଦର୍ଶନ ଓ ଅହ
ମଦାପ୍ରଥମ ଦେବା କରି ଦିବେ । ଅନେବା
ସାହୀ ମଧ୍ୟ ଅସମ୍ଭବରୁ । ଶାଶ୍ଵତ ଅଛି କୁରୁକ୍ଷର
ଅଛି ।

ରଥର ସମୟ କାହିଁ ଦୂଇ ତଳି ଦଳ ପୁରୁଷ
ଶେଷ ଦୋଷଧ୍ୱନି । ଗଚନ୍ଦ ଅଯେଜା ଏ
କର୍ଣ୍ଣର କାହିଁ ଅଧିକ ଦୋଷଧ୍ୱନି । ରଥର
ସମୟ ତିଥିର ତତ୍ତ୍ଵାତିକ ଅର ମଧ୍ୟରେ ତଥ
ବାଜୀ ହିଆ ଯାଇଥିଲା । ପାଇଁ ଦେବଗାୟାରେ

ସୁତରେ ମଣ୍ଡପ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁ ପାଖରେ ସ୍ଵାକରେ ବିଷୟରେ ରଥର କଳ ପାଠ ସମସ୍ତ
ତହିଲ ଦୋଷମୂଳ । ତୃତୀୟଶତା, ଚତୁର୍ଥଶତା ଏତ
ଯାନା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୁଏ ଫରୁଆମାଳ ସଥାପନାକରେ
ସନ୍ଦିବେଶର ହୋଇଥିଲା । ତାଣୁ ପୁତ୍ରଙ୍କଳହାମାଳ
ପାଠର ଚର୍ଚାପାଠରେ ଦଶ୍ୟମାଳ ଦୋଷ
ଶେଷ ବସ୍ତାର କବୁଥିଲା । ସାରଥମାନେ ଦିନବି
ପରିଚିତ ପରିଧାର କର ବିଷୟରେ । ଜୀବନ୍ତର
ପୂର୍ବାଦିକ ଉଥରୟ ସନ୍ଦାରକୁ ଯିବା ପୂର୍ବାଦ
ରଥ ମଣ୍ଡଳ ହୋଇଥିଲା । ଧୂମ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ
ଦଶବ ବାରିବରମାଳକଟାଏ ନିମ୍ନତ ନାମ
ମୁରିଶାରିବ ପରିମାଳ ରଥର ଗୁରୁ
ପାଖରେ ଦ୍ୱାରାଦିଲା । ଗୁମର ପଚାରାକ
କରୁଣର ଉଥରୟ ଅପୂର୍ବ ଶା ଧାରଣ ଦିଲାଲ ।
କମୁଳଙ୍କ ଏ କର୍ଷ ରଥ ସକାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର ତୋର-
ଥିଲ । ସବୁ ଦର୍ଶି ସବୁ କଲିବଗାରୁ ଅସ୍ତ୍ର-
ଥିଲ ସେ କଢ଼ାଇ ରଥ ଚଣାର କଣେବ
ସୁଦିକ୍ଷା ଦେଇଥିଲ ।

ଶେଳକ କାର୍ଯ୍ୟପତ୍ରିର ସଂପାଦ ।

ମହାମାତ୍ର ଗନ୍ଧିର ଜେନରଲ ଭାବରେ
ବଜକାର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦର ପ୍ରଧାନଦ୍ଵାରା ଏବଂ
ବାହାକର ଅଧିକ ଉପାଧ ଭାବରେ ଅର୍ଥାତ୍
ଜଳପ୍ରକଳନଖ । ସେ କୁଣ୍ଡଳ ସମାଜକର ପ୍ରତି-
ନିଧ ସମୟ ଭାବରେ ମନ୍ତ୍ର ବଜକାର୍ଯ୍ୟର
ବିବାଦର ଅଧିକାର ପାଇଥାର ଛା । ଭାବରେ
ଆରୁ ସେତେ ସରକାର କର୍ମଚାରୀ ଅଛନ୍ତି ବେ-
ମାନେ ସମସ୍ତ ବାହାକର ଅଧୀକ । ଗବର୍ନ୍ମର
ଜେନରଲ ବା ବଡ଼ଙ୍କାର ବାହାକର ଅଧୀକର୍ମ
ସମୟ କର୍ମଚାରୀ ମତ ବିଶୁଦ୍ଧରେ ବାର୍ଷି-
କରବାକୁ ସମାଜକାନ୍ତ ଥିଲେବେ ସହିତ
କିମ୍ବ ହୋଇଥାଇଁ ତାହାକର କାର୍ତ୍ତକାଳ
ବା ମଧ୍ୟୀବତୀର ମେମର ବା ସବ୍ୟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ
ବିଲ୍ଲାର ତରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ମେମରକ
ସଂଖ୍ୟା କି ତ ଏ ଏବଂ ଏହି ମେମରକୁ ଏହି
କିମ୍ବାର ଯଥ୍ୟ, ଆପୁ ନାହିଁ, ସବ୍ୟମାନ, ପରିବାଳ୍ୟ,
ଅରତ, ଦେବତା, ପୂର୍ବକାର୍ଯ୍ୟ, "କାନ୍ତନ" ବାବ-
ଧୟ ପାଇବ ତାର୍ଥୀ କିମ୍ବାର ବିଶେଷ ଭାବ
ଦର୍ଶାଯାଉଥାଇ । ସେ ଯାହାର ବିଲ୍ଲାର
ଆମାଜ୍ଞା ତାର୍ଥୀ ମେମରମାନେ ବଡ଼ଙ୍କାରକ
କିମ୍ବାର ତିନି ଅବେଳାର ନିଷାଦ ବିଶେଷ
ଏବଂ ବୃତ୍ତକର ବାର୍ଷିକରେ ବଡ଼ଙ୍କାରକ
ଅବେଳା ଲୋଡ଼ନ୍ତି ଏବଂ ବଡ଼ଙ୍କାର ଅବଶ୍ୟକ
ମନେ ବିଶେଷ, ଅଥବା ସମ୍ପ୍ର ମେମରମାନଙ୍କ
ସମର୍ପରେ ଅବେଳା ପ୍ରଦାତ ହଇନ୍ତି । ଏହି
ମାତ୍ର ମନେର ଶାଖା ପାଇଁ "ପିଲାମାନଙ୍କ

ବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ” ମାମରେ କାଳାହିଦେଇ-
ଅଛି। ଭାବର ସେବାର ସେଇଁ ଯତ୍ତ କା କାଳା-
ଶୁର କବ ତଥ ସେବାର କରଗର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତା
ଏବଂ କଞ୍ଚିଲଟ ମାମରେ ହସ୍ତାତା। ବଡ଼ଭାବର
ବଳେ ସେ ଗୁଣ ପ୍ରଧାନ କରିବାର ଅବସ୍ଥା।
କାହାକଷେତ୍ରର ମେମରମାରଙ୍ଗର ନରୀଧା
ଲେପନବ୍ୟା ବକର୍ତ୍ତର ବା ଶ୍ରେଣୀତଙ୍କର ସମାଜ
ସୁତ୍ରଙ୍କ କଞ୍ଚିଲଟର ଲ୍ୟକ୍ଷ ଅଟେ । ମାତ୍ର
କାର୍ଯ୍ୟପକ୍ଷର ଅଳ୍ପାବେ କଞ୍ଚିଲଟ ତଠି ପରି
ସେନିକ ବିଭାଗର ମେମରଙ୍କ ନିକଟରୁ ପଠାଇ
ଓ ସେ ମହି ସାମାଜି ବିଷୟମାତ୍ର ନିଜେ
ମାମାବ୍ୟା ଦରି ଦେଇଲେ କଞ୍ଚିଲଟ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ
କାର୍ଯ୍ୟ ବିଲାପିତା। ବର୍ତ୍ତମାନର କଞ୍ଚିଲଟ ବା ପ୍ରଧାନ
ସେନାପତିଙ୍କ ମନଙ୍କ ଏ ପକ୍ଷର ଭାବ ନ ଥିଲା
ବାବୁ ସେ ତହିଁର ପ୍ରତିବାଦ କରିଅଛନ୍ତି ।
ତାହାଙ୍କର ଆପର ଏହି କି ସେପ୍ରତିଲେ
ସେନିକ ବା ସୁଭାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରଧାନ ଭାବ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ
୧୦ରେ ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ ଏକ ଲ୍ୟକ୍ଷ ପରିବହ୍ୟ ସକାରେ
ସେ ସମ୍ମାନ କାହାଁ ବେଳେ ପୁରେ କର୍ତ୍ତା-
ମେଷ୍ଟରୁ ସେ ଯାହା ଜାଣାଇବେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କଠାକୁ
ନିମ୍ନଭାଗ ସେନିକ ବିଭାଗର ମହି ଗହିର
ସମାନୋତ୍ତମ କରିବ ଏ ପ୍ରଥା କଲ ନୁହେ ।
ଏ ପକ୍ଷର ସଂଶୋଧନ କରିବା ହିତ,
ତେବେଳେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମସ୍ତକା ଦେବେ ।
ଏହି ପରିବାଦ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲଭ୍ୟ କରିବ ବାହ୍ୟ-
ଭୂର ସବ୍ରତବିଷୟରେ କଞ୍ଚିଲଟର କରି କରିବ
ମହିମେଷ୍ଟରୁ ଲେଖିଲେ ସେ ପ୍ରତିକିରି-
ବେ କହି ଦୋଷ ଜାହିଁ ତାହା ସଂଶୋଧନ
ଦରିବାର ସମ୍ଭେଦ୍ୟ କାରଣ ଜାହିଁ । ସୁଭାବ ଜୟେ
ଶବଦିଷ୍ୟରେ କଞ୍ଚିଲଟରଙ୍ଗତାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର
ସମ୍ବନ୍ଧ ଅନେକର ମହିମା ନୁହେ ଏବଂ କେ
ପ୍ରତିଲେ ସବ୍ରତ କରିବାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ
କାହାଁ ସେ ସ୍ମରିଲେ ଏହି କରିବାର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପେ
ବିଭାଗର ସମସ୍ତ ଲୋକ ଦେବା କରିବାର ନୁହେ ।
ସେନିକ ମହି ସର ଏତମସ୍ତ୍ର ଲାଇସ ବାହାକୁର
ଲେଖିଲେ କି ସେବେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ହେବୁ ସବକାରୀ
କାର୍ଯ୍ୟର କ୍ଷେତ୍ରର ଦ୍ୱାରା ଦେବେ ସେନ୍ଦ୍ରିୟ
ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅବସ୍ଥା । ବିଲଗସ୍ତ ଘରଗୟ
ସେନେଷ୍ଟର ଅବ ଟ୍ରେଟ ସମସ୍ତ କିମ୍ବଦିନ
ଦରି ଜଞ୍ଜିଲଟର କରିବାକ ମନେ ତାର୍ଯ୍ୟପକ୍ଷର
ସଂଶୋଧନ କରିବାର ଅବସ୍ଥା ଦେଇ ଆପନୀ
ଅନ୍ତର୍ଭାବ ମାସକୁ ଜାହା କାଳାବାର ଦିନେ
ବସ୍ତ୍ର କରିବା କାରଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ତର୍ଭାବ
କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେନିକ ମହି କେବଳ ଡ୍ରୁଷ୍ଟୀ
ଗୁହାର ଦରିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଲଭ୍ୟ କରିବାର କହିଲେ
ଏହି ମହିମା ଦେବେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାର

ପ୍ରକାଶକ ପତ୍ର

ଶ୍ରୀ ଅକଳି 'ଆମ୍ବୁଦ୍ଧ'—ସେହାସୁର ଜାତିର ଅନ୍ତର୍ଗତ
ମୌଜାରେ ଏବେ ମହାଦେବ ଶାରୀରକ ନିମନ୍ତେ ସୁତ୍ରରେ ଅବେଶ
ପାଇଥାରୁ ନହାଗେବ ପାପା ଏବେ ମନ୍ତ୍ରକ ଚର୍ପଣ ନିମନ୍ତେ
ବନ୍ଦସାଧାରଣକୁଠାରୁ ଦେବା ସାହାରେ ପାଦବାର ପ୍ରାର୍ଥନା
କରାଯାଇଲା ।

ଶ୍ରୀ ବୈଷ୍ଣବ ଗୀ—ମନ ଅଚରଣର ଶାତ୍ର ଦେବା
କାରଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷନ ନାମରେ ପାହାର କିମ୍ବାବରହ୍ମା ନିବନ୍ଧରେ
ଅଛେବଳ ବରେ ଅଥବା ଘରଗପାଲରେ ନାମର ବର
ପ୍ରମାଣ କପ୍ତା କଲେ କିମ୍ବା ହେବ । ସମ୍ମାନପଟ ପ୍ରକାଶକାର
ପତ୍ର ଅଭ୍ୟାସ ସିଦ୍ଧ ହେବ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମାଳାର ଦସ— ବିନମାଳାର ପ୍ରାତିକର ଶ୍ରୀ ପରିବାର
ପ୍ରାତିକର ବିନମା ସେ କି ହତକ ମେତ୍ରକଳ ସ୍ଵଲ୍ପରେ ଦସ କରି
ଯତ୍ନ ୧୯୦୫ ବାର ରେବତୀଥା ପ୍ରାତିକମେଳ ଲସୁରାଜାର
ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କେ ସେ ସେଠିରେ ଦୂର ବାର୍ଷି ବିରାଜ ଏହି
ମୁଣ୍ଡାରୁ ପ୍ରାତିକର ଠାରୁଣୀ ଦୂର ସମୟରେ କିମା ହୋଇ
ଦସ ହାତ ଓହ ପାଖି ଚଳକିଛି ହେଲ ବିନମାର ହେଉ
କୁବରମାଣୀ ଏବଂ ନିଜେ ହାତରେ ଚଳାନ୍ତି ଅନେବି
ବିନମାର କିମା ପ୍ରାତିକର ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ଏ ସାର୍ଥକଙ୍କା—ଶୁଣ୍ଟ ପା ୧୦ ହସନ ଗାଁତାକୁ
ପ୍ରକାଶିତ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପଢ଼ଇ ଉଚ୍ଚତାରେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି
କାହୁ ପରିଶ୍ରମାନ ଯାତ୍ରା କିମ୍ବା ହତମୋହରିର ଦେଖ ମିଳିବ
କୁଣ୍ଡରେ । କିମ୍ବା ଦେଇ ମାହାତ୍ମୀ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିଗତିର ଜଗନ୍ନାଥ
କାହିଁକି ଅସମ୍ଭବକାରୀ ଏସି ପ୍ରକାଶ ଅନୁମୋଦନ କରିବାକୁ
କାହାରୁ କର ନାହାନ୍ତି ଗୋପ ନିରଜ ଲେଖିବାରେ ଯାର୍ଥ
ମାତ୍ର ଆଜି ହେବେ ।

୧୦—ସାହିତ୍ୟ ଅଗମୀରେ

ବଜ୍ରାପନ

କଳ୍ପନାର ଯେତେଣିମୁଁ ସୁଖପୂର୍ବ ଅଳବାଲ କଳି
ହୋଇ ଦିଲି ବା ଅସାଧୀ—ପୁଣ୍ୟ ପ୍ରତିପାଦନ ଓ କଳ୍ପନାର
ଅଶ୍ଵମାନ୍ଦର କିମନାର ଯେତେଣିମୁଁ ସୁଖପୂର୍ବଙ୍କାର
ଅଳ୍ପ ମୂରାରେ ମେଲିଥିବା ସ୍ଵରେ ବାହିକ ପ୍ରଥମାକେ ବହୁ
ମୂର୍ଯ୍ୟ ସୁଖପୂର୍ବଙ୍କାର କିମୁଁ କିରିବାକାରୀ ଅପରାଧ କିମୁଁ
କିମୁଁ କିମୁଁ କରିବି ।

ଅସମାନଙ୍କ ଜୀବତପାଇନି, ଆହୁତି, ସଂକଳନ କରିଛନ୍ତି
ର ଏହି ଦୟାଙ୍କ ପ୍ରକାର ଜୀବତ ଅପେକ୍ଷା କୌଣସି
ପ୍ରକାରେ ନିର୍ମଳ ରୁହେ। ଅସମାନଙ୍କ ନବର ଅଳକାର
ନାନ ପ୍ରକାର ସ୍ଵର୍ଗାଳ୍ପର ସହି ଦୂଲଜୀଯ ହୋଇପାରେ
ନୁଦିନ ଜୀବତପାଇନି ମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚମୀରେ କୌଣସି ଦୋଷ ଦେଖା-
ଇବାକ ଆସିଲା।

ସମ୍ବାଦ କିମ୍ବା ଓ ମହୁଳାମାନଙ୍କର ଉପଥାର ନିଷ୍ଠା

କର ମର୍ଦ୍ଦାଳିତ ମୁଖ	୩୫
୧୯ ମୋହର ସ୍ଵର ମୁଖ	୩୬
୨ ବଜାର ଅଚୂପ	୩୭
୩ ମୋହର ସ୍ଵର ମୁଖ; ଓ ଏହାର ବିକାଶ	୩୮
୪ ବାଜାର ଅଚୂପର ଶବ୍ଦ ଉଠି ପୁଣ୍ଡ	୩୯
୫ ବଜାର ଅଚୂପ ସବୁ ମୁଖ	୪୦
୬ ସର୍ବତ୍ରାରେ ଏକାଗ୍ରହିତ ସ୍ଵର ମୁଖ	୪୧
୭ ଫଳାରେ ପ୍ରକଳିତ ଓ ଜଳକାନ୍ତ ମିଳିବା	୪୨
୮ ପୁରୁଷ ସର୍ବତ୍ର ମୁଖ	୪୩
୯ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ ଏ	୪୪
କରି କରି କରି କରି କରି କରି କରି	୪୫
୧୦ ହୃଦୟ ସ୍ଵରର ଲଖିତ ପାଞ୍ଚବୀର ମୁଖ	୪୬
୧୧ ମୋହର ସ୍ଵର କରିଲାତିଥି ମୁଖ	୪୭
୧୨ ରାଜ ମୁଖକାର ମୋହର ସ୍ଵର ମୁଖ	୪୮

ବିଜ୍ଞାନ ଏତାରିକ

ଏହି କାଳିତ୍ତି ଏହି ତୁଳନା ମୂଳର ଫେରା ଏବାରୋଡ
ମୁଦ୍ରା କଲୁଛ ବେଶ ନୀତି ବିବର ସ୍ଵର୍ଗ ନିର୍ବଳ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ଦେଇ ପରିଷ ଲୟହାର ପାଇବେ । ବନ୍ଧାନ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କବାଦ ଦିନିଧି କବର କବରେ, ପରାମା ପ୍ରକାଶ କାହାର
ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଣ୍ଠି । ଅବେଳା ହେଲେ ସମ୍ମା କରିବ ଯାଏ
କେ ମଧ୍ୟ ସଠାଇ ଦେଇପାର । ପାନାମ, ଫାକର୍ସ ଏ

ଦ୍ୱାରା କମିଶନ ମଠୀର ମଳିଖ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ହେବ
ରଂସରରେ କାହା ତିବା ଲେଖି ପଠାଇବା ଅବସଥ
ମନ୍ୟାଜିତ ଠେବାର ଅବସଥ ପଠାଇବା ହେବେ ।

Apply to The Manager—

'The Inland Agency & Co.'

21 Kupalitollah U

Bowbazar Calcutta

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଯାଦୁର ଅଭ୍ୟମହୋଷଧ

ଏପରି ସବୁ ଫଳପ୍ରଦ ମହୋପଦାଶ ଜୀବିତ
ଅଛି ନାହିଁ ।

ପେଇମାନେ କାହାରୁକାର ଘାୟୁଦେଇଲ ଅବହୁଳ ଗପଣୀ
ପ୍ରେରଣାତ୍ମକ, ପେଇମାନେ ଅଛେବ ପ୍ରକାର ଉପାୟ କିମ୍ବ
ସୁଧା ହାତାର ତା କେମନମୋରଥ ହୋଇଅଛନ୍ତି, ଏହି
ଚାମା ସହିଲାରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଖିବୁପେ, ଶାୟୁରୂପେ ଏ ବ୍ୟକ୍ତି
ହାତରୁ ମାତ୍ର ସାତିକାର ଅଭିଜାତ କରିବ ବେମାନେ ଏହି
ବରଗ୍ରାଜର ମୁଦ୍ରଣକାର ସହ୍ୟ ଯେବକାର ପ୍ରଥମତିର
ମହୋତ୍ସବ ଥରେ ମାତ୍ର ପରିଷା ଦର ଦେଇଗୁନ୍ତି । ମହିମା
ଦେହର ଯାତ୍ର କିମ୍ବା ପର୍ଯ୍ୟ ଦେହରେ ମାତ୍ରରୁ ଯାଇ
ପର୍ଯ୍ୟ କଲ ହୋଇ ଯାଉଥିଲ । ଏହାର ବ୍ୟକ୍ତି ପୁଣ୍ୟକୁ
ଦେଖି ପ୍ରକୃତରେ ଦୃଶ୍ୟ ଅନୁର୍ଦ୍ଧାର୍ଯ୍ୟ । ଏ ଜୀବନ୍ତ
ରେ ଏପରିପ୍ରତି ବଳ ସହି କିମ୍ବା ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦିପେ ଆମେବା
ଏକ ବିଶିଷ୍ଟକାଳ ।

କାହର ମହୋଷଧ ।

ସବୁପ୍ରକାର ଥାଏ ବା ବାଚବ, ଦେଖିବ, ମାନ୍ଦ୍ରପ୍ରକାର
ଦେଖିବାର ଧେଇ, ବୀ ଉପରେ ଏ ଅନ୍ତର ଥାବାନ କ୍ଷମତା
ଥିଲା । ଏ ମର୍ଯ୍ୟା ଧେଇରେ ଏହି ଜୀବନ ଲବନଦିନରେ
ହୋଇପ୍ରକାର ଯଥିବା ନ ଦ୍ୱାଳ ଅନ୍ତରକାଳ ନିଧିରେ
ଧେଇ ମନ୍ଦରାତ୍ମକ ହୁଏ ଯାଇଥାଏ । ଅଛିକୁଳ ଏହାର
ମେଣ୍ଡ ତନହାର ସଙ୍ଗେ ଦେଖି କୁଠାର ହୋଇ ଧଳା ଝମା
ଦିଲୁଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ତରାଳ ଲାଭରେ ଏହା ଆମାନିମ ପଞ୍ଜିକାଳୀ
କାହିଁବାରୁ କାହିଁବାକାହିଁବାରୁରେ ମନ୍ଦର ଅଛନ୍ତି ଯାଇଥିଲୁ
ପରିଷା ଏବାକୁ କୁଟୁମ୍ବ ସହିତ ଦର୍ଶନାରୁ ।

ପ୍ରକାଶକ ମାଲିପାତ୍ର

ପ୍ରକାଶକ ମେଳି

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ସନ୍ମାର୍ଦ୍ଦ ଓ ପାତ୍ରଙ୍ଗତିରେ ଅବେଳା ।

FOR SALE.

The House of Rai Hurry Ballabh Bose Bahadur in Umrao-banpatna, Gangamandir, near the Civil Court, with the stables, out-houses and compound for Rs. 20,000. This should include the rayati right in the Khasmahal land, permission to sell such right will be obtained from the Collector no sooner the name of the purchaser is known.

TO LET.

The whole of the above premises for three years at a monthly rent of Rs. 125, but if a purchaser should appear in the meantime the tenancy should expire.

For further particulars the intending purchaser, or lessee may apply to the Editor of the Utkal Dipika or to the undersigned.

HURRY BALLABH BOSE.

14-7-05

ପ୍ରକାଶକୀ

ଏହି ସ୍ଥଳର କଟକ ଅଧିକାର କରେଲେ ନିଜର ମନ୍ଦିରର
ଉତ୍ତରପରିଷଦ୍ ପାଠ୍ୟକାରେ ଗୁଣ ରାସ୍ତୀ ହରକାରୀ କୋଣ
ମହାବୂଦ୍ଧର ପାଠ୍ୟ ବୋତାରଙ୍ଗ ଏହି ପାଠ୍ୟକାରୀ ଅତ୍ୱିକାର
ବାହେଶମାନ ଓ ଚତୁର ଟ ୨୦୦୨୨ ଲା ମନ୍ଦିରରେ
ବିଦ୍ୟ ହେବ । ଶୈଶବମାତ୍ରାଳ ଜମିର କଳା ସବୁ ମନ୍ଦିର
ବେଳେ ମନ୍ଦିର ମଧ୍ୟରେ ଧରା ପାରଇ । ଉତ୍ୱବାର ଶକ୍ତି
ମାତ୍ରେ ବିଲେବିଲ ପାଠ୍ୟକାରୀ ଅନ୍ତରେ ଉପ୍ରକିଳି ।

ଭଜାଦିପୁର୍ବିକ ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତରେ ସମସ୍ତ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଶିଳ୍ପରେ ମାନ୍ୟ
ଓ ଏହା ଲୋ ବକ୍ଷାରେ ଭଲ ବିଶ୍ୱିକ ମାନ୍ୟ ଏହି ମେଲ୍ଲାର
ମିଥିର ବନ୍ଦିଗାର ପଣ୍ଡକଳ ଦୂର ଦେଖିବା
ହେଉ ।

ମେନାକେ ଅରତ ଦୟା କଢା ହେଲା ଯହା ବରିକେ
ମେନାକେ ଅର ଦୟା କଢାଇଲା ଯହା କହିଲା ହୃଦୟ
କହିଲ ଆମେ ସମ୍ମାନ ଦୟା ଅମ ହେଲକ ପଥ
ଲୋଭିଲା ।

ବିଜ୍ଞାନ ପରିଷଦ

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କିମ୍ବା ନୂଳୁରେ ଓ ଘୋଷେଜରେ ସବୁ
ମେଗନ୍ତି ହରିଗାଳ ଦସ୍ତର ବହୁ ଓ କମ୍ବକା
ଦେବୁ । ବଙ୍ଗକା କା ଉଂଗଲରେ ପଦି
ଲେଖନ ।

ଗଜବେଦ୍ୟ ଶ୍ରୀ ମହିଳାଙ୍କ ଦେବ
ପୋଃ ଘାଟାଳ, । ଜି । ମେଦିନୀଧୂର

ତକ୍ଷାଳଧିପିକା ।

ବଜ୍ରାୟ ସରବେ କିଷ୍ମୁତ ସନ ୧୯୭୫
ସାଲର ଥାଏ ଉଚିତ ଧାର ଏ ଅନୁଶୀଳନ
ବଜ୍ରର ଲେପଣକାରୀ ଗବର୍ନ୍ମର ଅନେକ ଦେଇ
ଅନୁରୂପ କି ଅନୁଶୀଳନ କିମ୍ବା ଅନୁରୂପ ଅନୁଶୀଳନ
ସରତାଶ ମାହାତମର ସମସ୍ତ ଜମି ସରବେ
ବା ଜରବ ହେବ ଏବଂ ଜରବ ହେବା ସମସ୍ତ
ମାହାତମ, ସମେତ ମାହାତମ, ମୌଜା ଏବଂ ଜମିର
ଗୋହିରା ତତ୍ତ୍ଵ ହେବ ।

ଗତ ସ୍ପାହର ଦୁଷ୍ଟୀ ଭାବର ଅଳେଖ
ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରତିକେ ପରମାଣରେ ହୋଇଥିଲା ।
ମାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣାକାଳର ଅଳମ୍ବୁ ଗତ ଶତବୀର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବରମାଜ୍ଞପକ୍ଷଙ୍କ, କାଳକଟ, ବେଳ-
ର ଓ କାଇଦଗବାଦ ସବୁଛିଲନମାନ
କଢ଼ା ଦୁଷ୍ଟୀର ପରମାଣ ଭାବର ଅଳେ ସକଳ
ସ୍ଥାନରେ ଉଗା ଥିଲା ମାତ୍ର ବିହାର, ଉତ୍ତର ଓ
ମଧ୍ୟଭାବର, ଏବଂ ବୁଜଗଠର ଗଜକୋଟ
ସବୁଛିଲନକରେ ନିରାକୃ ଉଗା ଥିଲା ।

ଏହି ତା ଦ୍ୱରାରେ ଶେଷ କେବା ସପ୍ରାଦରେ
ଜୀବଜୀବରେ ଯେଲେମ ବେଗରେ ୧୦୧ ମୁଣ୍ଡ
ହୋଇଥିଲା । ତାହାରେ ପଞ୍ଚାବରେ ୧୫୦୦
ମୁଣ୍ଡ ପ୍ରଦେଶରେ ୩୫୨ ବନ୍ଦେଶରେ ୩୫୫
ବଜରେ ୧୦୨ ବରମାରେ ୬୭୩ ଏବଂ
ଅବଶେଷୀ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ମଧ୍ୟଶୂଳ ଏବଂ ବନ୍ଦେଶବାସୀ
ରେ ଦିଅଥିଲା । ତୁମ୍ଭ ସପ୍ରାଦର ମୋଟ ମୁଣ୍ଡ
ତାଙ୍କଳେ ଛୁଲକାରେ ଏ ସପ୍ରାଦର ଘଲ କୁହର

ହୋଇବ ପାଞ୍ଚର ଜଙ୍ଗଲର ଉତ୍ତମ ଅମ-
କାନ୍ଦା କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସେଠା ପାଞ୍ଚ ଜଙ୍ଗଲ
ମୁଖରେ ବଢ଼ୁ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଶୁମବାଟ ନିର୍ମିତ କର
ଅଛନ୍ତି । ସେହି ବାଟ ଖୋଲିବା କାରଣ
ମାନ୍ଦୁଜର ଗବହୁର ଅଗାମୀ ସରନ୍ତର ମାଧ୍ୟରେ
ହୋଇବ ପାଞ୍ଚରେ କିବଜମାନ ହେବେ ।
ପାଞ୍ଚମାନେ ଜଙ୍ଗଲରକ୍ଷା ଓ ଚଢ଼ୁତ୍ତମ ଅମଦାନୀ

କରିବାରେ ଦିଶେଷ ମନୋଯୋଗୀ ହେଲେ
ଦେଖଇ ଅବସ୍ଥା ବଢ଼ିଲାଯିବ ।

• କଲୁତା ଦାଇକୋଟର ଏଣ୍ଟିବାର
ଗଣେଶଚନ୍ଦ୍ରକୁଞ୍ଜର ଦୌହିତ୍ୟ ୮, ଏମ,
୧୦, କସି ବିଲୁଚରେ ବେମୁଳ କିମ୍ବବିଦ୍ୟା-
ଲୟୁର ଇତିହାସ ପଞ୍ଚଶିଲରେ ସମ୍ବାଜପୁନି
ଆଖିତାର କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ଏପର୍ଯ୍ୟ ଅଳ୍ପ କେହି
ଭାବବାବୀ ଇତିହାସ ପଞ୍ଚଶିଲରେ ଏତେ
ଉଚ୍ଛବସାକ ପାଇ ନି ଥିଲେ । ଏହା ଦେଖି
କଲୁତର ଲୋକମାନେ ଅବଶ୍ୟ ପୁଣିକେ ଯେ
ଭାବବାବୀ ଇଂଗଳିଙ୍ଗାଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ଧରିବେ ଭାବା
ନହିଁ, ଏହି ସୁଯୋଗ ପାଇଲେ ସମ୍ବାଜଗା
ଦେଖାଇ ପାରିଲୁ । ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତା କର୍ଜକ ସେ
ସୁଯୋଗ କି ଦେଇ ସବାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ
ଦେଖିଯିଲେବୁ ଇଂଗଳିଙ୍ଗାଙ୍କୁ ଦ୍ୱୀପ
ଥିବାର ପ୍ରତାପ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି । ଏହା ଗୋଟିଏ
କୁଷମାର ଦୁଇ ବି ?

ପଞ୍ଜର କଥା ଗୁମ୍ଫିଥିଲେଦେହେ ରୂପ ଯାଗାତ
ସୁନ୍ଦର ଏହାବେଳେ ଚନ୍ଦ ଦୋଷ ଜାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ସପ୍ତାବ୍ଦରେ ସୁନ୍ଦର ଦୋଇଥିବାର ଏକ ଶୁଣ୍ଡିଆ
କାରି ଘାର ପଢ଼ିବୁ ହଟି ଯାଇଥିବାର ସମାଜ
ଆହିଅଛି । ସଙ୍ଗର ସରତ୍ତମାନ ବିବେଗନା କରି
ପ୍ରିୟ କରିବା କାରଣ ଉଦୟ ପମ୍ବରୁ ସେଇ-
ମାନେ ମନୋନାତ ଦୋଇଥିଲୁଣ୍ଠି ସେମାନେ
ଯୋର୍ଧ୍ଵସମାଜଥରେ ପଢ଼ିଥିଲୁଣ୍ଠି । ସେଠାକୁ
ନିଯୁକ୍ତ ଓ ଅୟନ୍ତର ପରିଭ୍ରମଣ କରି ପୁନଃନୟ
ଯୋର୍ଧ୍ଵସମାଜଥରୁ ଫେରି ଆସିବେ । ସେହି
ବନ୍ଦରତାରେ ସଜ୍ଜ ଦେବ । ସଙ୍ଗଯଥର ଜୀବଜୀବା
ବାହାରିଥାନ୍ତି । ଉଦୟପତ୍ର ସଜ୍ଜବଜ୍ଜି ଅପରାମ୍ଭ
ବୀର୍ଯ୍ୟ ଉପାର ଦେଖୁ କରୁଥିଲୁଣ୍ଠି । ଏଥିରେ
ମାନୋନାତ ସେ ଉପର କରିବେ ।

କୁଳକାତାରୁ ସମ୍ବୁଧଥରେ ବିଦେଶକୁ
ସତ୍ୟ ୧୯୦୩ ସାଲରେ ୫୦୨୪ କୁଳ ପଠା-
ଗା ଥିଲେ । ସତ୍ୟ ୧୯୦୪ ସାଲରେ ପ୍ରେସର
ଦେବା କୁଳ ସଂଖ୍ୟା ୨୭୫୯ ଥିଲା । ପରିବାର
ଉତ୍ତମ ଏବଂ ପ୍ରେରଣର ଉପ୍ରେକ୍ଷଣ କୁଳକୁ
କୁଳ ଯିବାର ଉଗା ପଡ଼ିଥିଲା । ସମ୍ବୁଧଗୋଟିଏହିବିନ୍ଦୁ
କୁଳ ନେଟୋଲକୁ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ଵ ବିଜ୍ଞାନଙ୍କ
ମରିଚନ୍ତୀପକୁ ଯାଇଥିଲେ । ଅଜାତିକ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ରରେ
କୁଳର ଅଧିକ ଦରକାର କାହିଁ । ନବକଣ୍ଠ
ଅର୍ଥାତ୍ ସତ୍ୟ ୧୯୦୪ ସାଲରେ ୪୩୭୨ କୁଳ
ମୋଟରେ ୫ ୨୨,୪୩୭୮ ଟଙ୍କା ଦେବା ଏ
ଦେଶରୁ ଫେର ଆସିଥିଲା । ଜଣପଦ ହାତା
କାହିଁ ୨୪ ଟଙ୍କା ପଡ଼ିଥିଲା । ପ୍ରଭାବର୍ଷ ଜଣପଦ

ଟ ୧୭୭୯ ଦା ସେଇବାର କରି ଥିଲୁଣ୍ଡିଲେ ।
ହେବଳ ପତ୍ର ଜଣ (ଶତକରୀ ୧୯୨୫)
ଆଲିଙ୍ଗାଟରେ ଫେରି ଥିଲିଅଛିଲା ।

ପୁଣ୍ୟ ମିଛନେଷାଳୀର କ୍ୟୁରେ ସେଠି
ମେଘନାଥ ପାଇଁ ହାତ ନିମଜ୍ଜେ ୧ ଏବର ୨୫୭
ତେବେମିଲ ଜୀମ ଖରିଦ ହେବା ତାରଙ୍ଗ
ସତ ୧୯୯୪ ସାଲର ଏକଥଳକ ଅନୁସାରେ
ମାଦ୍ୟକର ବଙ୍ଗେଶ୍ଵରର ବିଜ୍ଞାପନ ଗତ
ତା ୧ ରାତର ବଳିବତ୍ତାଗଳେଟରେ ବାବାପି-
ଥିଲୁ । ବେଳେ ମିର ସୀମା ଏହିପରି ଲେଖା-
ଅଛୁ ସଥା ଉଦ୍‌ଦିତରେ ଦୟଗାସ୍ତା ଥାହିଁ
ଗଲ, ଦର୍ଶଣ ଓ ପଢ଼ରେ ବଳଦଦିବକ୍ଷର ଗଲ
ଏବଂ ପରିମରେ ବର୍ତ୍ତବାଣୀ ଓ ଧର୍ମଶାଳା ।
ଧର୍ମଶାଳା ପର୍ମି ମର୍ମମାରେ ଲେଖା ହେବାହାର
ଦ୍ୱାରା ଦେଇଥିଲୁ ଯେମନ୍ତ ମିଛନେଷାଳୀ
ତାହା ହତିଦେଇଥିଲା । ମାତ୍ର ତାର
ଦିଲୁଥିବା ସ୍ଵଲେ ସେ ଅନ୍ତମାତ୍ର ସ୍ଵରଗତ
ଦେଇ ଥାହିଁ । ପୁଣ୍ୟ ହତିଦେଇମାତ୍ର ଏ
ସମୟ ଉତ୍ତର ତର ସାହ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତାମା
କରିଲେ ।

ଶେଷା କିମ୍ବାର ସୁଲ ପମ୍ବଦଳ ନନ୍ଦେ-
କଟକର ଅନୁଷ୍ଠାନକେ ଜଣାଉଥିବୁ ତ
ଶେଷା କିମ୍ବାର ଏହି ଲଭିତାର ପରକାଳୀ ଓ
ସାହାଯ୍ୟପ୍ରାୟ ସୁଲରେ ଲଂଘନ ପଢାଉଥିବ,
ଶେଷକର କଟକ ଶାଖାଦାକ ବିଷୟର ବାଣୀପତ୍ର
ପରିଷା କଟକ ମିଶନ ହାଇସ୍କ୍ଵିଲାରେ ଅନ୍ତରୁ
ଅଗ୍ରମାସ ବା ୨୮ ଜାନ୍ମ ପୂର୍ଣ୍ଣାବୃତ୍ତ ଏ ୧୫ ଏ
ସମୟରେ ହେବ । ସେହି ଶେଷାର ସୁଲମାନ
କରେ ବର୍ଣ୍ଣାବ୍ୟକ୍ତର ମା ଦେଖିବୁ ଭାଷାରେ
ଶେଷା ଦେଇଥିବା କ୍ରିକମାତରକ ପରିଷା କଟକ
ଟେଲିଂ ସୁଲରେ ସେହିମାସ ବା ୨୫ ଜାନ୍ମ
ସେହି ସମୟରେ ହେବ । ଅନୁଭବ ଶେଷକମାନେ
ଅଥବା ଯେଉଁମାତେ ଅନୁଭବ ଏକ୍ଷାନ୍ତ ପାଇ
ଦରଅଛି ଯେମାକେ ପ୍ରଥମ ଲିଖିତ ପରିଷା
ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ନିରାଂବଳୀ ବା ନିରାଶୀଳୀ
କୁଳର ଘାସ କରିଥିଲୁ ଯେମାତେ ଯେତେ
ଲିଖିତ ପରିଷା ଦେବାକୁ ଯୋଗ ଆଚାର ।
ଯେଉଁମାତେ ପରିଷା ଦେବେ ସେମାତେ ସେହି
ଅଗ୍ରମାସ ତା ୨୦ ଜାନ୍ମ ମାର୍ଚ୍ଚର ଅନ୍ତରଦିନ
ଜରିବେ । ଅନ୍ତାମାତ୍ର ବିଷୟ ଲଭିଷେକ୍ତର
ମହୋଦୟକ ଅପେକ୍ଷା ଦୁଇବେ ।

ବାଙ୍ଗେ କୁମଳକୁ ସାହାୟ୍ୟ ଚିମନ୍ତେ କରି
ପ୍ରଦେଶରେ ଅବସ୍ଥା ହେବା ବେମାର ଗ୍ରୂ
ପାଲିଯା ଯାହାରିଅଛି ଏହି ପଥମ ଭାଲିବାକୁ

ଏବା ସହିତ ଚର୍ଚା ମୋଟ ଶ୍ରୀ ପଦମନାବ କା
ଦୋଧଥର । ଉତ୍ତରାକଂଠ କିମ୍ବଲିବିର ଦେବା
ପ୍ରାଚୀ ଦୋଧରୁଥିବାର ତଥାରେ ଦେଖିଲୁ;
ସଥା—

ବାଲେର ସବ କୁଟିଟ ଗଜା ଦେବିକୁଣ୍ଡ-	
ନାଥ ଦେ ବାହାଦୁରଙ୍କହାର	ଟ ୫୫୦୯
ଗଜା ତାଳଚେର	ଟ ୫୦୦୯
କଟକ ପଟ୍ଟଟୀ ପ୍ରଥମକସ୍ତ୍ର	ଟ ୨୫୮୬
ଶୟୁ ଦରିଦ୍ରିର ମୋଷ ବାହାଦୁର	ଟ ୫୦୦୯
ପୁଣ୍ୟ ସବତମଣୀ	ଟ ୪୦୦୯
ଗଜା ତାଳଚେର ଶୟୁ ଅବ	ଟ ୧୦୦୯
ଗଜା ବନ୍ଧୁମା	ଟ ୧୦୦୯
ଗଜା ହିଣ୍ଡୋଳ	ଟ ୧୦୦୯
ଗଜା ଘେବାତଳ	ଟ ୧୦୦୯
ଗଜା କୟାନନ୍ଦ	ଟ ୧୦୦୯
ଗଜା ବିଷୟର	ଟ ୧୦୦୯

ଅସ୍ମେମାତେ ଦିଗଭ ସ୍ପ୍ରାହରେ କରିବ
କଲେବୁନ୍ଦ ପେଶାର ବାହୁଦ୍ଵାରାମାତ୍ର ବାଜ,
ବିଶ୍ଵାସି, ବାହୁ ମଧ୍ୟତର ଟେହି ଓ ସବ ତଥଃ
କଲେବୁନ୍ଦ କାହୁ ବାଜମୁକୁଳ ବାକୁଳଗୋଟିକ
ଶୁଭମାତ୍ରରେ ଦେଖା ଦିନ ଓ ରାତ ମମୟରେ
ଜୀବିତବାର ପାଠମାତ୍ର, ଚଣାଇଅଛି । ଏଣେତି
ପେଶାରେ ଗୌତମାରମାନେ ପ୍ରଦେଶ ଥିଲେ
ଯତା ଦେବା ପତିବାରେ ଦୁଃ୍ଖ ବାହୁ । ମେଉଁ
ଗୌତମାର ରେପା ପତାଚିନ୍ଦବାର ଧର

ଖଳ ସେ ପେଲାଶକ୍ରାବ କଲାଗ ଦେବ-
ର ଗର ବୁଝିବାର ମୋତଦମା ଦାଏଇ ହୋଇ
ଥାବୁ ସଥାଇ ଚଲନ ହୋଇଥାଛୁ । ଚଥାଏ
ରେବା ପଢିବାର ବନ କାହିଁ । ଅମ୍ବେମିହେ
ଶୁଣିଲୁଁ ସେ ଗୋଟିଏ ରେବା ପେଲାଶକ୍ରାବ ଥାଏ
ନୁହୁରେ ପଡ଼ି ଯତ କରିଥାଛୁ । ବଡ଼ ଦୂରରେ
ଥାଏ ପେଲାଶ ପେର୍ଣ୍ଣକୁ କୌଣସି ଦିନାର କର
ଯାଇ କାହାକୁ ଧରି ବୋଲିବୁ ଧରିଥାବ ଦେବାର
ପୁରୁଷମମାନକୁ କହାନ୍ତି । ଗେହଙ୍ଗୁ ସେବେ
ଅତ୍ୟନ୍ତେ ଧରିଥାଣିଦେବେ ପୋଲାଶର ଅବ-
ବ୍ୟଥତା ପାହିଁ ରହିଲ ? ସହର ନିଧିରେ ପ୍ରାୟ
ଆସାଦିଧିକାଳ ଏ ପ୍ରକାର ଅକ୍ଷୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟ
କରି ଗଣ୍ଯମାତ୍ର ଲେବନ୍ତ ମୃଦୁରେ ଦେଉଥାଛୁ
ଥାର ପୋଲାଶ କୌଣସି ଉପାୟକ୍ରାବ ଅମାନ୍ୟ
ର ଥାବୁ କାହାକୁ । ଏହା ପୋଲାଶର
ଅପରିବାର ପ୍ରମାଣ ନିହେ କି ?

ପଂଚଶ୍ରୀ ପ୍ରଦେଶକର ଲୁହତଦୂମର
ରଜା ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ବାନୀରାଜୁ । ତଥାର
ଶ୍ରୀ ବିବରଣ ସହ କି ଯିବାକିମହୋଦୟ

ଅସନ୍ତୁ କବିତାରମାସ ଗା ୧୦ ପଥରେ
କମେଲରେ ପଢ଼ୁଥ ଗା ୨୫ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସେଠାରେ ରହ ଆଜମିଳ, ଉତ୍ସୟତ୍ତର, ଜୟ-
ପୁର ଓ ବିବାନିରାରେ ୧ ଗା ୨୮ ଲେଖାର୍
ରହ ଗା ୨୯ ରଖରେ ଲାହୋରରେ ପଢ଼ୁଥିବେ
ମେଠାକୁ ପେଶୁଆର ଓ ଜୟ ଭୂମର କର
ହାତ ଦେ ଦିଷ୍ଟମର ଗା ୨୦ ବିଶୀଳା ଗାନ୍ଧିରଖ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥାକ କରିବେ । ଥାଙ୍କା, ଭବତ-
ପର, ଶ୍ଵାସିପୁର ଓ ଲଣ୍ଡୋ କିଛି କା କ୍ଷେତ୍ରରେ
କଲିତାକାରେ ପଢ଼ୁଥ ଚାକୁପୁରମାସାଳା ମାତ୍ରାରେ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହିବେ ଓ ଗା ୨୧ ଏ ରଖରେ
ଦାରକଲିଂରେ ଦ୍ଵୀପା କର ପୁର ଗା ୧୫ ପଣ୍ଡରେ
କଲିତାକାରୁ ଅପି ଗା ୨୨ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହ
ଗା ୧୬ ରଖରେ କଜୁଗରୁ ଯାହା କରିବେ
ଓ ବେ ପ୍ରଦେଶରେ ଗା ୨୩ ଜାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଚମକ ଦର ଗା ୨୪ ଠାରୁ ୨୫ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମାନ୍ଦୁକରେ କଟାଇବେ । ପରେ ମାନ୍ଦୁକର ଓ
ହାତଦରବାଦରେ ଏହା ସପ୍ରାତ କହ ଫେର,
ଅଥ ଗା ୨୬ ରଖରେ ବଜାରବସରେ ପଢ଼ୁଥ
କୁଳପତ ରହ କେପାଳରୁ ଯାହା କର ମାରି
ମାସ ଗା ୨୭ ରଖରେ ଖେତରୁ ଲେଖନ
ମନ୍ଦବନ୍ଧୁ ସମାଜପ୍ରଦର କରିବେକ ପ୍ରାନ୍ତ ହେଲେ
ଗା ୨୮ ଭାବରେ କରିବେ ପ୍ରଦେଶ ହେଲେ
ଏହା ମାରିବ ମାସ ଗା ୨୯ ରଖରେ କରିବେ ଓ
ଜାମଜରେ ସବେଶକ ପ୍ରତାନୀମକ କରିବେ ।

ଏଠା ବାରିକମାସ୍ତୁର ସ୍ଵପ୍ନବ୍ୟାଳଙ୍କର ବାହି
ଅଣ୍ଟିବୁଷର ନିଜୁମହାର ହିତାରର ପୁଣ୍ୟାଦିରେ
କୁଣ୍ଡ ଅନ୍ଧାରାକ ଓ କଲେଜର ଘରମାନ
କର୍ମଜାର୍ଥେ ବନ୍ଦିଶ୍ଵରା ନୂତନ ବାରିକମାସ୍ତୁର
ମହିମାକୁ କଢକ ହେବାରେ ବାହାରୁ କିମ୍ବା
ଦେବା ଉପଲବ୍ଧରେ ଗର ଧନିକାର ବନ୍ଧରେ
ଯହାକୟା କିମ୍ବାର ଏକଜିବିଦ୍ୱିତୀଯକରକ
ହୋଟିରେ ବାରିକମାସ୍ତୁର ଏଲାଗାର କେବେଳ
କର୍ମବୃତ୍ତ ଏବଂ ଅମଲକର ଏବ ବେଳେ ହୋଇ
ଥିଲା । ସ୍ତ୍ରୀ ଛନ୍ଦ କିମ୍ବାରଙ୍କର ଅଣ୍ଟିବୁଷ ବାହି
ବର୍ତ୍ତନାର, ରକ୍ତବର୍ତ୍ତୀ ବ୍ୟାପକ ସବୁଧ ଧର୍ମା
ମହୁରର ସତରିତ ସାମାଜିକତା, ଶୌକଳ୍ୟତା
ନେତ୍ରିକ୍ୟା ଇତ୍ୟାଦି ଗୁଣ ଜାପୁଣ କର ତାହାର
କାଳ ପଞ୍ଚବା ଦେବୁ ସବ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦୂରପ୍ରକାଶ
କରସ୍ଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ରନାର ମନୋର୍ଧ୍ୟ କହିବ
ହୃଦୟରେ କର୍ତ୍ତର ସାଥରେ ଉମ୍ମତା ଏବଂ
କୁଳକାର ପ୍ରକାଶ ଏବ ବିଜେନ ହେବୁ
ଯୁଝିତ ହୁବାର ବ୍ୟକ୍ତ କରିପାରେ । ପରେ
କୁଣ୍ଡ ବର୍ଗର ସ୍ଵରଗର ତତ୍ତ୍ଵ ସ୍ଵଲ୍ପ ବାହି
କାଳନ କେଉଁର ମୋଟିଏ ଶୌକଳ୍ୟ କିମ୍ବା

ପଟ ମଜୁମଦାର ମହାଶୟକ ହସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ
କରିଥିଲେ । ପରିଶେଷରେ ଧର୍ମ ସଙ୍ଗାଳ
ପ୍ରାର୍ଥନା ଗ୍ରାମୋଷ୍ଠାନ ବାହ୍ୟ ଏବଂ ଜଳପାଳ
ଭାବରୁ ସବୁ ବଜେ ହୋଇଥିଲା । କରୁ
ଧର୍ମାଭସାନ ମଜୁମଦାର ଜଣେ ନିଖାବାନ୍ ମ୍ରାତ୍ତ
ଏବଂ ପ୍ରେମିକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଚାନ୍ତି । ଗାହାଙ୍କର
ସମ୍ମାନ ସନ୍ତୋଷର ବିଷୟ ଅଟେ ।

କଲିବଗା ଇତ୍ତନରସ୍ତି (ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ)ର
ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସ୍ନ ବିଜ୍ଞାପକ ଦେଇଥାଇଛନ୍ତି ବି ମାନ୍ୟ-
ବଳ ଲେଖଣ୍ଡକଣ୍ଡନବର୍ତ୍ତର ସଙ୍କ ୧୯୦୪ ସାଲର
ଏମ, ଏ, ପଶୁକାରେ ଏବଂ ସଙ୍କ ୧୯୦୫ ସାଲର
ବି, ଏ, ଓ ବି, ଏବଂ ଏ, ପଶୁକାରେ ଉତ୍ତାପ୍ତ
ବିଜ୍ଞାନାକଳ ମଧ୍ୟରେ ସେତୁମାନେ ପ୍ରାଧାକଳ ଲାଭ
କରିଥାଇଛନ୍ତି ସେମାକଳର ମଧ୍ୟରୁ ସଙ୍କ ୧୯୦୫ ସାଲର
ପ୍ରାଦେଶିକ ସରକା ସରକାର (କ୍ଲେପ୍ଟି କଲେ-
କ୍ଲେପ୍ଟି) ପଦରେ ନିଯୁକ୍ତ ହେବା କାରଣ ବାହି
ଦେବାକୁ ସିଟିକେଟକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥାଇଛନ୍ତି ।
ଅବେଳା ସେତୁମାନେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାର୍ଥୀ
ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଛନ୍ତି ସେମାକେ ବସ୍ତୁ,
ଯୁଦ୍ଧ ଏବଂ ସତରିତିର ଯୋଗାତାପଦମାଳ ସହି ଏ
ଆପନ୍ତି ଅଗ୍ରମାସ ତାଟିରଙ୍ଗରେ ଆବେଦନ
ପଢି ପଠାଇବେ । ସେତୁମାନେ ବି, ଏ, ଓ ବି
ଏବସିରେ କେବଳ ପାପ କରିଥାଇଛନ୍ତି ସେମା
ନିର୍ଦ୍ଦର ଆବେଦନ କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ କାହିଁ
ମାନ୍ୟବର ସର ପ୍ରେଜାର ବାମହର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟା-
କ୍ଲେପ୍ଟି ଉତ୍ତାପ୍ତ ପଶୁଗୋଟୀର୍ଣ୍ଣ ଜ ୨ ଏ ତେଷ୍ଟି
ପଦରେ କିମ୍ବା କରିବାକୁ ସ୍ଵର କରିଥାଇଛନ୍ତି
ଏଥୁପାଇଁ ଥମେମାନେ ତାହାକୁ ଧର୍ଯ୍ୟକାବି
ଦେଉଥାଇଁ । ମାତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କେବଳ
ସଙ୍କ ୧୯୦୫ ସାଲର ଏମ, ଏ ଏବଂ ସଙ୍କ ୧୯୦୫
ସାଲର ବି, ଏ, ଓ ବି, ଏବଂ ସିନ୍ଦ୍ର ସପସରେ
ବିଜ୍ଞାନାକଳ କରିବାର ତାତ୍ପର୍ୟ ରଖି ଯାଏ
ନାହିଁ । ବୟସର ଶିରୀ ବ ୨୫ ବର୍ଷ ଧାର୍ଯ୍ୟ
ହୋଇଥିବା ପୁଲେ ସେହି ବୟସ ଅଛିମ କର
କ ଥିବା ତହିଁପ୍ରକା ବ ଶାଖା ର୍ଦ୍ଦି ଉତ୍ତାପ୍ତ
ବିଜ୍ଞାନାକଳ ସର୍ବାଳ୍ମୀକ୍ରମ ଦେଇଥିଲେ ନିର୍ବାଚନର
ଶେଷ ପ୍ରଶ୍ନ ବୋଇଥାନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ବାଧର
ଯୋଗିବାକ୍ଷେତ୍ରମାନେ ସବୁକୁ ଲଭିଥାନେ ।

ନିର୍ବାକୁ ଦେଖିବାର ଅପ୍ରକଟିତ କଲିବଗା ଯଜ୍ଞ-
କିର୍ତ୍ତନାରେ କାମକ ସମବିଳିକ ଅନ୍ତର୍ମାଳିକା-
ରେ ସର୍ବାସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶକରିତା ମନୁଷ୍ୟରେ-
କିର୍ତ୍ତନ ସ୍ଵରଗାର୍ଥ ଏକ ସର୍ବ ହୋଇଥିଲା
ମାନ୍ୟକର ବନ୍ଦେଶର ସର ପ୍ରେଜର ବାହାର କର
ସହାଯକର ଆସନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସର୍ବ
ବୃଦ୍ଧାବ ବାନିର୍ଯ୍ୟା, ନଳୀ ପଣ୍ଡାମୋହନ

ମୁଖ୍ୟେ, ଶ୍ରୀସୁଲ୍ତନ, ବି, ଏଳ, ପୁସ୍ତ, ଶ୍ରୀସୁଲ୍ତନ ଏ, ପେତୁଳକର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମାଳିଖ ଗଣ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ଲୋକମାତ୍ରେ ଉପର୍ଯ୍ୟତ ଥିଲେ । ମାତ୍ୟକର ସମ୍ପଦ କାର୍ଯ୍ୟାବଳୀ ବଜୁଗାରେ କହିଲେ ତି ସ୍ଵର୍ଗୀୟ ମଳମନବାର ଏହି ସମିତିର ହୃଦୟବିଭାଗ ଥିଲେ ଏବଂ ଶିକ୍ଷିତ ସ୍ଵାମୀବଳକର ଜାତ ଏବଂ ଧର୍ମର ଭାବକ ସାଧକ ଏହାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ମୁଢ଼ ମହାସ୍ଵାଙ୍କର ଅନେକ ଅନୁମାନ କୁଣ୍ଡଳ ମଧ୍ୟରେ ସୁବନ୍ଦରୁନାର ଏ ପ୍ରଫାର ହୃତ ସାଧକ ଚେଷ୍ଟା ଭାବାଙ୍କର ଜାବନର ପ୍ରଧାକ ବ୍ରତ ଥିଲ ଏବଂ ଏହି ଦେବୁ ସେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାକ ଉଦେଶ୍ୟ ପୂରଣର ମାହାୟା କରୁଥିଲେ । ଭାବାଙ୍କର ସ୍ମୃତିରେ ସମ୍ମରଣେ ବୁଦ୍ଧ କଲୁମା ହୋଇ ନାହିଁ । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ ଗୁହରେ ଭାବାଙ୍କର ଖଣ୍ଡିଏ ଚିହ୍ନପଦ ରଖାଯିବ ଯେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟାବୁର ଶହମାତ୍ରେ ଆଦର୍ଶ ସ୍ଵରୂପ ମନେ କରୁଥିବେ ଏବଂ ଭାବାଙ୍କ ଭାମରେ ଆଉ କିଛି ବସନ୍ତିବି । ଲେପନ୍ତକଥା କର୍ଣ୍ଣର ଅର, ଏଳ, ଦତ୍ତ କହିଁ ନିମନ୍ତେ ଏହସହସ୍ର ତଙ୍କା ଦେବା ଅଙ୍ଗୀକାର ବରାଥାନ୍ତରୁ ଏବଂ ଅଶା ହୁଏ ଏହି ଉତ୍ତରମୁଁ ଉଦ୍ବାଧରଣର ପଣ୍ଡାତି ଗାମୀ ହେବାକୁ ଅନେକ ଉଦ୍ଦିଲୋକ ବାହାରିବେ । ଅତିଃପର ମୁଢ଼ ମହାସ୍ଵାଙ୍କର ମୂଳରେ ସମ୍ବଲ ଶୋକ ପ୍ରକାଶ ଭାବାବର ପରିବାର ବର୍ଣ୍ଣକୁ ଭାବା ଜଣାଇବା ଏବଂ ସ୍ମୃତି ରଖା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରାଦନ ଏବଂ ଦେବା ସତ୍ତ୍ଵର ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ କମିଟି ଗଠନ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବମାକ ଧର୍ମ୍ୟ ଦେଲ ଉତ୍ତର ସମ୍ପଦକୁ ଧଳେବାତ ଦିଆଯାଇ ସର୍ବ ଉତ୍ତର ହୋଇଥିଲା ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଶାକୀ ।

ବୁଦ୍ଧିଯାର ବିଦ୍ୟୋଭାଗୀ କ୍ଷମେ ସ୍ଵର୍ଗଶ
ଆକର ଧାରଣ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାବ ଦେଲଇ ।
ହେଉପରେ ବର୍ଗଠାରେ ବାରଖାମା ଓ କୁଞ୍ଚିମାଙ୍କ-
କରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ମୂଳିଅମାକେ ହେଲେ
ବାନ୍ଧିଅଛନ୍ତି ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ସାମାଜିକେ ବନ୍ଦ
ହୋଇଥାଏ । ଏ ମାନଙ୍କୁ ଦମ୍ଭ କରିବା କାରଣ
ଅଧିକାର ସେବା ଏବଂ ହିତ ଦେଇଥାଏଇ । ଓଝୋର
ମେଲ ଜିବାରଣ କରିବା କାରଣ କଲର ବନ୍ଦ କ
ରୁକ୍ତି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେଠାରେଜୁକମାଥର
ଘେର ସ୍ଥାବରେ କ ୨୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦର ଦେଇ
ଥିଲେ । ଉପଠାରେ ଉଜ୍ଜର୍ବ ସେବା ମାତ୍ରରେ
କୋତାକମାକ ଲୁଟି ଦେଇଥାଏଇ । ଏବଂ ବିଲ
ଶୁଭଠାରେ ଏକ ପଲକକ ଉଜ୍ଜର୍ବ ସେବା ମେଲ
ବାନ୍ଧିଅଛନ୍ତି । ତେଣ୍ଡୁବେଳା ଉପଧାନରହି
ପ୍ରାଚୀତ ଜାହାଜର ସେବା ମେଲ ଦେଇ
କ ୩ ଟଙ୍କା କର୍ମଶୀଳକ ଦର ଏବଂ ଅକ୍ଷ୍ୟ କମା

ଗୁରୁଙ୍କ ବନୀ ପରିଥିଲୁଣ୍ଟି । ପୋତେମବଳ
ଜାହାଜର ସେବା ମେଲି କାନ୍ଧିବାବୁ ଗାଲୁ
ଦୂରଦେଶର ଉପାୟ ହୋଇଥିଲା । ସେ
ଜାହାଜ ପ୍ରଥମେ ବନ୍ଦତା ସୀତାର କର ଶେ
ଖିଲୁଷାରଥିରୁ ଏବଂ ଶ୍ରାବେ ଲେହମାନଙ୍କୁ
ମନ୍ଦିର ବିଚ୍ଛ୍ଵାସ ବନ୍ଦାଇବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରୁ-
ଅଛି । ଶୁଣେଇଥାଠରେ ଶାବଦିଃଶ ଯୋଗାଇବ ।
କାରଣ ମିଶ୍ରନିଷ୍ଠାପାଳିଟି ଏବଂ କର୍ତ୍ତୃପରମାନନ୍ଦ
ଉପରେ ଦାଖ କର କରଇର ଶ୍ରାବେ ପୁଣ୍ୟ
ବନ୍ଦ କରିବା ଏବଂ ଜେମଞ୍ଜୁହସନ ସର୍ବ ବସାଇବା
କାରଣ ବିଜ୍ଞାପନମାନ ଜାଣ କରିଥିଲେ ।
ଲେବେ ଦୟରେ ପଲାଇସିବାବୁ ମିଶ୍ରନିଷ୍ଠ-
ପାଲଟୀ ବାଖ ହେଠ ଉଚ୍ଚ ଜାହାଜଙ୍କୁ ଆଦ୍ୟ
ଯୋଗାଇବାର ସ୍ତର କରିଥିଲୁଣ୍ଟି । ଯୋବିବେ-
ନୋଇ କାମକ ଜାହାଜର ସେବା ବିଚ୍ଛ୍ଵାସ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହିର ସରଦାର ଜ୍ଞାନ ଏ
ଥୁବ ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଟି । କଥିବ ହୁଏ ତାଙ୍କୁ ଗୁରୁ
ଦାଗି ମାରିବାର ସ୍ତର ହୋଇଥିଲା । ପୋତେମବଳ
ଜାହାଜର ରହୁରେ କର୍ତ୍ତୃପରମାନନ୍ଦ
ସେବା ଆର ପୁଣ୍ୟ ଛଡା କରଇ ବାସିମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରାନ୍ତ-
କୁରିତ କରିଥିଲୁଣ୍ଟି । ଏ ଜାହାଜ ବୁଝିପାଇ
ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ ଜାହାଜଙ୍କୁ ଧରି ଦେବେବ
ଗୋ ମେଷାଦ ପଶୁ, ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ କଞ୍ଚା କେଇ-
ଅଛିଲୁଣ୍ଟି । କୃଷ୍ଣ ସାନରର ବାଣିଜ୍ୟ ଏହାବେଳକେ
ବନ୍ଦ ହୋଇଗାଇଥିଲୁଣ୍ଟି । ପ୍ରାର୍ଥ ଜାହାଜରେ
ବିଦୋହିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଦେବେବ ଲୋକ ଧର
ହୋଇ ସିବାଞ୍ଚିଘୋର ଦୂର୍ଘରେ ବନୀ ହୋଇ-
ଅଛିଲୁଣ୍ଟି ।

ସହରବେ କାନ୍ଦି ।

ବେଳୁଧତ୍ତାଠାରୁ ସମ୍ମାନ ପାଇଥିଲୁ ସେ
ଗୋଟିଏ ବଢ଼ି ଚିତାବାସ ଲୁଚ ପଣ୍ଡିତଙ୍କାରୀ । ଗତ
ଶତାବ୍ଦୀ ସତାଳେ ଗୌଡ଼ ସହରେ ଜଣେ
କେଉଁଟଙ୍କୁ ଧର ମୁଣ୍ଡ ଓ ବାହୁରେ ଆଦାନ
ବରନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତିଗାଲିମାଳେ ଜାଗିଥାର ପ୍ରାୟ
ଜ ୫୦୦ ଶ ବାଢ଼ୀ, ବରଷା, ବରବାର ଇତ୍ଯାଦି
ଦେଇ ଜମା ହେଲେ । ସବୁତିକଳର ଦେଖୁଣ୍ଡ
ମାଳିମ୍ପୁଣ୍ଡ ଏବଂ ଉତ୍ତମୀୟର ବାରମାଳେ
ବନ୍ଦିକ କେଇ ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେବେ । ମାତ୍ର ବେଳି
ପାଶରେ ପଣ୍ଡ ପାରରେ କାହିଁ । ବାନ୍ଧବକଳରେ
ଉପ୍ରୀ ମାରନ୍ତେ ଉକ୍ତି ନିୟମ ବାହି ଓ ବାହାକର
ଦୂର ଗୁରୁର ବନ୍ଦିକ କେଇ ଗୋଡ଼ାପଳେ
ମାତ୍ର ଜଣେ ଗୁରୁର ବୟସରେ ମନ୍ଦରେ ଚଢ଼ି
ଗଲା । ବାଦ ଚୁଲି ଉତ୍ତମୀୟର ଶାଶ୍ଵତ, ବାପ୍ତିକ
ଆକଳଣ ଦିଲା । ସେ ବନ୍ଦି ଧ୍ୟାର କଲେ
ମାତ୍ର କିମ୍ବା ହେଲା କାହିଁ । ବାହାକର ଅନ୍ୟ

ଶୁଣିର କାହାରେ କନ୍ଦଳ ଥୁଲା ମାତ୍ର ସେ
ଭୟରେ ଫରଇ କରିପାରିଲା କାହିଁ । ଗୟମନା
ଅୟ ଅଗଳିଥ ବାବ ସଙ୍ଗେ ବାହୁଦୂତ କର
ଆପଣା କହୁବାବୁ ବାବ ମଦ୍ଦରେ ଦେଇ ସବଳ
ରେ ଗୋଟିଏ ମାରିଲେ । ତହିଁରେ ବାବ
ଭୟକର ଟିକିବ ପଛକୁ ପ୍ରାଣ ଦେଲାମାନରେ ବୟ
ମହାଶୟ କହୁମଣାକୁ ରଖାଇଲା ହୋଇ ହୋଇ
ଶୁଣି ଗଲେ । ବାବ ଜଣେ କୃତ୍ତିଷକୁ
ଆପାତ କଲ ଭାବୁକୁ ତେଣୁଟି କାର ସାବଧ
ପୂର୍ବତ ହୁଏଇବି ସୁର ମାର ବାବର ପ୍ରାଣ
କେଲେ । ଏତେ ମନ୍ଦିର ଜମା ହୋଇ ହେବି
କିମ୍ବ କରିପାରିଲେ କାହିଁ । ଗୟମନାଶୟ
ବୟକ୍ତରଚୂପେ ଅବତ ହୋଇଥାଇଲା । ବାବା
କର ଦୂରହାତ, ମୁଣ୍ଡ ଓ କପାଳ କଣା ହୋଇ
ଯାଇଥିଲା । ଜାନ୍ମରିଲ ସହି ଅଳ୍ପକାଳୀ
ବାହୁମାନେ ତାହାକର ତିବିପା ଓ ସେବା
କରୁଥାଇଲା । ସହର ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଭୟକ
ବଢ଼ି ବୟକ୍ତର । ଆଜୁ ଲୋକଙ୍କର ସାବଧ
କାହିଁ ଅସିବ ? ଅସ୍ତ୍ର ସମ୍ମଳିଷ୍ଟ ଥିଲା
ଲୋକଙ୍କ ଅହର୍ଦୂର୍ଘାତ କରିଦେଲାମି ।

ପୁଣ୍ୟ-ରଥସାହି ।

ଗର ତା ପିଲା ହୃଦୟବାରତାରୁ ଗା ୧୯ ଉଣ
ମଙ୍ଗଳବାର ସୁଦ୍ଧା ଶାକଭୂଜର ଗୁଡ଼ିଗ୍ର ମଞ୍ଚସବେ
ଶାଖାକୁଷାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ ୨ ନ ଅନ୍ଧରୋଗ ହୋଇ
ଥିଲା । ସାହି ଓ ସାଧାରଣମେବେ ଗୁଡ଼ିଗ୍ର ମଞ୍ଚସବେ
ଶାପୁରୁଷର ସତ୍ତ୍ଵାତାନ୍ତ୍ର ଦର୍ଶକ ଓ ଅନ୍ତମହା-
ପ୍ରଧାଦ ପ୍ରାୟଦେଇ ମେନେଇର କାରୁକୁ ଆଗ୍ରା-
ଇକ ଧରାବାଦ ଦେଇଥିଲେ ।

ଗର ରବିବାର କା ଏ ଶୁଣସବା କିନିରଥର
ଦକ୍ଷିଣାତ୍ମ୍ର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୋଷ ହୋଇଥିଲା ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ଦର୍ଶନଦିଳ ଘୁଷକାରୀ ଅବାଲଚୁକ
ସମସ୍ତେ ଶୁଣିଲୁ ମନ୍ଦରେ ପ୍ରାବାଧକର ଦର୍ଶନାବ୍ଦ
ଛରବାର ଦୁଃଖ୍ୟଥାଥାନ୍ତି । ଏହି ଅକେବେ
ଶୁଣିଲୁମନ୍ଦରେ ନଦିଜଳ ରହିବା ସହାୟେ
ବସାଯର ବରଥାନ୍ତି । ଏକର୍ତ୍ତ ତା ୫୦ ଗଣ
ସୋମବାର ସନ୍ଧ୍ୟା ଦର୍ଶନ ହିଂ ଅପରାଦରେ
ଦର୍ଶନ ଦେବାରୁ ଲୋକେ ବିଶେଷ କଞ୍ଚୁ ଗୋଲ
ଦୂର ବସାଯର ଓ ଦୋହାରମାନଙ୍କରେ ଅଶ୍ଵା
ନେଇଥିବେ ।

ଗ ୩ ରଖ ହୁଧବାର କଡ଼ ଏକାନଟି
ଛବ ଠାକୁରମାଳେ ପ୍ରାୟ ୧ ୫୦ ଘା ସମୟରେ
ଶୁଣିଲ ମନ୍ଦବରୁ ବାହୁଡ଼ା ବିଳେ ଦର
କ ୧୨ ଘା ୧୦ ରେ କଥାକୁଳ ହେଲେ ଏବଂ
ଅଲୁଶଶପରେ ତଳ ଉଥ ଏହାଙ୍କେ ଚକିତ
କାନ୍ଦିଲ ନରୀଙ୍କ ପ୍ରବାରୁ ଲୋକେ ଆଜନକେ

ରଥ ଟାଣିଥିଲେ । ଅପ୍ରକୃତ ଏ କ ଆଠାରେ
କଳି ରଥ ସେହଦ୍ଵାରରେ ଲାଗେଇଲା ।

ଶ୍ରୀମନ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଶମାନେ ସ୍ଵକିବର୍ଷ ରଥ
ବିଗା ଦେବାର ପୂଜାରୁ ନିଯ୍ୟମ ଅଛି ।
କଲିବିଗାରୁ ତଡ଼କି ଅସବାରୁ ସମ୍ବବନ୍ଧ
ବୃଦ୍ଧିଶମାନେ ବିଗା ଦେଇ କି ଥିବାରୁ
ସେମାକୁ ଏବର୍ଷ ରାତ୍ରିରୁ ମନ୍ଦର ବାସନ
ହୋଇଥିଲା । ସୁତରାଂ ମନ୍ଦର ପ୍ରହରିମାତ୍ରେ
ବୃଦ୍ଧିଶ ଦେଖିଲେ ସେମାକହିଠାରୁ ପ୍ରକର
ପରିଚୟ ନେଇ ଶୁଣିଥିଲେ ।

ପ୍ରାୟ ସମୟ ଯାହା ଗଲି ଯାଇଥିଲାନ୍ତି ।
ଅଛଳୁ ସଂଖ୍ୟା ଯାହା ଶକ୍ତିଭବ ନାହାନ୍ତି
କଳୟ ଦେଖି ପ୍ରସ୍ତାବ କରିବେ । ଉଥିଯାଇ
ଶେଷ ହୋଇ ଯାଉଥିବାରୁ ଆଜିବାର ପର-
ହୋଣି ଏକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଙ୍ଗିଲାଯୁ ଯାହା
ଅନେକ ଆସୁଥିଲାନ୍ତି । ଶେଷ ଦିନ ଥର୍ଥାତୁ
ବାହୁଡ଼ାରେ ରଥ ଚଳିବା ସମୟେ ପ୍ରାୟ
କି ୧୦ ଜାର ଭାଙ୍ଗିଲାଯୁ ଯାହା ହୋଇଥିବେ ।

ସୁନ୍ଦରିକର ଅର୍ଥାତ୍ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ସୁକରଜ ସପ୍ତକ
ଆମୀ ଦସମ ମାତ୍ର ଶୈଖିଲାଗରେ ଘରଭର
ବଜାଳ ବଲିହତା କରଇବେ କରିଲାମ
ହେବାତାଳରେ ଧେରାନଙ୍କର ଯଥାଯୋଗୀ
ସମ୍ମାନ ଏବଂ ଅଧିର୍ଥତା ପ୍ରଦାନ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଦିବେ
ଚନ୍ଦା କରିବାତାରଣ ଜଗ ପୁଅ ଶୁଦ୍ଧବାଜ
ଅପ୍ରସତ ବାଲରେ ବଲିହତା ମହାନପରବାସୀ
ଭର୍ତ୍ତବେଶୀୟ ଏବଂ ଦେଖିବୁକର ଏକ ସଜ୍ଜ
ହୋଇଥିଲା । ଭର୍ତ୍ତବେ ସମ୍ମାନୀୟ ଅନେକ
ମାନ୍ୟ ଜାଗ୍ରତ୍ତ ସରବାର ଓ କେଷବତାଣୀ ବ୍ୟକ୍ତି
ଛାପୁର ଥିଲେ । ମହାବଜା ବାଦାହୁର ସର୍ବ
ଜ୍ୟୋତିନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଠାକୁରଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ
ମାନ୍ୟବର ଜମାର ଅନ୍ତର ସମ୍ମାନ ଉଥିଲା

ଅଛି ନିରଜା କାହାକୁବଳର ଅନୁମୋଦିତମରେ
କଙ୍ଗର ଲେପ୍ତନଷ୍ଟ ଗକ୍ଷେତ୍ର ମାତ୍ରବଳ ସର୍ବ
ପ୍ରେଜର ବାହାକୁର ସଞ୍ଚାପକୁ ଅଥବା ପ୍ରଦାନ
କର ସଞ୍ଚାର ଅଭିପ୍ରାୟ ଦୃଖ୍ୟାନଦେଲେ । ଏବେ
ନିରାମାନୀ ସୁକରଳ ଓ ତାବାକର ସହଧରେଣୀକୁ
ବଲ୍ଲାଚିତ ସମ୍ମାନ ଓ ଅଭ୍ୟର୍ତ୍ତନ ପ୍ରଦାନ
କରିବା, କହିର ଅଯୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ସଞ୍ଚାରକ
ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ କଟିରା ଏବଂ ଗୋଟିଏ
କାର୍ଯ୍ୟରଙ୍ଗ କମଳୀ ଗଠିତ ହେବା ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ-
ତର ଉଚିତକୁ ଏଗଦରେ ଦେବା ସର୍ବକ ସର୍ବ-
କାର ଅଧିକାର ଦିଯୁ ଯିବାର ପ୍ରୟୋଗମାନ ବିଧି-
ମରେ ରୂପରୂପ ଓ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ବଙ୍ଗର
ପ୍ରଧାନ ଉତ୍ସବର ମାତ୍ରବଳ ସର ଧ୍ୟାନିଷ

ମାନ୍ୟକ, କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ମହାଶଳ ଅଧିକା
ଜୀବନ୍ତ ତ, ଏମ, ବାନିଲିପିର ଏବଂ ମହାଶଳ
ସୋମବରସା ସଥାବଦେ ପ୍ରତ୍ୟାକମାତ୍ର ଅଣ୍ଠ
ଦରଖତରେ । ଘରଫେରେ ସାଧାରଣ ଧରା
ବାଦ ଦେବାର ପ୍ରସାଦ ମୁଖ ହେଲ ଉତ୍ସାହ
ସାଧାରଣ ମହାଶୟ ବାର୍ଷିକ ଶେଷ ଦରବାବେଳେ
ସାଧାରଣ ଧରାବାଦ ଦେଇ ବିକିରଣ ରାଶିଯୁଦ୍ଧ
ଏଥେବିଏଥକହାର ସମ୍ମାନ କୋରଥିବା ହେବା
ତାଳିବା ଧାର କରେ । ତହିଁରୁ ଜଗାଗଲ ପ୍ରାଚୀ
ଟ ୮୦୦୦ ଟା ହେବା ସାଧାରଣ କୋରଥିବା
ଏବଂ ତହିଁରୁ ଦେଖାଯିମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ଟ ୨୦୦୦୦
ଏବଂ ଉତ୍ସାହିତିମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ଟ ୨୦୦୦୦
ହେବିଥିଲେ । ଦେଖାଯିବା ମଧ୍ୟରେ ଦରବାବେଳେ
ମହାଶଳ ଟ ୧୦୦୦୦ ଟା ଦାକୁଆର
ମହାଶଳ ଟ ୨୦୦୦ ଟା, କୁତୁହାର,
ସୋମବରସା, ଡୋମରଣ୍ଡ ଏବଂ କର୍ତ୍ତାଙ୍କର
ମହାଶଳମାନେ, ଆଜାର ନବାବ ବାହାରୁ
ଏବଂ ମହାଶଳ ବାହାରୁ ଠାକୁର ପ୍ରତ୍ୟେକେ
ଟ ୨୦୦୦ ଟା ଦେଖାଏ ଲେଖିଥିଲୁ । ଉତ୍ସାହିତିମାନେ
ବେଳୀଯକ ମଧ୍ୟରେ ଆଗକାର କଞ୍ଚାଳ, ବଜାର-
ବୁଦର୍ଦ୍ଦ, ଗ୍ରେହାମ କଞ୍ଚାଳ ପ୍ରଭାତ କଢ଼ି କଞ୍ଚାଳ-
ମାନେ ଏକହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଖାଏ ସାଙ୍ଗର
ଦରଥିଲୁ । ଏଥୁତାରୁ ସମ୍ମାନ କୋରି
ପୁଲ । କମ୍ପିଲ ସହରେ ଅଛେକ ଟଙ୍କା ହେବା
ହେବ ଏବଂ ମୋଟ ଏକଲଙ୍ଘ ଦେଖାରୁ ଅଧିକ
ଦେବାର ଅଗ୍ରା ଅଛି ।

ହିନ୍ଦୁ ପାତ୍ରମଣି

ଏଥରକ ପ୍ରେରଣସ୍ଥ ପ୍ରମରେ ‘ଆ ହିନ୍ଦୁ
ହାରରତ ଖଣ୍ଡି’ ଏ ଏହି ପ୍ରକାଶ ଦଲୁ । ଧାର୍ଯ୍ୟାଦୀ
ଶୋଭାର ଉପକାରିତା ସାହାର କରନା ସଙ୍ଗେ
ଦେବୀଙ୍କ ଅତେହ ସ୍ଵବନ୍ଦର ମନ ଗତ ଅଯଥ
ଦୁଷ୍ଟେ ପରବର୍ତ୍ତନ ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପର୍ଯ୍ୟ-
ପ୍ରେରକ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଅମୂଳବ
ବୋଲି ଅମୃତାକେ ଦହ ନ ପାଇଁ । ବାସ୍ତ-
ବରେ ତାହା ମୋଟିଏ ସାହାରର ଗୁହାର ଏବଂ
ଜଳଶୀଳମେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଜାହା ଅନୁଭବ କର ସର-
କାନ୍ତି ଓ କେବରକାନ୍ତି ତାତାଶ୍ରୋଷର ବିଦ୍ୟ-
ଲୟରେ ସୁମାର ପିନ୍ଧାଦାତ ପ୍ରକ ଦୃଢ଼ବୁଝେ
ପରିବାଳ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ଏହି ସ୍ଥଳ ତଥିର
ଅଲ୍ଲବୁଦ୍ଧମାନଙ୍କ ସେ ବିଷୟରେ ଦୃଷ୍ଟି
ର ଜୀବାପାଇଁ ଘୁରୁଷ ଅନୁଷେଧ କରୁଥାଇଛନ୍ତି ।
ନାହିଁ କିମେତ ସମ୍ବନ୍ଧ ଧରି ସଙ୍ଗରେ ଜହାନ୍ତି
ଏବଂ ତାହା ଶୋଭାର ପ୍ରତାକ ପ୍ରାଚ ଦୂର ଅଟେ
ଅଧିକାରୀ ପୁଲେ ଦେଖାଯାଏ ସେ ଘରର
ଦର୍ଶମାନେ ପଲକର ଧରିନାହିଁ ଶୋ ଦସ୍ତଖତେ

ମନୋଯୋଗୀ ନ ହୋଇ ଦେବଳ ସେମାତେ
କିପରି ବିଦ୍ୟାଲୟର କର ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନକହାଏ
ବୈଷୟିକ ବ୍ୟାପାର ସ୍ଵରେ ନିଃବନ୍ଧ କରି
ପାରିବେ ସେହି ଚେଷ୍ଟାରେ ମରୁ ଫୁଥକ୍ତି
ଏବଂ ବହିରେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସଫଳ ଦେବାର
ଦେଖି ନିଶ୍ଚିନ୍ତା ଫୁଥକ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଏ ଦୋଷ ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ ।
ଇଂବଳ ଗବିର୍ଣ୍ଣମେଘ ପାଦା ଧର୍ମବିଲମ୍ବିତର
ପ୍ରତିନିଧି ଦେବାରୁ ସରକାରୀ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ
ଧର୍ମ ବିଶେଷର ଶେଷା ଦେବାକୁ କ୍ୟାମ୍ପୁଷ୍ପର
ବୁଝେ ଶାକୁ ହୋଇଥାଇଛି । ସୁଭଗଂ ନିଜୀ ଧର୍ମ
ଶେଷର ଭାବ ସରର କର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କ ଉପରେ
ସମ୍ମୁଖୀନ୍ତୁ ପୁଷ୍ପ ପଢ଼ୁଥାଇ । ପଥପ୍ରେ ରକ୍ତ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମ
ଶୟ ଦେବାର ଅଶେଷ କରିଥାଇଛି । କିମ୍ବୁ
ହିନ୍ଦୁଧର୍ମଶେଷା ଦେବାପାଇଁ ଦେହ ସହବଳ
ଥିବାର ଦେଖା ଯାଉଥିଲା କି ? ଏତେବେଳେ
ଏହି ବିଶେଷବିଦ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମପାଳକ
ପାହି ଓ ସେହିଠାରେ ହିନ୍ଦୁ ଶର୍କର ମୋହ-
ମାନେ ଏକହେ ବସି ଧର୍ମଚର୍ଚା କରିଛି । ଏବଂ
ପିଲାମାନଙ୍କୁ କିପଦେଶ ଦିଅଛି । ଏ ଅକସ୍ମାରେ
ଦେହି ଶର୍କର ହିନ୍ଦୁଯବା ଧର୍ମଗୁରୁ ପ୍ରତିକ
କରିବା ଅସ୍ଥର୍ଯ୍ୟ ନୁହେ । ସୁଣି ଲେଖକ ମେ
ଏଥୁପାଇଁ ବୃଦ୍ଧିସମାଜର ହୋଷ ଦେଇଥାଇଲା
ଏହା ବ୍ୟାସ୍ସଙ୍କର ନୁହେ । ବୃଦ୍ଧିସମାଜ ପ୍ରାପକ
ପୁଣେ ଶର୍କର ସୁନାମାନଙ୍କର ମନ ଶାନ୍ତିପ୍ରାପନ
ଧର୍ମଦିଗରୁ ହୁଣ୍ଡିଥିଲା ଓ ଦେବେବଜନର
ଶ୍ରୀପ୍ରିୟାଙ୍କ ହୋଇଥିଲେ । ବୃଦ୍ଧିସମାଜ ସେ
ଏହି ଫେରଇଥିଲୁ ଏବଂ ଦେହ ଉପରିବନ୍ଧାଦର
ମର୍ମ ଦୁଃଖ ଦେବାହାର ହିନ୍ଦୁଧର୍ମର ଅନେକ
ସାଧାରଣ କରିଥାଇ । ଜୀବ ଦକ୍ଷିଣ ଓ କର୍ମଚାରୀ
ଦେବରେ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ବିସ୍ତର
ଏବଂ ବୃଦ୍ଧିଧର୍ମର ଗୋଟିଏ ଶାଖା ବୋଲିବି
ଅକୁଣ୍ଡାଳୀ ନୁହେ । ଅତିବେଳ ବୃଦ୍ଧିଧର୍ମକୁ ହିନ୍ଦୁ
ଧର୍ମର ଅନେକର ଦିବେତନା କରିବା ଉଚିତ
ନୁହେ । ବୃଦ୍ଧିସମାଜେ ଧର୍ମ ପ୍ରଗତର ଯେତର
ଚେଷ୍ଟା କରୁଥାଇଲୁ ହିନ୍ଦୁମାନେ ନିଜୀ
ସମ୍ମହିତର ଧର୍ମ ପ୍ରଗତର ଚେଷ୍ଟା କଲେ
ଏକହାର ଅଳ୍ପର ଅକଷ୍ମା କହିବ ପାହି । ନରଂ
ମୋଟରେ ପଳ ଉଚ୍ଚ ହେବ । ଘର କି ଜିବି
ବେଶଗଲ ବେଳେ କରିବା ଉଚ୍ଚ ନୁହେ ।

ବଞ୍ଚପ୍ରଦେଶର ତୁମେ କିମ୍ବାଗ ।

ବାଜୀପୁ କେପୁତ୍ଥି ଲକ୍ଷ୍ମୀରଙ୍ଗ ଶାହି
ପ୍ରଦେଶର ଅଧିକାର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ସହ ଆଖାତ
ପ୍ରଦେଶର ଅଧୃତର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପ ଦେବା
କାରଣରେ ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପରେଶର କେତେବେ

ଅଂଶ ଶେଷ ଲିଖିବ ପ୍ରଦେଶରେ ସୋଗ
କରିବା <ବ ତହଁ ସଙ୍ଗେ ମାନ୍ଦୁଳ ଓ ମଧ୍ୟ-
ଦେଶାନ୍ତର ଭାଲୁଳଶ୍ଵର ବଜାରୀଙ ତେଣା
ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ କରିବା ମର୍ମରେ ଇଣ୍ଡେସା ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଣ୍ଡ ଏକବର୍ଷୀ ଅଧିକ ହେବ ଏହି ନିର୍ବାଚିତ
ବରା ପଦ ପ୍ରଶ୍ନର କରିଥିଲେ । ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଛେବେ ଅନୋଳକ ହୋଇଥାଇ ସମସ୍ତକୁ
ଜଣାଇଛି । ବଜାରୀଙମାକେ ବଜାର ଶୀମା
ଅବ୍ଧ ହେବା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୋଗ ଆପରି କରି
ଆସୁଧାନ୍ତରୁ ଏବି ନିର୍ବାଚିତ ବିଲୁଗର ଖୁବି
ସେବକେଟରେ ନିର୍ବାଚିତ ଏବି ଅବେଦନପଦ୍ଧତି
ପଠାଇଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେହି ଅବେଦନପଦ୍ଧତି
ବିଲୁଗରେ ପ୍ରବେଶ ହେବା ପୂର୍ବକୁ ବିଲୁଗରୁ
ସମ୍ବାଦ ଅସାଧୁ ବଜାର ବିଶ୍ଵାସ ପ୍ରମ୍ପାଦ ବିଲୁ-
ଗର ଭାବରୁ ଖୁବି ସେବକେ ମଞ୍ଜୁର କରି
ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ପାଠମାତ୍ରେ ଦେଖିବେ ସେ
ମହାମାନ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ନିର୍ବାଚିତ ବାହାରୁ ବଜାରୀଙମାକେ
ପ୍ରଗାଢ଼ ପ୍ରବାଦ ଏବି ମନସ୍ତାପ ପ୍ରତି
ଅବୋ ଅସ୍ତ୍ରା କରିବାର ହେଉ ପାଇବେ କହିଛି
ଏବି ଭାବର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ପଶୁକୁ ସେ ଯାହା
ଲେଖିଲେ ବିଲୁଗ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ଗାନ୍ଧୀ ମଞ୍ଜୁର
କଲେ । ବିଶ୍ଵାସ କପର ହୋଇଥାଇ ଉଚ୍ଚର
ସରକାରୀ ବିବରଣ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରବାଦ ହୋଇ
ତ ଶୁଭାକୁ ଠିକ କୋଳିଯାଇ ନ ପାରେ ।
ବୋଧ ଦୁଇର ଅଛି ଶୀଘ୍ର ପ୍ରବାଦ ହେବ ।
ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ସିମଳାତାରେ ବର୍ତ୍ତିବ ଅଭିଭ
ଏହିଥର ଜଣା ଯାଇଥାଇ ତ ଚଟ୍ଟାଗ, ଚାନ୍ଦା,
ବଜାରୀଙ ଏବି ହଲୁଟିଯର ବିଲୁଗମାତ୍ର ବଜାରୁ
ବାହାରୀଯିବ ଏବି ତହଁ ସଙ୍ଗେ ଅସାମ ଦେଶ
ନିଶ୍ଚ ଗୋଟିଏ କୂତକ ପ୍ରଦେଶ ହେବ । ଏହି
କୂତକ ପ୍ରଦେଶର କାମ ହେବ ପୂର୍ବବଜାର ଏବି
ଅସାମ ପ୍ରଦେଶ । ଏ ପ୍ରଦେଶ ଏକଜଳ ଲେଧ-
ନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଶାସନରେ ରହିବ ଏବି
ଚାନ୍ଦାକୁ ପୃଥକ୍ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସବୁ ବେବଳ୍ୟ
ଦେବତା ଏବି ସେହିକୁ ସ୍ଵଭାବ ଦୟା ଯିବ ।
କେବଳ କର୍ତ୍ତାମାନ ସବାପେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନ ହାର-
ବୋର୍ଦ୍ଦର ଅଧିକାର ଏ ପ୍ରଦେଶରେ ରହିବ ।
ଚାନ୍ଦା ସହି ଏ ପ୍ରଦେଶର ଶୀଘ୍ରକାଳର ଏବି
ସିଲଙ୍ଗ ଗ୍ରୀବନାକର ବଜାରୀଙ ବର୍ତ୍ତମାନ
ପରି ଦାରଜିଲିଂରେ ରହିବ ଏବି ସହି ହେବୁ
ବଜାରୀଙ ବିଶ୍ଵାସ ଅନୁର୍ଗର ଦାରଜିଲିଂ ଜିଲ୍ଲା
ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରଦେଶକୁ ନ ଯାଇ ବଜାରୀଙପ୍ରଦେଶରେ
ରହିବ । ଏହି ମୂଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଙ୍ଗେ ବଜାରୀ
ଏବି ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶରେ ସାମାନ୍ୟ ଦାରଜ ଶାରିଳ

ହେବାର ଶୁଣ ହୋଇଥିଲା । ଯଥା ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ
ପରୁ ସମ୍ବଲପୁର ଓ ସେହି ଜଳ ଅନୁର୍ଗର
ତୁଳିଲାଗ୍ରହୀ ଗଢ଼କାରମାନ ବଜାରୁ ଅସିବ
ଏହି ଶ୍ରେଣୀଗପୁରର ଦେବତାଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ
ଦେଖିଯି ବଜାୟ (କୋଷି ଫୁଥର ହିନ୍ଦୁଗ୍ରହୀ)
ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶକୁ ବାହାରିଯିବ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତ-
ନରେ ବଜାର ଶ୍ରେଣୀଗ୍ରହୀ ଏ ଦୋଷିକୁ
ମେ ଦୋଷିକୁ କଷି ଅସିବ । ମୋଟପଳ ବଜାର
କାର୍ଯ୍ୟପୁର ଲୟବ ହେଲା, ଉଚ୍ଚ କର୍ଜକର
ଟେକ ବହିଲ ମାତ୍ର ଅଳ୍ୟ ଦିନରେ ବ୍ୟୟପ୍ତିର
ବରିଲା, ତୁଳ ଦେବତାଙ୍କ ଲଭିବେଳୀୟ କର୍ମ-
ଗୁରୁକର ସଙ୍ଗ୍ୟ ଦୂର୍ବଳ ଦେଲା ଅଥବା ସେଇଁ
ପ୍ରକାମାକେ ସେ ଅର୍ଥ ଯୋଗାଇବେ ସେମାନ୍ତ-
କର ଦୂଃଖ ଥିବେ ଶୁଣାଇଲା ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା
ଗଢ଼କାମ ଓ ସମ୍ବଲପୁରର ଜ୍ଞାନମାରକୁ ଆପଣା
ସଙ୍ଗକୁ ଆଶିବାର ଆଶା କରିଥିଲା । ସେ ଆଶା
ସମ୍ମୁଖୀ ଦିବାଳ ନ ହୋଇ ଏହି ଅଂଶରେ ସଥଳ
ଦେବାଥିଲା । ଶୁଣାଇ କଥା ବୋଲିବାକୁ
ଦେବ ଏବି ଏହିପାଇଁ କୃତକ୍ଷତା ଶୀତାର
ଦ୍ରୁଅଛି ।

ଜଗନ୍ନାଥ ବନ୍ଦିଲ ମୀ ।

ପୁଣ୍ଡ ଜଗନ୍ନାଥବଦୀର ମଠ ଗୋଟିଏ ପୁଣ୍ଡାଳ
ମଠ । ଏହାକୁ ଜଗନ୍ନାଥବେଦଙ୍କର ଜୀବ ମଠ
ବୋଲି ଅନେକ ଲୋକ କହିଲା । ଅନୁଭବ
ଏହି ମଠର ବର୍ତ୍ତିର ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପୁରୁଷଗୋଟୀ
ଅଛେ । ପ୍ରଭୁବର୍ଷ ଦେଖାଇବା ସାହା ଉତ୍ସଂ
ଲସରେ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କର ପ୍ରଭନ୍ୟ ଏଠାକୁ ବିଜେ
ବରାନ୍ତି । ବନିରୁଣ୍ଡ ଦୃଢ଼ତ ଏହି କାହା ପ୍ରଭାର
ଧୂର ଓ ଧଳବାନ୍ ଦୂରରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଜଳର
ସୁନ୍ଦରୀ ସହାଯେ ଦେଖୋଟି ପୁଣ୍ଡରଣୀ ମଧ୍ୟ
ଅଛି । ଜଗନ୍ନାଥ ତୁଳନାଥ ଏହି ମଠର
ଅଧିକାରୀଙ୍କବା ସମୟରେ ମଠର ଆଶା ଉଚ୍ଚତା
ସଙ୍ଗେ ବରିଗୁ ପ୍ରତି ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ଦୃଷ୍ଟି ଅନେକବି
ବୁଝ କହିଯୁ ଯଗାଦ ଅୟତର ଦୂର ଘେରା
କରିଥିଲେ ଏହି କମାଗତ ଘେରା କରିବା
ଅଭିପ୍ରାୟରେ ସେହି ସବୁ ହୁଏବ ବିପ୍ରର ତାତ୍ତ୍ଵ
ପଢ଼ାଇଥିଲେ । ସେ ମୁହଁକାଳରେ ଉଦ୍‌ଦେହାର
ମଠର କୋଠାଶଙ୍କ ଅଧିକାରୀ ନିଯୁକ୍ତ କରିବାକୁ
ତାହାଙ୍କର ପରିଲେଖାକ୍ରେ କୋଠାଶ ମଠର
କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରତିବନ୍ଦି ହିରେ । ମାତ୍ର ସେ କନୋ-
କନ୍ତୁ ମଠର ତତ୍ତ୍ଵବିଧାନ କରିଛିର ମନ୍ଦିର ଓ
ଅଧିକାରୀ କରିଛିର ମେନ୍ଦରମାତ୍ରେ କୋଠାଶଙ୍କ
କରିଅପ୍ତ କରି ଏହି ସେ ପ୍ରତିବନ୍ଦି ବିଲାଙ୍କୁ
ସୁର୍ଯ୍ୟର କିମ୍ବାମାହିଷ୍ମେତ୍ରକୁ ଜଗାର କାହାଙ୍କର

ଅନ୍ତରେ କୋଠାରିକୁ ପୁଲାଶଦ୍ଵାରା ମଂକୁ
ବାହାର କରିବେର ଏହଜଣ ମାନେଇର ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣ
ତର ଗାଢାଦ୍ଵାରା ମଂକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉଥିଲୁ
ଏବଂ ଅଧିକା କାମରେ ତୃଷ୍ଣେ ସରୁଥ ମଂକୁ
ପତଳ ସଞ୍ଜକୁ ସମନେ କାମ ଦେଇଖୁଣ୍ଡ କରିବା
ତାରଣ ଦାଖିଲାଇଲ — ଆରମ୍ଭନୁସାରେ
ତଳେହୁସ ମହିମାରେ ମୋକଦମା ବାଏର
ବରାଅଛନ୍ତି । ଏହିପରି ପରିଜନବାସ ଏବଂ
କଲେହୁସ ଭବସ୍ତ ଅଧାରିତରେ କୋଠାର
ମେମରମାଳର ମଧ୍ୟରେ ଦେଇମୟଦେଲ
ମାନମ ଗୁରୁଥିଲ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ଠି ହୋଇ
ଗାନ୍ତି । ମାନମ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ହାତମଙ୍କର ନିଷ୍ଠିତ
କି ବାହାରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲମନ କିଛି କିନ୍ତୁ କିନ୍ତୁ
ପାରୁଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବୋମାଳେ ଏହିବି
ତତ୍ତ୍ଵାତ୍ମକ ଉ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଦେଖି, ବିବାହ ଦେଇ
ବର୍ଗର ବିଶେଷ ଅନ୍ତର୍ଭୁବ ଦେଉଥିଲ । ଜଳ
ଅନ୍ତର୍ଭୁବ ଅନେକ ଭାବୀ ମରିଯାଇଥିଲ ଏବଂ
ଅନେକ ଜାତ ପ୍ରତି ବାଧା ହୋଇଥିଲ ଏବଂ
ଅନ୍ତର୍ଭୁବରେ ଗାସ ଜଙ୍ଗଳ କଢ଼ି ବର୍ଗର ଶା ଉପ୍ରେ
ଦେଉଥିଲ । ବୁଝିଲୁଁ ଯେ ପ୍ରାଣୀୟ ମାଳ ଛାତା
ପ୍ରାୟ ଜ ୨୦ ଶ ମାଳ କା ମୂଲ୍ୟ ବର୍ଗରେ
ଅନୁଷ୍ଠାନେ । ସେମାନେ ନିସ୍ତର୍ଣ୍ଣିତ ଜୋଗିବ ନ
ପାଇବାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଣି ଅଧିକାରୀ ଦାରକୁ
ବୁଝିଗଲେ । ସୁରକ୍ଷା ଅନୁଲୋଦରେ ଏହିଦେ
ବଢ଼ି ବର୍ଗ ସୁରକ୍ଷିତ ହେବା ଅସମ୍ଭବ
ହୋଇଥିଲ । ମାନମରେ ଜାଗା ବରିବାର
ଜ୍ଞାନସ୍ତର କାରଣ ମନିଷର ଆମପାରେ । ମାନି
କମିଷନ୍ ଯେତେବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟଭାବ ପ୍ରତିକ
ଦେଉଥିଲା ସେପରି ବର୍ଗର ଦୁରବସ୍ଥା
ସହାଯେ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଭୁବରେ
କୋଠାରିବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ଯେବେ
ଜଳକାଥବିଜ୍ଞପତର ବର୍ଗରେ ଶା ଜଳକାଥ
ଦେବକର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ସାଧା କା ସେବା
ଶ୍ରୀ ହୋଇଥାଏ ଦେବେ ପୁଣ୍ୟ ମନ୍ଦିରର
ମାନେଇରକର ସେହି ବର୍ଗରେ ସୁରକ୍ଷା ବିଷୟ
କେ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତକ୍ୟ କା ହାତେନ୍ ତାହିଁ ଏମନ୍ତ
ବୋଲିଯାଇ ନ ଗାରେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସୁରାଗା
ମାନେଇରକର ବିଶେଷ କନ୍ଦୋକସ୍ତରେ
ମହାପ୍ରକୃତର ସତଳ ନାତ ସାଧା ରଚାଯି
ଥିଲ ସୁନ୍ଦରକୁଣ୍ଡ ପ୍ରତିପାଦନ ଦେବକର ଦେଖି
ସବୁରାଜାରଣ ବାହାରର ପ୍ରଧାନୀ କରୁଥିଲୁ
ଏବଂ ମନ୍ଦିରର ଦୁର୍ଗାର ଅର୍ଥର ଅବବ
ଶ୍ରୀ ଯାଇଥିଲ । ଏମୁକାଳ ଅବସ୍ଥାରେ ମହା
ପ୍ରବୃତ୍ତ ବର୍ଗର ଭବତ ପ୍ରତି ଭାବାକର
ପରିବାକୁ ହେବା ଦୂରିତ ଏବଂ ସେବନକ

ଆମେମାରେ ତାଙ୍କାଙ୍କର ମନୋଯୋଗ ଅବର୍ଦ୍ଧ
କରୁଥିଲା ।

ଏ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବା ଉତ୍ତରାବୁ ଗୁଡ଼ ତାଟ ରାଜ
ଶର କରିଥାଏ ସମାଚାରରେ ଦେଖିଲୁ କି
ମଠର ହାଙ୍ଗଲାଙ୍ଗର ମୋହଦମାରେ ସାଧା
ରଜାକପସରୁ ଅପର୍ତ୍ତି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ
ଲେଖିବକ ମରରେ ଉତ୍ତର ମଠ ମନ୍ଦିରର
ଆଖୀକ ଅଟେ ।

କୁଟୁମ୍ବ ଦେଉନିସେପାଲିଟିର

ଶିତ୍ୟ ବନୋବସ୍ତୁ ।

ଏହି ମିର୍ଜନିଷେପାଲଟିର ଟିକସ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ମିଶ୍ରାତ ଗୁରୁ ଦେବାକୁ ଗବ୍ରୀମେଖଙ୍କ ପ୍ରେସି
ଏବନଶ ଅସେସବକ୍ଷତ୍ରାଗ କୃତତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ଦେବାର ମିର୍ଜନିଷେପାଲଟିର ବିଶ୍ଵାସକରୁ ପଗର
ବାସିମାତେ ଜାଣିଥିଲୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସଙ୍ଗେ ବିଲ
ଜାଣ ଦେବାରୁ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ବିଚୁଳରେ ଅପେକ୍ଷା
ହେଉଥିଲା । ମିର୍ଜନିଷେପର କମିଶକରମାତେ
ମଧ୍ୟ ସମୟକୁମୁଦାରେ ଅପିଲକମିଶୀ ନିଯୁକ୍ତ ହେଲା
ବାରେ ଅପିଲ ବିଶ୍ଵାସ ଅରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ।
ଗରୁ ଧୋମକାର ଅପିଲ କମିଶିର ପ୍ରଥମ ଓ
ଶୁଭୁବାର ସ୍ଥା ବୈଠକରେ ପ୍ରାସ୍ତ ଦୂରଶତ
ଅପିଲ ମଧ୍ୟରୁ ୩୫ଟି ନିଃର ହୋଇଥିଲା ।
ଦେବକ ପ୍ରାସ୍ତା ଅପିଲ ସହିତ ଏବଂ ଆଜୁ ସମସ୍ତ
ଉପଳ ଦୋଇଥିଲା । ଶତବର ୮୦ ଅପିଲ ଥିବା
ଥିବା ହୋଇଥିବାର ଜାଣାଏ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
ଗାଁର୍ ଶାତ୍ର ନିହାଇ କରିବା ପରି ମିର୍ଜନିଷେପାଲ
ତିଶେଷକରମାତେ ବିଲ ଉତ୍ସାହ ଦୂରଶତ ଏବଂ
ଅପିଲ ତମିଶୀ ମଧ୍ୟ ଗରୁ ନିଃର କରୁଥିଲୁଛନ୍ତି
ଏଥିରୁ ଆଜା ଦେଉଥିଲୁ ସେ ଆପରିକାରମାତେ
ଦୂରାବନାକୁ ଶାତ୍ର ଅବ୍ୟବହର ଘାଇବେ ଏବଂ
ଏବାବେଳେ ଏହାଧିକ ପିପ୍ରିକ ଗରା ଏବଂ
ଥରରେ ଦେବାର କଞ୍ଚକବେଗ ହେଲବେ କାହା
ମାତ୍ରାପୁରିଷର ଦେବାର ବହୁ ଧାରୁ କାହା
କର୍ତ୍ତମାକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦେବର ବାର୍ଷିକମୂଲ୍ୟ ବି
ହଜ୍ଜା ଉପରେ ଧର ଯିବା କଥା ଅବେଳିଲେବି
ଜଣା ଗାହି । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ ଦେବକ
ନିଜ ନିଜ ଅସ୍ତ୍ର ବା ଅବସ୍ଥାର ଅପରି
ଦୂରଶତ ଏବଂ କରରରେ ମିର୍ଜନିଷେପାଲଟିର
ଜାଣ ଦେଲ ଦକ୍ଷ ଦକ୍ଷକାଳ ଅବସ୍ଥା
ଉପରେ ଇକସ ନାୟା ଯାଉଥିବାକୁ ଲେବାବେ
ମନ୍ତରେ ସେହି ସଂମ୍ଭାବ ବହୁଥିଲା । ଏବଂ
ଭଜା ଉପରେ ଇକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ସେମାନ
ପରରେ ନୂହିଲ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକ
ମୂର୍ଖ ଧରା ଦେବାକୁ ଶାତ୍ର ସେ ସମସ୍ତ କଥା ବିହି
ସହଜ କୁହେ । ସତର ଅପରା ଦାରେ ଅପେ କ

ତହୁଁର କଢା ଉପରେ ଟିକିଥିଲେ ଦେବା କଥାଟା
ବୁଝିବାକୁ ଅଭିନ୍ଧା । ଏଥିଥାରୁ ନୂତନ ବିଷ
କୋଦଳ ଘରରେ ପ୍ରଥମେ ଚଲାଇବା ଉଚିତ ।
ଆଜିକରେ ଅଛି ଦୟବର ବାର୍ଷିକ କଢା ଉପରେ
ଶବ୍ଦକଣ୍ଠ ଟ ୨୫ ରୁ ଅଧିକ ନ ଦେବା
ଚୌଖସି ଦରରେ ଟିକିଥିଲେ ଦେବାର ବିନିଶନର
ମାନେ ସମ୍ମାନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ସଦିଶ୍ଵର
ପୂର୍ବାପେକ୍ଷା ଟିକିଥିଲେ ଦେବା ଆସିବାରେ
ବିନିଶନରମାନେ ଏକାବେଳେ ସମ୍ମାନ ଦର
ଦେବାର ସ୍ଵର୍ଗ କଲେ ଦେବିରେ ଏହାର ବିଶୁଦ୍ଧ
ଦୟବା ଉଚିତ ଓ ସହିତେ ପୂର୍ବତାରୁ ଅବଶୀଳିତ
କାହାର ଟିକିଥିଲେ କିମ୍ବା ଅଭିନ୍ଧା କରିବାକୁ ହୁବି
କରେବା । ବାସିରପୁଣ୍ଡ କର ଅଧିକ ବାଟିର
ଦେବାର ଟିକିଥିଲେ ବିଷ ଅଛି । ମୁକୁତପୁରେ
ଏ ବିଷ ଚଲାଇବା ଉଚିତ । ଘରରଜା ନିର୍ମାଣ
ଆସେଇ ଅବେଳା ପୁଲଙ୍କର ଅଧିକ ପରି
ମାଣରେ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ବଜଳାର ନେବା
ଏ ପ୍ରାକର କଥା କାହାକୁ ଜଣା କାହିଁ । ଅବୁ-
ତାଳ ନିମନ୍ତେ ବାରିଜ୍ଞାନ ବାସିବାପୁରୁଷ କା କହିର
ଉପରକରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରାକରୁ ଲୋକେ ଅପି
ପେଟେ ଘରର ଜାତୀରେ ଉଚିତ ସେହି ଅବୁ-
ପାତରେ ପରିହାଳ କଷିକାକୁର ଘରଦାରୀ
ଲଗାଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରାମୃତ କୁଣ୍ଡ
ପୁଣି ଅଭିନ୍ଧରେ ଅଛି ଗୋଟିଏ ହୋଇଥିଲା
ଅର୍ଥାତ୍ ଏହିବୀମା ମଧ୍ୟରେ ଆବା ଘର ବାରିର
ମୋଟ ସ୍ଵର୍ଗିଷ୍ଠର କଢା ଧରିବାରୁ ହେବ ।
ମାତ୍ର ଅବେଳା ସ୍ଵଳେ ଅଷେଷର ଏକ ଚିହ୍ନ
କରି କଢା ଧରି ମୋଟ ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଅଛନ୍ତି
ଏହି କେବେହୁନ୍ତର କିମ୍ବା ହୋକାନିମଳ
କଢା ଦରରେ କୁଷିନାର ନାହିଁତା । କଷି-
ଅର୍ଥାତ୍ । କେବେହୁନ୍ତର ଘରର ଅବସ୍ଥା ଓ
ଚକୁବୀଶ୍ଵର ଲୋକର ଅବସ୍ଥାର ବିଶୁର୍ବେଳା
କାହିଁ । ଏଥିପୂର୍ବେ ପାଇନାମା ହିତ ସମ୍ମାନେ
ଘରକଢା ନାହା କିନ୍ତୁ ଧସଯାଉଥିଲା ଅବେଳା
ପ୍ରଳେ ଅଷେଥର ଅବାରଣ କଢାର ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏମନ୍ତ କି ବାର୍ଷିକ ଶେଷକୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଢା
ଅଭିନ୍ଧରେ କଢା ଥିବାକୁ ପୁଣେ ଯେଉଁ ଘରର
କଢା ଟ ୨୯ କା ଖଲୁ କାହାର କଢା ଟ ୨୮
କରିଦେଇଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ୨୦ କୁ ୨୫ କା
୨୦ କୁ ୨୫ କା ୩୦ କା ମନୋକି ମନେ
କଢାର ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏହି ଯୁକ୍ତ କାରକମାନର
ଦେଇ ତେବେଇବା ଯେମନ୍ତ କଟିବ ଅଧିକ
କରିବା ମଧ୍ୟ କହିଯ ଅଛେ । ଏହି ସହେତୁର
କରିବାର ପାଇବାର ଉଚିତ । ମାତ୍ର
ପରି କରିବାର ପାଇବାର ଉଚିତ ।

ମେତ୍ରପୁରା ଅଶ୍ଵକ ପତ୍ର ସୁଦୀନ କରିବା ଅନ୍ତର୍ଭବକ
ଗ୍ରାମରେ ହିଂମା—ମେଲିଷର କଳ ଦୟବାର
ଶୈଥିଏ ସରବାର ପ୍ରଗତି କରିବାରେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦିନମ୍
ହେବାର କାରଣ ବାରିବନ୍ଧୁରୁ ଏକବାରେ ଅନୁମତାକ ପରି
ପତ୍ର ଲେଖିଲେ ପ୍ରାଚୀନ ବର୍ତ୍ତୁ । କେବଳ ଶୁଣା ବିଧା
ପରିମଳେ ଏକବର୍ଷ ବିଦ୍ୱାନ କଲ ହାତେ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ, ମହାପାଠ—ତେଜାନାଳ ଦେଇଲକ୍ଷଣାତ୍ମକ
ପ୍ରକୃତିକ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ହାମିଲେ ଗୋଟିଏ ସମେତ ପେମାରକ୍ଷର
ଲେଖାଏଥିବା ଓ ଯାତ ତେଜା ରୁଦ୍ରଦେଶୀରେ ପ୍ରାପ୍ତ କଥା
ଅନ୍ତରୁ : ସମେତର ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ସମ୍ମରକତ୍ତର ମହାବଳୀ
ତାହାର ପ୍ରକାରେ ମହାବଳକର ଅବ ଓ ସମ୍ମରଣ
ପ୍ରକାର ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ପାଇଛି । ଅଜ୍ଞେସ ଖଳାମାତ ଦେଇ-
ଅନ୍ତରୁ ।

ପ୍ରକାଶକ ।

ପଞ୍ଚଶ୍ରେଷ୍ଠକ ମତାମତ କିମଳେ ଅମ୍ବ
ମାନେ ଦାସୀ ଗୋଟିଁ ।

ଶ୍ରୀ କୃତ୍ତବ୍ୟାପିତାର ସମ୍ମାନକ ମହାଶୟୁ
ସମୀକ୍ଷା

କୁଳାଜନ ସମ୍ବାଦକ ମହାଶୟ !
ପାହ୍ୟାତ୍ୟ ସର୍ବତା ଆମ୍ବାକଳୁ ଅରେତୁ
ସମ୍ବାଗ ଗୋ ଦେଇଥିଲୁ, ପାହ୍ୟାତ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ
ଆମ୍ବାକଳର ଉଚ୍ଚତାଥ ଦିଳକୁ ଦିଳ ପ୍ରମ୍ପିତର
ତରଫେରଥିଲୁ, କିନ୍ତୁ ଏହା ଅପରି ଉତ୍ସାଧି କ
ହୁଏ ସେ ଆମ୍ବାକଳ ପାହ୍ୟାତ୍ୟ ଶିଖାପ୍ରାପ୍ତ ସୁବନ୍ଦି-
ଦୂର ଟିକିବ ରହୁଥିଲା । ଏ ଅପରି ଶେ ଏକା-
ଦେଇତେ ଉଦ୍‌ଦୂରିନ୍ଦା, ଏହା ବୋଲିଯାଇ କ
ପାରେ । ଆଧୁନିକ ଶିଖାପ୍ରାପ୍ତ ସୁବନ୍ଦିମାନଙ୍କର
ତାର୍ଣ୍ଣକାପ ଟିକିବ ଅଲୋଚନା ତରେ ଏହା
ପ୍ରମାଣୀରୁ ହୁଏ ସେ ପାହ୍ୟାତ୍ୟ ଦେଖା ମଧ୍ୟ
ମହାଶ୍ୟ— ଅନେକ ପ୍ରାଚୀନ ସ୍ମୃତା ଏହି ଟିକ୍ଷେ
ଭାବର ଦେଇଥିଲା । କି ଧର୍ମ, କି ଜାତି ସମୟ
କର୍ମଶୈଳେ ଆଧୁନିକ ସୁବନ୍ଦି ଅପଣାର ସ୍ଥାନିରୁ
ତମ୍ଭାରେ ପ୍ରଦ୍ଵାର ଦୋର ନିଳାଇ ମତ ପ୍ରଦାନ
କରିବାକୁ କଥାକୁଳ । “Old order
changeth yielding place to new”,
ର ହାତ ଦେଇ ସେ କର୍ତ୍ତମାନ ପଥର ସମାଜ,
ଧର୍ମ, ସମସ୍ତ ଅବଳୀ ତର ଅପଣାର ସମାଜ
ଗଠନରେ ବ୍ୟାପ୍ତ । ମର୍ଦ୍ଦୀ ପିତାମାରାଜ ଅନ୍ତର
ବ୍ୟବହାର, ସମାଜ, ଧର୍ମ କର୍ତ୍ତମାନରାଜ
ଗାନ୍ଧି (?) କୁତଳ, କୁପ୍ରେ ପ୍ରଦ୍ଵାର ଦରିଘାରୁ
ଗାହିଁ । ସେ କର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥାନିକ ଜୀବ । ସ୍ଥାନିକ
ଗାର ଶ୍ରୀ ହେବି ଓ ସ୍ଵର୍ଗରେ ସେ ଆପଣାକ
ଶାଶ୍ଵତ ବୋଲି ଅନ୍ତରାଜ ଦରିଘାରେ ।

ଦେଖୁ ଅମୃତାକଳର ଏହି ଉତ୍ତଳକ୍ଷେ
ଦେବେତ ଗୋଟି ପାଞ୍ଚାଳଶିଶୀପ୍ରାସ୍ତ୍ର ସୁବନ୍ଧ
ଶୁଦ୍ଧର୍ମ ପଦ୍ମତାଙ୍ଗ କରି କୁରୁଧର୍ମର ସଂଶୋଦନ
ଶ୍ରୀ ପତ୍ର ଆଶ୍ଵର୍ତ୍ତ ଦେଲେଖି, କେବେବେ

ମଧ୍ୟ ନିକଟରେ ଆଶ୍ରୟ ଦେବେ, ଏହାର
କଳ୍ପନ ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବଙ୍କ ପରିଶୂଳିତ ଖବରକା-
ଗଲରେ ପ୍ରସ୍ତର ଦିଲେଣି । ନିର୍ଦ୍ଦରେ ସେ
ତଥ ଅମୃତାଳ୍ପର ସୁରଶବଦ ହେତୁପତ୍ରବର
ସୁହ ବ୍ରାହ୍ମିନ୍ଦ୍ରରେ ସାମଚ ଦେଇଲେ । ବୃଦ୍ଧ
ତଥ ସେନାପତି ଦବଦ୍ଧୁ ନିମିତ୍ତଶ କର
ସାହବଙ୍କ ବଜ୍ରରେ ବଢ଼ିବାର ଲଦିଲା
ଉଠାଇଲେ—“ନୟତ ପ୍ରତିମା” କି “ବନାଇ”
ବରକୁ ଦେଇଲେ । ଅମ୍ବୋମାକେ ବାବ
ତବତା-ସ୍ଥା ପାଇ ଦର ଏତେ ମୁଗ୍ଧ ହେଲା
ଗଲୁଁ ଯେ ସମାଜ ଦରକୁ ଅମୃତାଳ୍ପର ଦୃଷ୍ଟି
ପଞ୍ଚଲ, ଗାହି । ଅପଣ ଓ ଅପଣଙ୍କର ସହଯୋ-
ଗମାକେ ବବାକ ସମ୍ମାଦ ସାକନ ପଢ଼ିବେ
ପ୍ରସ୍ତର ଦେଇ । ଅନ୍ତର ଅକ୍ଷ ଦଳ ହେଲା
ଆଜଣୀ ମାନସିଣ ପ୍ରତିକାଶକ କି, ଏ, ଅପଣାର
ସୁଧିନ୍ତିତ କହୁ ସଂଖ୍ୟାତ ରୂପା, ଅକ୍ଷୀୟବନକୁ
ବ୍ୟାର ଦର ବ୍ରାହ୍ମ ଧର୍ମର ଆଶ୍ରୟ ଦେଇଲେ
ଆପଣଙ୍କର ଭୌଗୋପି ସହଯୋଗୀ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ
ପ୍ରସ୍ତର ଦର ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅନୁମୋଦ ରଖା ଦେଇ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବୋମାକେ ପ୍ରତି କରୁଁ ତିରିବ
ବନ୍ଧୁଙ୍କମାତ୍ରେ ଏପରି ଉନ୍ନତ ଧର୍ମର ଆଶ୍ରୟ
ଦେବକାରୁ ଅମୃତାଳ୍ପର ହିନ୍ଦୁ ସମାଜ ମୁଦ୍ରଣକାର
ଦୋଷଯାଇ ଗାହିବ ? କିମ୍ବା ଦେଖିବେ ମନ
ମୁଖାଳିନୀ ଧର୍ମାନ୍ତର ଛହଣ କରିବାରୁ
ଦେଖିବେ ଦେବେ ଅନ୍ଦୋଳକ ହେଉଥିଲୁ
ଦେବେ ସମ୍ମାଦପତ୍ର କାହିଁ କାର୍ଯ୍ୟର ସମାଜାନନ୍ଦର
ବିରୁଦ୍ଧକୁଣ୍ଡିତ । ଏକ ସପ୍ତାବ୍ଦ କିମ୍ବା
ବାନନ୍ଦର ବଜ୍ରର ଜଣେ ଜ୍ଞାନକାମା ସାହବ
ଦେବଦର୍ଶକର “ବଜ୍ରାର ଗଣୀ ମା ବାହୁ ଦରଶା
ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ ଦେଇ ଦେଇଁ ହିନ୍ଦୁର ହୃଦୟ
କାହିବ । କିନ୍ତୁ ଭାବିଲ, କୁ ସବୁ ବିଜୟପ୍ରଦ
ସମଦେଶାପଦ । ବା ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମ, କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଭିରି, ଅଭାବ । ତାହା ଦୋଷରେକ ଏପରି
ଗର୍ଭର କାର୍ଯ୍ୟର ଅନ୍ତେରମେ ତିବିବଳ କ୍ରମାନ୍ତର
ଦେଖି କିମ୍ବା ପଣ୍ଡିତ ଭାକୁର ନିଶିବା
ତହେପଥ୍ୟାୟ ଜଳାନ ବଜ୍ରରେ ମୁଦ୍ରଣାତ ଧର୍ମ
ଦେବ ଦେଇ “why have I accepted
Islam?” କାମରେ ଖୁବି ଏ ସମ୍ମାନ ପ୍ରମାଦ
ଦେଇ ଧର୍ମାନ୍ତର ପ୍ରବନ୍ଧର କାରଣ ପ୍ରବନ୍ଧ
ଦେଇଥିଲୁ । ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମ ପ୍ରହଣେକୁ ଓ ଦ୍ୱାରା
ଧର୍ମରେ ଅଧିକ ଆନିକ ଉତ୍ସବପ୍ରଦରମାନ
ଦେଇର ସୁକ୍ରି ପ୍ରବନ୍ଧର ଦର କରି ସାମରଣକ
ସଜେହ ଉତ୍ସବ କରିବେ ଗାହି ? ସମ୍ମାନ
ମନ୍ଦିରୀ, ଅପଣ ହିନ୍ଦୁ ଅପଣଙ୍କ କାହିଁ
ଭାବିଲର ମୁଖେପଦ । ଅପଣମାତ୍ର କହି

ଏହା ଶୁଣୁଛି କଥାମାତ୍ର ଅବଦେଲାରେ
ଶୁଣି ଦେବେ ?

କଟକ
ଜାରୀ ଥିଲା } ଶିଖ

ମନ୍ଦିର

ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧି	ମୋଟାଳଦୂରମଣଠ କଟକ	୫
ଶ୍ରୀ କାନ୍ତି ନାୟକପ୍ରାଚାର	ମହାତ୍ମା ଜୀବନ ସଂକଷିପ	୫
ବାମୋଦର ପାନସବଳ	ପେନ୍ଦାବିଜାର	୫
କଲପଦର୍ଭର ବାବ		୫
ବସ୍ତାନିଧି ବାବ କାନ୍ତିଗୋ ପହାନଗାର		୫
କାନ୍ତିକାଳର ବବୁ	ବାଲେଶ୍ଵର	୫
ପରମଗନ୍ଧ ବାବ ସ୍ଵପ୍ନ	ସ୍ଵପ୍ନ	୫
ବଢ଼ ବମହାର ପଟ୍ଟା		୫
ଦୁରଦ୍ରିଲ ମେଣ୍ଡ	ଦୁରଦ୍ରିଲ	୫
ମୃଦୁଲୟ ରଥ		୫
ବାମଦଳର ବଳ		୫
ଗୋପିବାଅ ମନ୍ଦି	ଅଠମରବ	୫
ଉନ୍ନମ୍ବ ବସ୍ତୁ	ଉନ୍ନମ୍ବର	୫
ବାଧୁତରଣ ପାନସବଳ ସୁନ୍ଦରେବସୁର		୫
ଶ୍ରୀ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିର ଶେଷ ବସନ୍ତ		୫
ଶ୍ରୀ କାନ୍ତି ନାୟକର ବାବ ସତରବାହୁଗୋ		୫
କରାପ ମହାତ୍ମା ହେଠ ଯା ନିପାତୁଳ		୫
ବାମୋଦର କଥ ସା କାନ୍ତିଗୋପିବାର		୫
କନ୍ଦା । କାନ୍ତିଗୋପିବା		୫
ଶ୍ରୀ କାନ୍ତି ନାୟକ ବଳ ହେଠ ଯା କରିବାଟା		୫
ବାମୋଦର ପ୍ରାଚାର	ପେନ୍ଦାବ	୫
ପରମାଣୁର ପରମାଣୁର ବରମା		୫

ੴ ਸਤਿਗੁਰ

ଅମ୍ବ ହୋଇବାକରେ ନୟଳିପିତ ଜିନିମାଳ
ଅଛି ସୁଲଭ ଦରରେ ବିଣୀ ବୁଥିଲ । ଶ୍ରୀନବ-
ମାଳେ ପଣ୍ଡାଜର ଦେଖିଲେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ ।
ଦର ସବୁଦିନେ ସମାଜ କ ଆଏ । କର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ
ଦର ପରେୟକ ଦ୍ୱାଦ୍ସ ପାଞ୍ଚରେ ଲେଖାଇଲା ।

NOTICE

Wanted an Inspecting Pandit for the Ganja Sub-Circle, in Thana Aul, under the Sub-Inspector of Schools, Patamundai Circle, on a salary of Rs. 10 with the usual allowance. Preference will be given to one who has passed the final examination of the Cuttack Training School or who has experience in the inspection of Primary Schools under the new scheme of Vernacular Education.

Applications with copies of testimonials should reach this office on or before the 15th July 1905.

Cuttack Dist. Board's
office, 30-6-1905. J. C. CHUNDER,
Vice Chairman.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବିଜ୍ଞାପନ କୁଳରେ ଓ ପୋଷ୍ଟିକରେ ସହ ସେବା ଦ୍ୱାରା ଦେଇଲାକାର ଦ୍ୱାରା ବହୁ ଓ କମଳା ଦେଇବା କାହାର କାମରେ ପଦ ଲେଖନ୍ତି ।

ବଜାରେଦିଏ ଗ୍ରା ମନ୍ଦିରର ଦେବ
ପୋଷ୍ଟିକାଳ, । ଜି । ମେଦିନୀପୁର

ନିମ୍ନଲିଖିତ ବିବାହକାରରେ ଧୂଗ କାଳକ କାଠ ଓ
କୁଳ ଗୋର ସଂଖ୍ୟା ୧୫୦୫ ମାତ୍ରା ଅବୋକର ମାତ୍ର
ଯା ୧୦ ଦିନରେ ଗୋରା ମୁକାମ କମଳ ପଢିପାଇବା
କାମ ବସନ୍ତିକ ପିନ୍ଧିର ସରଦମାନ ସେହି ତାରରେ
ଦେଇବାକାର ଥିଲା ।

କ୍ରମିକ	ରୁ	ରୁବର
ଶ୍ରେଣୀ	୨୨	"
ବାରତୀ	୨୪	"
ଦରମାଲ	୨୪	"
ପାରତି	୨୦	"
କୁଳ	୨୪	"
ମୁକାମ	୨୨	"
କରଦର୍ଶକ	୧୫	"
ମନ୍ଦିର	୨୨	"
ଦେବପୁର	୨୨	"
ଦେବପୁର	୨୨	"
ମେଦିନୀପୁର	୨୪	"
ମହାରାଜା	୧୦	"
କିନ୍ତୁମାର	୧୦	"
ପାରାପାର	୧୨	"
ପରମାର	୨୨	"

ଯେତେମାତ୍ର ନିମ୍ନକାର ଦେଇ ବରତାର କାହା କରିବା
ପରମାର ଅନ୍ତର ମାତ୍ର ଯା ୨୦ ଦିନ ଦୂରାକୁ ଉପରେର
ଶାକମାଳର ବସନ୍ତ କଲାନମାଳ ଟେଣ୍ ପରିଚାର । ପରେକ
କଲାନମାଳ ଅବସର ବସନ୍ତ କଲାନମାଳ ପାଇଁ କଲାନମାଳ
ମାତ୍ରର ବସନ୍ତ କଲାନମାଳ କାହାରେ କଲାନମାଳ ।

T. H. MONTEATH,
Deputy Conservator of Forests
Puri Division
23 3-05,

ଉତ୍ତଳପାତ୍ରି

ଗର ତା ୮ ରାତରେ ଶେଷ ଦେବା ପରମାର
ସାପ୍ରାହିକ ଉପୋଚରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ବମେଲ
ପ୍ରଦେଶର ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ବେଳଗରେ ୧୦୨୭
ଅହମଦାବାଦରେ ୧୯୪ ଓ ପାଞ୍ଚମାହାଳରେ
୪୫ ଗାଏ ୩୫୮ ଦୂରାକୁ ପାଞ୍ଚମାହାଳରେ
ଥିଲେ । ଅକାରୁଷ୍ଣ ଦେଇ ସେ ଅଛଳରେ
ଅନୁକଷ୍ଟ ପଡ଼ିଥିଲୁ ।

ମୌସି ବୁଝି ଅବଧି ନିଷ୍ପମିତିରୁପେ ଦେଖା
ଦେଇ କାହିଁ । ଅରବ ସାଗରର ବୁଝିର ଧାର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିଜାନ୍ତ ଦୂରାକୁ ଥିଲା । କେବଳ ବଙ୍ଗ
ଉପସାଗରର ଧାର ବଜା, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ମଧ୍ୟ
ଓ ଉତ୍ତର ଭାରତଦିଗରୁ ବାହାର ଯାଇ କିନ୍ତୁ,
ଜଳ ଦେଇଥିଲା । ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥାନରେ
ଜଳର ଅନ୍ତର ବାହାର ଥିଲା ।

ଉତ୍ତଳରେ ପେଲେଗର ଉତ୍ତଳ ଦୁଇ ଉତ୍ତଳ
ପଡ଼ିଥିଲା । ଗର ତା ୮ ରାତରେ ଶେଷ ଦେବା
ସାପ୍ରାହିକ ବାଲବାରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ବମେଲରେ
୨୨, ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ୧୩, ବଙ୍ଗରେ ୨୫, ସୁନ୍ଦର
ପ୍ରଦେଶରେ ୮୮, ପଞ୍ଜାବରେ ୧୬୨, କରମାରେ
୧୫୨, ମହାରାଜାରେ ୨୭୫ ଉଚ୍ଚପୁରାତାନାରେ
୮୮୨ ଗାଏ ୨୭୨ ମୂଳ ଦେଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପକ୍ଷ
ସପ୍ତାବ୍ଦର ଅଳ୍ପ ୨୨୦୨ ଥିଲା । ସକରଂ ଦେବଳ
ପଞ୍ଜାବ ଓ ତର୍ହିତରେ ବମେଲରେ ସେଇ କିନ୍ତୁ
ପ୍ରଦେଶ ଥିଲା ।

କାହିଁ ମୋହିମାମୋହିତର ଏବଂ ଏ, ବି.
ଏଲ, ମୁକୁରଭାଙ୍ଗର ଦେବାତ ପଦରେ ନିର୍ମିତ
ଦେବାର ପ୍ରଗର ଦେଇଥିଲା । ମୋହିମା ବାହାର
ଅନେକ ବର୍ଷ ମୁକୁରଭାଙ୍ଗର ଶ୍ଵେତ ଜଳର
କାର୍ଯ୍ୟ ସୁଖନାତ ସହିତ ନିବାହ କର କିନ୍ତୁ
ବାସିକର ପ୍ରତି ଦୋଷ ଦେଇଥିଲା । ଗାହାକ,
ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ମହାରାଜା ଯଥାର୍ଥ ବିଶ୍ୱାସ
କରିଥିଲା ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଵା କାର କରିବାକୁ ଦେବ
ଆଶା ଦୁଇର ଅକ୍ଷ୍ୟାକାରୀ ଯୋଗ୍ୟ ବର୍ମଗ୍ରହମାନେ
ଏହି ସ୍ଵଯୋଗରେ ଉତ୍ତଳ ପାଇବେ ଏବଂ
ଦେଇ ଉତ୍ତଳପୁର ଭାବରେ ଦୋଷାବିରବ ।

ଉତ୍ତଳରର ଏକ ପଥିକୁ ଅବଶର ଦେଇ
ସେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ଉତ୍ତଳରରୁ ପରିଚାର
ଅଛଳର କଲେଜମାଳ ପରିଦର୍ଶନାର୍ଥେ ଆପି
ପାରଲାଖେମଣ୍ଡି ବରେଇ, ବର୍କମନ୍ଦି,
ଶିକ୍ଷାକୁ ଏବଂ ଉତ୍ତଳର ମହାରାଜାକ
କଲେଜମାଳ ପରିଦର୍ଶନ କର ଯାଇଥିଲା ।
ପରିଦର୍ଶନ ପାଇ କଲେଜକର ପରିପାତ
ବାହାରରେ ଜଣାଯିବ । ମାତ୍ର ଅଭିଷ୍ଟ କାହାରେ

ଦେଇ କମେଶକ ପାରଲାଖେମଣ୍ଡି ବଲେଇ
ଦେଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଏବଂ ଖଲବୋଟ ପକ୍ଷ
ଅପରୁଷ ହୋଇଥିଲେ । ନିଜାକର
ବଲେଇରେ ଶାକାବାର ଅଭିଷ୍ଟ ପ୍ରତି ସେମାକ
କର ଅବଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟି ପଡ଼ିଥିଲା ।

ସଞ୍ଜାକମାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଲୁ ବ ବନାରାତର
ଦୁଇଲଶ ସୁବା ବିଜାନ ଶିଖା ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ବେ
ରକାକୁ ଯାଉଥିଲା । ସେମାକର ମଧ୍ୟରେ
ଜଣେ ବଜାଲା ଓ ଅଜ୍ୟ ଜଣାକ ହିନ୍ଦୁପାନୀ ।
ଅନ୍ୟ ଦେଶକୁ କାହାର ଥିବାର ଅମେରିକାକୁ ଯିବାର
ଦେଇ ଏହି କାହାର ନିର୍ମାଣ ହେଲେ ସେ
ମାକେ ସେଠାରେ ହୋଇଥି ପ୍ରକାଶ କାର୍ଯ୍ୟ କର
କିନ୍ତୁ ଜଧାର୍ଜନ କର ପାରିବେ । ଅମେରିକାରେ
ସେପର ସବିଧା ଥିବାର ସେମାକେ ଦୃଷ୍ଟି ଆପନ୍ତି ।
ସେହି ସୁବାମାକର ଏବଂ ଉତ୍ତମ ଅବଶ୍ୟ
ବଢ଼ି ପ୍ରଶାଂତିର ବିଷୟ ଥିଲେ । ପ୍ରଦେଶରେ
ଉତ୍ତମାଳା ଲୋକ ସିଦ୍ଧ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଲୋକ
କର ପାରେ ।

ଏ ସପ୍ତାବ୍ଦରେ ରୁଷେସ୍ତାର ବିହେବର ଯେଉଁ
ସମାଦମାନ ଅପିଥିଲୁ ବହିରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଶିଖ
ଲିଖ ଦଗରରେ ଦେଇବ ଅଲ୍ଲକ ଜାତା ହୋଇ
ଥିଲୁ ଏବଂ ସେଠାରେ ଦେଇବ ବିଜାନରେ କାମ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ମୋଟିଏ କାରଣାମ ପିଟି
ଗାର କରିବାର କାରଣାମ ପିଟିଗାର କାରଣାମ
ଅବସର ଗୁଡ଼ିଏ ବିନ ଏ ଶିଖ ଏବଂ
ଅବସର ଗୁଡ଼ିଏ ବିନ ରତ୍ନ ଧରସାଇଥିଲା ।
କାରଣାମାର ଅଧିକାର ନେଇଖାକାରେ ବିଷ
ପାକର ଆକୁହିଦ୍ୟ କର ଥିଲୁ । ମଧ୍ୟ
ଭାରତ ନଗରର ଶାକନବର୍ତ୍ତୀ ବାରିଷ୍ଟରରର
ଦରଶାପୁରାମ ଗ୍ରାମ କରିବା ସମୟରେ ଜଣେ
ଲୋକ ତାଙ୍କୁ ଗୁରୁତ୍ୱରେ ମାରିପାରିଲା । ସେ
ବନ୍ଦି ଧରସତ ବିଜୁପାଧାନରେ ଥିଲୁ ।

ମହାମାନ ଉତ୍ତଳପୁରର ଏବଂ ତାଦାକର
ପହିକର ଅବସରକା ନିମନ୍ତେ ଘେର୍ବ ରେବା
ସବୁରୁତ ଦେଇଥିଲୁ କିନ୍ତୁ ଶିଖିଏ ତାଲମା
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲୁ । ସେହି ତାଲମାର
ଗାରିଶ ତଳମାର କା ୧୨ ରିକ୍ ଥିଲେ ।
କିନ୍ତୁରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ସେହି ଗାରିଶପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଗାରା, ମହାରାଜା, ଦେଶିଶ୍ଵର ଏବଂ ଉତ୍ତରବୈଶୀ
ବନ୍ଦି ଓ ଉତ୍ତରଲୋକ କ ୧୫ ଶ ମୋଟରେ
ଟ ୧୫୫୨୯୯ କା ରେବା ଦେଇଥିଲେ ।
କିନ୍ତୁରେ ତେଣାର ହେବାଦାଗାର କାମ
ଓ ପରମାଣ ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ ଯଥା—

ଗାର କେବୁଷାଥ ଦେ କାହାଦୂର ଟ ୧୦୦୯
” ତେବାଦାଗାର ଟ ୧୦୦୯
ମହାରାଜା ମଧ୍ୟରୁ
ବକା ବୋଦି ଟ ୧୦୦୯

କଲ୍ପନା ସେହିରେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରପାତା ସାହେବ
ପାରିଯାମେଖକୁ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି କି ହେଲିବ
କରୁଥିବ ବନୋବସ୍ତୁ ଦେବ ମହାମାତ୍ର ଗଜ-
ପ୍ରତିନିଧି ଲଞ୍ଜ କର୍ଜକ <ବ> ମହାମାତ୍ର ପ୍ରଧାନ-
ସେହାପଥ ଲଞ୍ଜ କରିବାକୁ ମଥରେ ସେହି
ମହାନ୍ତର ଘଟିଥିଲା ତାହା ଶଙ୍କି ଶାଳ-
ଅଛି । ବିଲତ ଗବଣ୍ଠିମେଘ ପୁଲରେ ନିଜ
ଦ୍ୱିଦ୍ୱାରା ଟିକି ରଖି ଲଞ୍ଜ କର୍ଜକର ପରମଣ-
ମତେ କେତେକ ପରବର୍ତ୍ତନ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ଲଞ୍ଜ କରିବା ତହିଁରେ ସମ୍ମତ ହୋଇଥିଲା ।
ମିଳାଠାରେ ବଂବପୁଷ୍ପକ ସରରେ ଗଛ ଥିବ-
ବେଶକରେ ମହାମାତ୍ର ଗବଣ୍ଠିର ଜେନେରାଜ
ଏତ ବଢ଼ୁଗାରେ ବିଷ୍ଟାରତ ବିବରଣ ଦୁଃଖ-
ଦେଇ ସମ୍ମୋଷ କରି ମାମାଂସା ଦେବାର
ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସଦଜରେ ମତବେଦ ଦୁଃ-
ଖକୁ ବଜି ସୁଖର ଦିଷ୍ଟୁ ଥିଲେ ।

ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଅବରତ ହେଲୁଁ ସେ
ମେଦିମାପୁରେ ଜୀବ ଗ୍ରାମରେନ୍ଦ୍ରିୟାଥ ହେ ଯେ
ତ ସଂକାଶ ଦୂରରେ ବିଳକ୍ଷ୍ଣ ପଣ୍ଡିତଙ୍କୁ ଯାଇ
କେମ୍ପିଜର ଧେଖିଲୁଁ ସ କଲେଜରେ ଗନ୍ଧବର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷାରେ ଗାନ୍ଧିଜରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରାଚ ଧାର
ଶ୍ଵରେ ସେ ଏଥର ବିଳୟ ପଦକ୍ଷାରେ ମଧ୍ୟ
ପଣ୍ଡିତରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରାଚ ଧାର କର କହି
ନିନ୍ଦନ୍ତେ ଝୋଟା ଥିଲା ପଦ୍ମାବତ ବୃଦ୍ଧ ୮୦ ପାଇଁଶ୍ରୀ
(୯ ୧୦୦ ବା) ପାଇଅଛନ୍ତି । ସେ
ଆଗାମୀ ଅବସ୍ଥା ମାପରେ ସିଲିଙ୍ଗରକ୍ଷଣ ପଦକ୍ଷା
ଦେବେ ଏହି ଅଶା କବୁଁ କୃତହାୟତା
ଲାଭିବେ । ଲାଂବକ ସଙ୍ଗେ ଦେଶିଦିମାନେ
ବିଦ୍ୟାଦୁର୍ବିରେ ସର ନ ଥିବାର କହ ଯେଉଁ
ପାଇଁ ଉତ୍ତରବାହିକୁ ଦ୍ୱାରେ ବଜାହାର୍ଯ୍ୟରୁ
ହେତ କଲୁଅନ୍ତର୍ମିଳି ଅଶାକବୁଁ ସେମାନେର
ତୁମ ଦେଖିବ ।

ବୁଦ୍ଧ ଜୀବାତ ସନ୍ନିବେଶ ସ୍ଵର୍ଗମାତ୍ର ସ୍ଥିର
କରିବା ମିଳେ କିଷ୍ଟଙ୍କ ଦୋହରିବା ପ୍ରତିକିଞ୍ଚ-
ମାତ୍ରକ ସୁ କଣ୍ଠରୁ ହୃଦୟକ କରିଅଛନ୍ତି ।
ଅଭିମାନ ଅର୍ଦ୍ଧରେ ଅମେରିକାରେ ଠଳ
ଦେବେ । <ଗେ ସୁଭବ ବିଜନ ଜାହାନ
ଜୀବାତ କରଣୀ ଦୂରିବଳକୁ ଅତ୍ସର ଦେଉ
ଅଛନ୍ତି । ବୁଦ୍ଧ ଦୃଢ଼ଭୋଗୀଯାର ଉଦ୍‌ଦେଶ
ଦେଇଲୁ କାହାରେ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଦୂରଗୋଟି
ପ୍ରାତି ପୁରେକ ଓ ମୋଦେନ ରଖା ଦରିଅଛନ୍ତି ।
ଜୀବିତରେ ଅଧିକ ଫେରା ପକ୍ଷିରାହୁ
ଓ ଦେଶରେ ଜୀବାକୁ ଅଛ ବଢ଼ିବାକୁ
ଦେବେ ଜାହାନବେଳେ ଦୂରି କରିଅଛନ୍ତି ।
ବର୍ଦ୍ଧାଳୀ ଏଥେ ଉପସ୍ଥିତ ସୁରବୀ ସକରେ

ଅଗ୍ରବର ହେବାର ବାଧା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ ।
କିନ୍ତୁ ଗର ଟା ୨୭ ରାଶର ବୁଦ୍ଧ ସେବାପରି
ଲିଙ୍ଗରଗର୍ଭ ଗାରସମ୍ମାଦରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଜୀବାନ
ସୃଜନାଦାତା ସବୁ ଉଲଜିତଷ୍ଟୁଭର ଉତ୍ତର
ଦିଗରେ ଓ ଲଗା ଉପସାରର ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ
କରିଥାଏ ।

ଅମେରାକେ ଗତଷ୍ପ୍ରାଦରେ ଜଣାଇଥିଲୁଁ
ସେ ଏକ ଶାର୍କ ତୌଦାର ଏ ସନ୍ଦର
ବାଗରବାକ ସବୁଙ୍ଗେଟି ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ କଥା
ବୁଝରେ ଚେକା ପକାଇବା ଅପରାଧରେ ଧର
ପଢ଼ କୁଳାଶ ହୋଇଥିଲା । କେପୁଣି ମାକଣ୍ଟେଟା
ଆସନ୍ତୁ ମନ୍ତ୍ରିଓସାହେବ ଗତ ତା ୧୯ ଦିନ
ଦିବସ ଜନିର ନାମକ ଅସାମୀଠାରୁ ସଂଗ୍ରାମ ସାନ୍ତ୍ଵି
ଦେଇ ଗାହା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦୋଷ ସାନ୍ଧ୍ୟ
ଦେବାରୁ ଦ୍ୱାରା ଆରକର ଧାରାଗ୍ରହଣକଷାମେ
ତାହାରୁଙ୍କ ଛାପ ସାମାଜିକ ଉଚ୍ଚିତ ପରିମଳରୁ
କାରାପାତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଆଦେଶ ଦେଇଥିଲା । ଏ
ଦ୍ୱାରା ଅପର ଦୁଖୁ ଜନ ପ୍ରତି ଦେଶପ୍ରଦ ହେବ ।
ମାତ୍ର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଫେବା ପଞ୍ଜିବା ବଜା ହୋଇ
ଗାହି ଓ ଘୋଲାଶ ଏହା କିବାରିଶ ପକ୍ଷରେ
ତୌଦିହି ଭାଗୀୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାର ମନ୍ତ୍ର
ଦେଖାଯାଇଗାହି । ଅନ୍ୟଗ୍ରହରେ ତୌଦାର
ମାତ୍ର ସାହା ଜରୁଥିରେ ଗାହା ଏକି ପ୍ରତିକ
ହେବାର ବୋଧ ହେଉଥିଲା । ଏହାବିଜନେ
ତୌଦାର ଅସାମୀ ଦେବାର ପଳ ? ଜନକ
ହେଉ ବସନ୍ତ ଦେଇ ଅମେରାକେ ଅର
କାହାଠାରୁ ଶାନ୍ତି ପାଇବାର ଅଣା ବରହ !

କେବଳ ସୁକଷ୍ମ ଦେବା ସଥେଷ୍ଟ କୁହେ
କିଶ୍ଚରତି ଏମନ୍ତ ଦେବା ଉଚିତ ଯୋଗ୍ୟ କ
ସୁକଷ୍ମ ଦୋଷାତ୍ମ ବୋଲି ମତ ମାନିବ ।
ଏହା ଗୋଟିଏ ମୂଳବାକୁ ମହା ବାକୀ ।
ମେଲୁଣ୍ଡିପିଲ ଅପାଳମେଟୀ ଏହି ବାଚିକୁ
ଆଜୁସର ସେବେ ବାର୍ଷି କରିଲେ କେବେ
ସେମାନଙ୍କର କିଶ୍ଚ ଅନ୍ତର ତିକ୍ତଙ୍ଗ କୁଅନ୍ତା
ଏବ ତିତ ଶୁଣୁ ବାହାନ୍ତି ବୋଲି ବାଶ୍ରବେ
ସେ ରବ ଉଠିଥାଏ ତାହା ଜୁଠି କ ଥିଲା ।
ବିଶେଷତଃ ଅପରି ଦରଖାସ୍ତ ଦେବା ବାଲ
ଅଧିକାଂଶ ନମ୍ବାବ ଏବ ନୂର୍ମ ଏବ ଅଧିଲ ନିଷ୍ଠା
ଏମନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ବ ଯେ ତହିଁ ବିଶୁଦ୍ଧରେ ଅତିରି
ପ୍ରତିବାର ନାହିଁ । ଏପରି ସ୍ମଲେ ଅପରିକାରିତ
କଥା ସମସ୍ତ ଧୀରବନରେ ଶୁଣି ତହିଁ ଉତ୍ତର
ଦୁଷ୍ଟାର ଦେଇ ମାମଲ ନିଷ୍ଠର କରିବା ଉତ୍ତର
ତାହା ଓ ତର ତୋର ଝଳକ କିଛି ନୁହେଁ
ନାମତ୍ତୁର ହେଲା । ଏପରି କବରେ ସବସନ
ତରେ ବାହାର ମନ ଥିଲୁ ଦେବ ? କରିବା

ଦେବୁ ସୁଦିଗ୍ରୂ ହେଉ ନାହିଁ ଏବଂ ସାଧାରଣ
ଅପନୋପ ବଢ଼ିଥିଲା ।

ବନ୍ଦେଇର ଜଣେ ସୁପରିଚିତ ପରିପ୍ରାଣୀ
(ଶୟା ତଥାକର) ଖଳା ଆନନ୍ଦୟାଳ ପର-
ଲୋହଗମନକ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେପ୍ତରେଣର
ସମାଦଧିମାନେ ତାହାଙ୍କର ଶିଶ୍ଵାପ୍ରଦ ଜୀବନୀ
ଭାଲ ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ଯେ
ଦେବତାକାଦର ଜଣେ ବଜ୍ଞା ଏବଂ ଉଚ୍ଚ
ବଣୀୟ ସମ୍ମାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ । ସେ ଅପଣାର
ପଦମର୍ଯ୍ୟଦାତା ଦେଇ ଅଳ୍ପ ଲୁବରେ ଦୟା
କ ବନ୍ଦୋର ଶୟାତିତ କାର୍ଯ୍ୟ ଶୀଶା ଓ ବହୁରେ
ପଢ଼ୁଥା ଜର କରି ବମେନରେ ବାନନ୍ଦୀ
ଆରମ୍ଭ କଲେ । ଅଳ୍ପ କାଳରେ ବିଷ୍ଟର
ସଫଳତା ଲାଭ କଲେ ଏବଂ ଅନେକ ହଣ୍ଡାର
ଏବଂ ଅର୍ଥ ଅର୍ଜନ ଦୟା ସମାବରେ ବୋଟିଏ
ଅନୁଭବଶୀୟ ଅଦର୍ଶ ଭାବୀ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏ
ଦେଖଇ ପ୍ରତିକୁଟା ଏବଂ ଅନ୍ତାକ୍ୟ ସମ୍ମାନ
ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଭାବେବ ଶ୍ରମ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିପୁରୁଷ ଏହା
ନର୍ଦ୍ଦିତାର ଅନ୍ତର୍ଗତ କ ମନ୍ତ୍ର ଅବଲମ୍ବନ
କଲେ ସ୍ମୃତ୍ୟାତି ଏବଂ ଧରାର୍ଥକ କରିଲେ
ଏବଂ ବହୁ ସଙ୍ଗେ ଦେଖଇ ହତ ସାଧକ
ବରବାଳୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ଏହି ଜ୍ଞାନରେ
ଆତଦୟାଳକର ଅଦର୍ଶ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନରେ
ପ୍ରାପନ କଲୁ ।

ଗତ 'ସ୍ନାର ଅପ୍ଟରିକ୍'ରେ ଲେଖାଥୁବା
ଏ ଗଞ୍ଜାରର ଜାତ ଶବ୍ଦ, ଏ, ଉପାଧିକାରୀ ସୁମାରୀ
ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ଜଳ ଏବଂ କରେନାହିଁ କରେନାହିଁରେ
ସାମାଜିକ ଦେବତାଙ୍କର ବରଦ ହୋଇଥିଲେ ।
ଦେବତା ଦର୍ଶନ ପତନରେ ଦେବତାଙ୍କ ନ ପାଇ
ଦେହୀ ଦୃଷ୍ଟରେ ଶୁଦ୍ଧ ଶୁଦ୍ଧଦେହାଙ୍କି
ଏବଂ ଦେହୀ ଦଳାଶ ହୋଇ ଦଳ କାନ୍ତିକାନ୍ତି ।
ଦେବତାଙ୍କ ସରଦାରମାନେ ରେଖାଜୀବା ଏବଂ
ତେଜ୍ସାଙ୍କ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ସହାଯତ୍ବକୁ ନ
ସୁବା ଚହୁର କାରଣ ବୋଲି ସହମୋହାରୀ ଦେଖି
ଅଛନ୍ତି । ଏହି କାରଣକୁ ଗଞ୍ଜାମର ତେଜ୍ସାମାନେ
ତେଜ୍ସା ସଙ୍ଗେ ଦଣ୍ଡକାରୀ ଏବେ ଆବେଦନ
ଓ ଯେହି ଦୁଇଥିଲେ । ମାତ୍ରାଜର ପରିଶୀଳନ ମହା
ମାଧ୍ୟମ ଦର୍ଶନ ଅମ୍ବଲ ସେ ଦୌଣେ କାରଣକୁ
ସେ ସେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହନ କର ଅଭିନ୍ନ ପତ୍ରରେ
ଗଞ୍ଜାମ ଠକ୍କୁଙ୍କର ଭୂଷଣ ଉତ୍ସମରୁପେ ହୁଅଥିଲୁ
ଜ୍ଞାନ କୁରାଅନ୍ତରୀକ୍ଷଣ ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚହୁର
ପୁରିବାର ଓ ଦେବା ଦୃଷ୍ଟର ବିଷୟ ଅବେଦନ
ଏ ବିଷୟରେ ମହାମାତ୍ରା ମହୋତ୍ସମ୍ମାନ
ଶୀଘ୍ର ମନୋମୋହନ ପ୍ରାର୍ଥନା ଦୁଇଥିଲୁ ।

ଆମେମାନେ କଲିପକାସୁ ଟେଲିପ୍ରାଥ ବାମକ
ଉଂଗଳ ପର୍ଦ୍ଦି କାରେ ପାଠକଳୁଁ ଯେ କବତ୍ତିପ-
ର ପଣ୍ଡିତମାନେ ଖୋଟିଏ ସବୁ ଅଛୁବ କର
ପୁରୀ କରିଥିଲୁଛି ଯେ କାୟପୁରମାନେ ସହିୟ
କୁହାନ୍ତି ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭିପକ୍ଷ ମୁଦର କରିପାରିଲୁ
ନାହିଁ । କିମେ ସେହି ସମ୍ବାଦ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାଗଜ-
ରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଗଲା ଓ ତର୍ହିଁ ଉପରେ
ନିର୍ଭର କରି ଦେବେ ମତାମତ ବାଦାରିଗଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକୃତ କଥା ଆକରବଜାର ପହିଚାରେ
ବାହାରିଥିଲୁ । ଗାନ୍ଧୀ ଏହି କି କବ ଜ୍ଞାନ-
ମାସରେ କବତ୍ତିପର ପଣ୍ଡିତମଣ୍ଡଳର ସବୁ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତହିଁରେ ପ୍ରସାଦ ହୋଇଥିଲା
ଯେ ଅଣାକ ମାସରେ ଗୋଘ୍ନାତି କୃଷ୍ଣକରିବ
ଦେବେବ କାୟପୁର ଭିପକ୍ଷ ସୁନ୍ଦର ହେବ ଓ
ପଣ୍ଡିତ ମହୋଦୟମଣି ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୋନ-
ଦାକ କରିବେ । ଏହି ପ୍ରସାଦର ଉତ୍ତରରେ
ସବୁର ସମ୍ବାଦକ କହିଥିଲୁଛି କି ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
କାୟପୁରଗଣର ଭିପକ୍ଷ ଶାସ୍ତ୍ରମୋଦିତ
ବୋଲି ଶୁଣିଯାଇ କାହୁଁ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ଯୋଗ
ଦାନ କରିବା ସଙ୍ଗର ହେଉ ନାହିଁ । ଅତଃପର
ଅନ୍ୟ ସବୁରେ ବିଶେଷରୂପେ ଧାର୍ଢି ଅଲୋଚନା
କରିଯାଇ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ, କରିଯିବ .ବୋଲି ଅନ୍ୟ
ସବୁରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ।

ମରବରେ ତାତିତାଲୋକ ।

ଶ୍ରୀବାନ୍ଦୁରେ ପ୍ରକାଶିତ ‘ପାଠକ’ ସ୍ଥାନରେ
ପ୍ରେସିଟପଦବୀ ପାଠକମାଳେ ଅବଶ୍ୟକ ହେବେ
ସେ ଧୂମ ଶାମରେ ଗାଡ଼ିଲାଲେଖ
ପ୍ରଥାରେ କନ୍ଦୋବପ୍ରୀ ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ତହିଁ
ସଙ୍ଗେ ମହନ୍ତ ସେବକ ପ୍ରଭୁତବୀର ଘୋର
ପ୍ରତିବାଦ ଚାପପ୍ରୀତ ହୋଇଥାଏ । ଗତ ନବମୀର
ମାସରେ ଏହି ଅଲୋକ ଚର୍ଚା ହୋଇ ମତାନ୍ତୁର
ଅନ୍ତିଥିଲୁ । ତହିଁ ଉତ୍ତରାବୁ ଏକେବାଳ ବିଜ୍ଞାନ
କଥା କ ହୋଇ ଏକାବେଳେ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ତକୁଣ୍ଡାଳ
ମହାମାନ୍ୟ ଲଜ୍ଜା ବର୍ଜନକର ବିଜ୍ଞାନଦେଶ
ଫିରୁମ ମାତ୍ର ପରି ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ସେପରି
ନାତି ଭଲ କୁହେ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ବିକ୍ଷେ
ଅନ୍ତର୍ଭୀତି । ପ୍ରତିବାଦ ମାମାଂଶୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶୁଭିର ବରି ମାନେଜର ବିବେଚନାର କାର୍ଯ୍ୟ
ବରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏକେବାଳ ନାରବ କ ରହି
ମହନ୍ତ ସେବକ ପ୍ରଭୁତବୀ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଵର୍ଗି କରି
ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମାନ କେଇ କାର୍ଯ୍ୟ
ବରିଥିଲେ ବିଜ୍ଞାନଗୋଲ ହୋଇ କ ଥାଏନା ।
ଏକାବେଳେ ଭାବିବେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଲୋକ କ
କେଇ ସିଦ୍ଧାର ସମ୍ମାନ ଏବଂ ଗତ ମନ୍ଦିରପାଦୀ
ଦେବତା ଭାବରେ ଅଳ୍ପ ଦେଇଥିଲେ ମେହେ
ଦେଖି ଗାଢା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଏବଂ ହରବର ଥିବାର

ଅନୁଭବ କଲ ଉତ୍ତର କମେ ପ୍ରସାର
ଦିବେବତାର କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏ । ତାହା
ହୋଇ ବ ସୁବାରୁ ଅବଶ୍ୟ ଘଟିଥିଲୁ ।
ବୋଲିବା କାହୁଳ୍ୟ ଯେ ଅମେରିକାରେ ଆଦ୍ୟରୁ
ମନ୍ଦିରରେ ତାତ୍ତ୍ଵାଲୋକ ପ୍ରଦାନ ସମ୍ଭବରେ
ସେହି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ ତାହା ଧରବର୍ତ୍ତକ
କରିବାର ଉପସ୍ଥିତ ତାରଣ ଅବସ୍ଥା ପାଇ ନାହିଁ
ଏବ ପତ୍ରପ୍ରେରବଳ ସହିତ ଏକମତ ହୋଇ
କହୁଥିଲୁ ଯେ ମନ୍ଦିରର ଚନ୍ଦିକଳରେ ସେବେ
ଉଚିତ୍ତ ଗଲା ରହିଥିଲା ତେବେ ଅଗ୍ରେ ମନ୍ଦିରର
ଜୀବି ସ୍ଵାରରେ ତାହା ବ୍ୟୟ କରି ତାତ୍ତ୍ଵାଲୋକ
ବିଲାସିତାରେ ଲଗାଇବା ସୁହିବେ-
ଚକାର କାର୍ଯ୍ୟ କୁହେ । ଶୁଣିଥିଲୁ ଏହି
ଆଲୋକ ବ୍ୟାପାରରେ ପ୍ରାୟ ୫ ୨୫୦୦୦ ଟଙ୍କା
ମଳଧଳ ଲଗିବ । ଏଥୁ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ଚଲାଇବାର ବ୍ୟୟ ଥିଲୁ ।

କିମ୍ ବୋରଜ୍‌ଷମ୍‌ହଙ୍କ ସରକାରୀ

ସାହ୍ୟ

ପାଠକମାନଙ୍କର ପୁରଶ ଅଛି ସେ ଗର
କଲେଟରେ ଭାବର ଗବର୍ଣ୍�ମେତ୍ରୀ ବଜୀୟ
ଗବର୍ଣ୍�ମେତ୍ରୀ ଅଧୀନ ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧକୁ
୧୯୫୫ ଜାନ୍ମ ହେବା ସାହାଯ୍ୟ ଦରଖତିଲେ । କଞ୍ଚିମୂଁ
ଗବର୍ଣ୍�ମେତ୍ରୀ ଭାବାଙ୍କର ଅଧୀନ ହିନ୍ଦୁଗର କମ୍ପେ-
ଶକରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଭାଗର
ଆୟକଳ ଲେବିଷଖ୍ୟା ଏବଂ ପଥକରର ଆୟ
ଦୃଷ୍ଟିରେ ବିଭାଗ ଦରଖତେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା
ଭାଗରେ ଟ ୯୬,୦୦୦ ଟଙ୍କା ପଢିଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର
କର୍ମଚାରୀ ଗଭାଙ୍କର ଅଧୀନ ଜିଲ୍ଲା କିମ୍ବା
ମଧ୍ୟରେ ଭାବୁ ହେବା ଏହିପର ବାଣି ହେଲା
ଅଛନ୍ତି ସାଥୀ କଟକ ଟ ୨୪,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଧୂର୍ଣ୍ଣ
ଟ ୧୦,୦୦୦୯୮ କାରେଣ୍ଟର ଟ ୨,୦୦୦୯୯ ଟଙ୍କା
କଟକ ଓ ଧୂର୍ଣ୍ଣ ବୋର୍ଡମାନ ନାମ ପ୍ରଯୋଗ
ଜନବିଶ୍ଵରଙ୍ଗ ସେତୁଷେଷତ୍ତାର ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବ
ହେବା ସତକ ଘୋଲ ଇତ୍ୟାହ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ସମସ୍ତ
ବ୍ୟୟ କରିବାକୁ ଅଶ୍ଵମ ଦେବାର ଦେଖି କମି
ଶକର ମହୋଦୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତୁର ଜିଲ୍ଲାକୁ ବିଭାଗ
ଅଧିକ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱରକୁ ଅଳ୍ପ ଦେଇଅଛନ୍ତି
ମାତ୍ର ଚର୍ଚିଙ୍କୋଷ୍ଟ୍ରୀ ରୂପରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଭବିଷ୍ୟକରୁ ଏପର ନ କର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜିଲ୍ଲାକୁ
ସେତୁଷେଷ ଆୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଯାହା ଜୀବ ପତକ
ଭାବାର ଦେବେ ଗବର୍ଣ୍ମେତ୍ରୀ କୃତକୁଣ୍ଡ ସମ୍ପଦ
ଜିଲ୍ଲା ବୋର୍ଡକୁ ରୂପର ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ସେତୁଷେଷର ସମସ୍ତ ଆୟ ଓ ଚର୍ଚିଙ୍କୋଷ୍ଟ୍ରୀ
ଚର୍ଚିଙ୍କୋଷ୍ଟ୍ରୀର ହୃଦୟରେ ଗବର୍ଣ୍ମେତ୍ରୀ ସେତୁଷେଷ
ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ ଚର୍ଚିଙ୍କୁ ବିକ୍ଷି ସତକ
ଘୋଲ, ଜଳାଶୟ ପ୍ରତିକରେ, ଅରଗ
ପାନୀର ଦେବ । ସେତୁଷେଷର ଆୟ ସେତୁଷେ-

ସେବାରକର ବହୁରୂପ ଚାଲିଶେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ବ୍ୟୟ ହେବ ନାହିଁ । ଏହି ଅଦେଶ ନିବାର୍ତ୍ତ
କ୍ଷେପ୍ସଙ୍ଗର ଅଟେ ଏବଂ ଏହା ଦୃଢ଼ରୂପେ ପ୍ରକା-
ଶଳିତ ହେବା ବିଷୟରେ ତାତିଦ ହୋଇଥିବାକୁ
ବିଜ୍ଞାପନ ଏବଂ ବିଶ୍ଵାସୀଧୁ କମେଶକରିବାକୁ ବିଶେଷ
ଧଳ୍ୟବାଦ ହେଉଥିଲା । କମେଶକର ସାହେବଙ୍କର
ଆଦେଶାକୁଷାରେ ଏଠା ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ ସାହୀର୍ୟ
ସ୍ଥରୂପ ପାଇଥିବା ଟ ୨୪,୦୦୦ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଚକୁ
ସତ୍ତବ ଲଭ୍ୟାଦରେ ଟ ୧୫,୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦିନିଷ୍ଠା
ବିଶ୍ଵାଗରେ ଟ ୨,୫୦୦ ଟଙ୍କା ପଣ୍ଡ ତିବସାରେ
ଟ ୬,୫୦୦ ଟଙ୍କା ଏବଂ ପ୍ଲାନ୍ସ୍ସାସ୍ପଦ ଲଭ୍ୟାଦରେ
ଅବଶିଷ୍ଟ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିବାର ବସନ୍ତ
କରିଥିଲାନ୍ତି । ଏପରି ବସନ୍ତର ଫଳ ଏହି
କି ଏ ବର୍ଷ ସତ୍ତବ ଲଭ୍ୟାଦ କାର୍ଯ୍ୟରେ
୮୦ ହଜାର ଟଙ୍କାର ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵ ଖରତ ହେବ ଏବଂ
ତହିଁରେ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଅଭାବ କିଛି ଦ୍ୱାରିବାର
ଆଶା ହେଉଥିଲା । କାମ୍ପବରେ ଜିଲ୍ଲା ସତ୍ତବ
ବିଷୟରେ ପୁଣ୍ୟ ବାଲେଶ୍ୱରର କୁଳକାରେ
ବିଟକର ଅବସ୍ଥା ନିବାର୍ତ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ବୋଲିବାକୁ
ହେବ । ଜିନି ଜିଲ୍ଲାର ପକ୍ଷା କରୁ ଜିଲ୍ଲାସତ୍ତବ
୫ ପ୍ଲାମ ସତ୍ତବର ମାପ ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦିତି ହେଲା
ସମ୍ମାନ—

କଟକ ପୁସ୍ତ ବାଲେଖର ଜିଲ୍ଲା ସତ୍ରକ

ଏକା ମାଇଲ୍ ୧୦୮ ୪୫

କବ୍ରି ପାତ୍ରମ ୧୪ ୨୭୮

194 2 2 979 105 109

ଏଥରୁ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଭୂମିପରିମାଣ ୨,୨୨୦
ବାଲୋଧିରର ୨,୦୫୩ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟାର ୨,୪୦୦
ବର୍ଗମାଇଲ ଅଟେ । ସୁତ୍ର ଦେବକଳ ଗ୍ରାମୀୟ
ବସ୍ତ୍ରା କଟକ ପ୍ରତି ଥକୁକୁଳ ଅଟେ ମାହି କରୁ
ଯତୀ ଉଦୟମୁ ପ୍ରକାରର ଜିଲ୍ଲା ସତ୍ରରେ ଘରୀ
ଓବାଲେଖରଠାରେ କଟକ ଲକ୍ଷ୍ମି ଦେଉଥିଲା ।
ଆଜିଏବି ଅଧିକ ସତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିବା ପରିବେ
କଟକ ଜିଲ୍ଲା ବୋରଡ଼ର ବିଶେଷ ଚେତ୍ରୀ
କରିବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ବଜ୍ରାର ଶାସକବିଭାଗ ।

ଶାକା ପ୍ରଦତ୍ତ ଧୂର ବଜ୍ରାୟୁ କଲ୍ପମାଳ
ବଜ୍ରାୟୁ ଲେପକଣ୍ଠ ଗନ୍ଧିରଙ୍ଗ ଅଧିକରୁ
ବହାରିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ଶୁଣି ବଜ୍ରାୟୁ ମଧ୍ୟରେ
ମହା ଅନ୍ଦୋଳନ ଉପରୁଚି ହୋଇଥାଏ ଏହି
ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏଥରେ ଅତୀକୁ ଦୁଃଖିତ
ହୋଇଥାଏନ୍ତି । କଲିବନାର ଝାଙ୍ଗିଲା ଓ
ବଜ୍ରାଳା ସମ୍ବନ୍ଧପରିମାଳାକ ପ୍ରାୟ ଏକବାଦିରେ
ମହାମାନ୍ୟ ଲଞ୍ଜ କର୍ଣ୍ଣକ ମହାଦୂରକ୍ଷର ଏହି
କରୁଣ ମନ୍ଦର ନିନ୍ଦା କରୁଥାଇଛନ୍ତି । ଝାଙ୍ଗିଲା
ମୃକ୍ଷର ଦୈନିକ ସମ୍ବନ୍ଧପରି ମଧ୍ୟରେ ହେବଳ

ରୁଷୀଙ୍କ ତେଜିନିଧୂମ ଏହି ମାତ୍ରକ ସମର୍ଥତ
ଦୟାପତ୍ର । ମାତ୍ର କଲୁକବାର ପ୍ରଧାନ ସମ୍ବନ୍ଧ-
ପଦି ‘ରଂଜିଷମାନ’ ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ‘ଶ୍ଵେରଷମାନ’
ପ୍ରବଳ ପ୍ରତିବାଦ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ
ବଜାର ଏହି କଲୁଗ ବ୍ୟାପାରକୁ ଅବାରଣେ
ପୌରୀତାଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଅନିଷ୍ଟକର ବୋଲି ନିର୍ବେଦ୍ଧ
କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଦେଖିବୁ ରଂଜିଷ ଏବଂ ବଜାର
ସମ୍ବନ୍ଧପଦିମାତ୍ରେ ସମସ୍ତରେ ନିଜା କର
ଦୟାପତ୍ରଙ୍କ ବିଦେଶ ବିରାଗରେ ଜୀବ ବିଜ୍ଞାନ୍ତି
ଏବଂ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ୍ତ ମତ ଅଛି । ଏହି ବିଦେଶରେ
ଜାଗଧାରା, ପାତା, ମାଳ, ରୁଗ୍ରା ଓ ଦେଖେଯିବୁ
ସବୁର ବିଦେଶରେ ଅବଳିତ ଘାଁର ଏବଂ ବଜାର
ଟେବ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ । ବି ବ୍ୟାପାରରେ ଏହି
ଦାରୁଳ ଦୂଃଖ ଦ୍ୱାରା ଚାହିଁର ଚିନ୍ମା ମଧ୍ୟ ବିଦେଶ
ସମ୍ବନ୍ଧଦତ୍ତ ଏବଂ ଦେଶର ମାନ୍ୟମଣ୍ୟ ଲୋକ-
ମାତ୍ରେ ଦୟାପତ୍ରଙ୍କ । ‘ବଜାରାଧାରୀ’ ବିଦ୍ୟା ବି
ଜଳବର୍ମଣୀସମାନେ ଯେଉଁ ଅଦେଶ ଦେଲେ
ଯେତେ ପ୍ରତିବାଦ ବା ସ୍କୁଲ ମିଳିତ କଲେ
ପ୍ରତିବାଦର ଫରିଦେ ଗାହିଁ । ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଉଥା
ଆନ୍ଦୋଳନରେ କ ମାତ୍ର ବଜାରଦେଶରେ
ସରକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୂରଭାଗରେ ଭବ ଦେବା
ବଜାରାଧାରୀମାନେ ପରାମର୍ଶ ମଧ୍ୟରେ ସଜ୍ଜା
ରସ୍ତାକାଳୁ ଦୃଢ଼କୁଣ୍ଡ ଦେଖ୍ନ୍ତା । କଲେ ବିଜ୍ଞାନ
ଦେବ ଗାହିଁ । ଅନୁରକ୍ତ ପ୍ରେସ ଓ ସବାକୁଛୁବ
ଥୁଲେ ତାର୍ଥ ବାସ କରିବା ଭାଇମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ-
ରେ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ୍ତ ମେଳ ରହନ । ଏହଥା ଅଗଧାର୍ଯ୍ୟ
ନୁହେ ମାତ୍ର ଅନ୍ତିରୁ ଅନୁରହିତେଲେ ମହାରୁଅନ୍ତର
ଦେବା ସ୍ଥାନକି । ବିଶ୍ୱ କାର୍ଯ୍ୟ ଜୀବିତରେ
ସେତେ ଦେଖା ବୁଝା ହୁଅଇ ଭାବ ଶାଶ୍ଵତରେ
ରହିବା ଦେଇ ସେହି ସୁମୋଳ ଜଣା ପତ୍ରକା-
ତ୍ରୀଏ ଶରର ଆଶିକ୍ଷା ଦେଇଥିଲୁ । ବଜାର
ଅନ୍ତରେ ଭୂପରେ ବଳ ବ ଥୁଲେଦେ ଇଂରାଜ
ବଜାରମାତ୍ର ଓ ଶାକପ୍ରଣାଳୀ ଏପର ନିଃସ୍ଵର୍ଗ
ଦ୍ୱାରା ରଖାଯାଇଥାଏ ଯେ ଭାବ ବଜାର-
ବର୍ମଣୀଶାର ଅବଶ୍ୟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ବିବୁଦ୍ଧରେ ଇଂରାଜ
ଜାତ ଏବଂ ଚାହିଁର ପ୍ରତିକିର୍ଣ୍ଣ ପାଇସୁମେଲ୍
ଥାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବଜାର କରିବାର ସୁଧାର ଅଛି
ଏବଂ ବୁଦ୍ଧାର ବ୍ୟାପକରକ ବୋଲି ଦେଖାଇ
ପାଇଲେ ପ୍ରତିକାଳ ପ୍ରାଣିର ଆଶା ଥିଲୁ । ଏହି
କିମ୍ବା ଭୂପରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କର ସଥାପନ
ଆନ୍ଦୋଳନ କରିବାର ବଜାର ଲାଗିଥିଲୁ । ଏହି
ଆନ୍ଦୋଳନରେ ବଜାର ପୂର୍ବ ଓ ପାଇସାକାର
ଦେଖାଇବୁ ବଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏବଂ ପାଇସାରେ
ଶୋମ ଦେବେ ଏବଂ ଦୂଃଖ ଜଣାଇବାର ସଥା-
ପାମ ଚେଷ୍ଟା ଦେବିବେ । ଯେହିବାର
ଆନ୍ଦୋଳନ ଦେବ ଚାହିଁର ବିଜ୍ଞାନ ଆନ୍ଦୋଳନ

ସହାବିମାନରେ ଦୟାମାତ୍ରାଥାରୁ । ଗାହା ଏହି କଲ୍ପନାରୁ ଅନ୍ୟଙ୍କ ଜୀବଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧି ଯଂଳିଶ୍ଵରୁ ପ୍ରେସର ହେବେ । ମେମାନେ ଉପସ୍ଥିତ ବିଷ୍ଟ ଯଂଳିଶ୍ଵର ସଜ୍ଜା ରୂପ, ସରସମେତ ଏବଂ ସୁନ୍ଦରୀ ଲୋକୀ ଉତ୍ସମରୁପେ ଦୂରାର ଦେବେ । ଅକଣ୍ୟାଗୁଡ଼ା ଯଂଳିଶ୍ଵରମାନେ ଉତ୍ସମରୁପେ ଦୂରାରଙ୍ଗେ ତାହା ନିବାରଣର ବେଶ୍ଵର କରିବା ଯଂଳିଶ୍ଵର ଜାଗଧର୍ମ କୁହେ ସୂଚର୍ବଂ ସୁଫଳ ଲାଭର ଅଳ୍ପ ଅଛି । ସହଗୋପୀ ଅନ୍ତରୁ କହିଅଛନ୍ତି କି ସେପର୍ଯ୍ୟାନ୍ ଏ ହୃଦୟ ଦୂର ନ ହେବ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଜ୍ଞାନମାନେ ଅଣ୍ଣୀର ଦେଲାପର ଶୋଭିତର ଧାରଣ କରିବେ ଏବଂ ଅଣ୍ଣୀରହାଳ ଗଳ କି ହେବା ଅର୍ଥାତ୍ ବିଜ୍ଞାନ ଅବେଶ ବହୁତ କି ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, କୌଣସିପ୍ରତିବାର ବିଦେଶୀୟ ଦୁର୍ବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ତାହିଁ, ବରକର ବା ଗୋଡ଼ା ଲବଣ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ଅବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଲବଣ ଖାଇବେ ତାହିଁ, ବିଦେଶୀ ଚିନ କଂବଦହାର କରିବେ ତାହିଁ ଏବଂ ସରକାର କର୍ମଚାରୀଙ୍କର ଅନୁଭେଦରେ ଦୌର୍ଣ୍ଣ ବାର୍ଯ୍ୟ ସକାଳେ ଘେତାଦେବେ ତାହିଁ ଚିମ୍ବା କିଲ ବୋରଡର ମେମର ମିଛନିପିଲ କରିପଢ଼ର ଅନ୍ତରେ ମାତ୍ରମେଣ୍ଟ ପ୍ରଭାବ ବାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ତାହିଁ । ଧରି କୌଣସିପ୍ରତିବାର ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କରିବେ ତାହିଁ । ଏତେ କଠୋର ଦୃଢ଼ ପାଇତ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେବ କୋଳ ଅମ୍ବାମାନେ ଦେଖ କଲୁ ତାହିଁ । ଏହମାତ୍ର ବିଦେଶୀ ଦୃବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ଯେବେ ବିଜ୍ଞାନମାନେ ଦୃଢ଼ଗା ସହିତ ଉପାର୍କ କର ସ୍ଵଦେଶୀୟ ଦୃବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଯେବେ ପରମ ଉପକାର ହେବା ଏହି ବିଜ୍ଞାନ ବନ୍ଦମାନଙ୍କର ସ୍ଵାର୍ଥରେ ବାଧ ଦେଲେ ନିଷ୍ଠୀୟ ସେମାନଙ୍କର ଅଥବା ଟଳିବ ।

ବେଳରାଷ୍ଟ୍ରା ପୁଲାତ୍ର ।

ପାଠିମାତ୍ରର ଦୂରଶ୍ଵର ସେ କେବଳ
ପଡ଼ାଇ କଣେ ପୁଲାଶ ସବଳନ୍ତେବୁର
କୁକେନ୍ତିକାଥ ଗୁହ ଏହି ଗୋଟିମାରେ
ପରିଜଳାଶ ଦେଖିଥାଏ ଆଜିକର ଦ କୌଣସି ପା
ଅମ୍ବେୟାୟି ଦୋଷୀ ସବୁପା ଦୋଷ ଏଠାର
ତେସାଠି ମେଜଙ୍ଗୁର ଝୁମୁକୁ ମଧୁତି ଧାରେ
ବଜାରାର କ ୧୯ ସତାରେ ବାଜାରାପ ଦେଖି
ପାଦଥୁଲେ । ସେ ଦେଖି କରିବ ଜଳର ଝୁମୁକୁ
ସେଇବ ଜଳମାହେଳ ଓ ପରିଶେଷରେ ମହା
ମାଳୀ ହାଇବେଟ ବାହାର ଉତ୍ତିଅନ୍ତରୀ
ଝୁମୁକୁ ଜଳମାହେଳ ତାହାର ବସ୍ତିରେ
ପୁଲାଶ ନାମପଦ୍ଧତିର ପଥରେ ଲେଖିଥିଲେ
“But it appears from evidence
on the record that the investi-

ସାପୁଦିକ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ।

THE UTKAL DIPIKA.

୫ ୪୦ ମାର୍ଗ
୬ ୫୦ ମୃଦୁ

CUTTACK, SATURDAY THE 29th July 1905.

ଡଃ ୧୯ ବିରାଗ ସଙ୍କେତ ପତ୍ର ବିବନ୍ଦରୀ
ସହିତ ଉପରେ ଲବ୍ଧ କରାଯାଇଛି ଯଦୁନ୍ୟବେଣୁଷ୍ଟି ଓ ପ୍ରସରିତ

ଅଳ୍ପିକ୍ରମ ୫୯
ପରାମେଶ୍ୱର ୮୨

ବଜଳାପତ୍ରକାର ବଜଳକ ବହୁବଳର ଖର୍ଚ୍ଚ
ରକଳାପନୀର ବିଧି ପାର୍ଶ୍ଵ ଦୋଷାତ୍ମକ, ସଂଖ୍ୟା—
ପ୍ରଥମବଳ ସକାରେ ଖାତିପର ୩୦ ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥପ୍ରବନ୍ଧ କି ୯
ସୂଚ୍ଯ ପ୍ରସର ୩୦ ମାହ ବୌରୀ ବଜଳକ ଯେତେ ହିଁ,
ହେଲେଟେ ପଢ଼ିର ଗଠି ୩୦ ଥିଲା ଉଗା ହେଲ କାହିଁ ।
ଶିଶ୍ୱ ଓ ଶୁଦ୍ଧୟାଧର ସକାରେ ଅଲ୍ପ ପ୍ରଥମ ଥର ହେଠା ଓ
କରିବା ଯଥାତ୍ମେ ହେବା । ଅଥବା ତଳ ସକାରେ ସତର
ବଜଳାପତ୍ର ହୋଇଥାଇବା । ବଜଳକର ଦୂର ବଜଳକର
ଦେଖ ପଠାଇବା ହେବା ।

Applications will be received by the undersigned up to the 10th proximo. Candidates must state their age and if they have knowledge of surveying.

Dhenkanal Manager's Office } S. C. Bose.
19-7-1905. Manager.

NOTICE.

District Board, Cuttack.

Tenders are hereby invited for the execution of the under mentioned works and intending Contractors can obtain information respecting them from the office of the District Engineer, and from the sub-overseer stationed at Ranihat, Manpur, Gorapur and Barnan.

No.	Name of work.
1	Annual repairs to Roads and Buildings during the year 1905-06.
2	Spreading and Consolidation of metal on metallized roads.

RULES.

- All tenders which must be on Form No. 1 obtainable at this office (price 0-1-0 each) must be enclosed in sealed covers and on the outside the name of the work legibly written.
- All tenders must specify the rates at which the intending contractor will execute the work.
- Tenders will be received up to 31st July 1905.
- Tenders not in the proper Form above mentioned will be rejected.
- The undersigned does not bind himself to accept the lowest or any tender.

CUTTACK, The 18th July
1905. NAGENDRA NATH MITRA
District Engineer,
CUTTACK.

Wanted, 3 Foresters on a salary of Rs. 25 with a fixed Travelling allowance of Rs. 7 each and a mohorir on Rs. 20 per month, for the Dhenkanal State Forest Department.

FOR SALE.

The House of Rai Hurry Ballabh Bose Bahadur in Umraobanpatna, Gangamandir, near the Civil Court, with the stables, out-houses and compound for Rs. 20,000. This should include the rayati right in the Khasmahal land, permission to sell such right will be obtained from the Collector no sooner the name of the purchaser is known.

TO LET.

The whole of the above premises for three years at a monthly rent of Rs. 125, but if a purchaser should appear in the meantime the tenancy should expire.

For further particulars the intending purchaser, or lessee may apply to the Editor of the Utkal Dipika or to the undersigned.

HURRY BALLABH BOSE.
14-7-1905

ଘରବିକୁ

ଏହି ସହିର କଟକ ଅଟୁଳିତ ବିଳେ କଟକ ବାନିର
ଇମ୍ବାଦେନ୍ଦ୍ରି ସବା ବାଦାର ଏବଂ ତୃତୀୟ ଅନ୍ଧଳ
କାହେବାମାନ ଓ କରା ୫ ୨୦୦-୯ ଲା ମୂଲ୍ୟରେ
ବିଷ୍ଣୁବାବାବୀ ନମର ଭାବରେ ପୂରି ମିଳା
ଧେବ ମୁଖ୍ୟ ପାଦ୍ମ ପାରାମି । କଟକର ବିଳେ
ମାନେ କଲେବୁର ସାହେବଙ୍କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମୁଦ୍ରିତି ।

ଉତ୍ତାଦିପ୍ୟାମିବ ।

ବସନ୍ତରେ ଅମ୍ବି ତରି କାନ୍ଦେ ଦିନରେ ମାନ୍ଦିବ
ଟେଲି ଲା କୋଟାରେ ବିଶାଖାବିହାର ମର ୬ ଟେଲିବ
ନଯରେ ହରିବାର ବିଳେର ବିତର ତାପିତ ବିଳେ
ହେବ ।

ପେଟିମାନେ ପଦ୍ମି କୂରା ତୋ କୋଟା କୋଟା
କୋଟାକେ ଆବଶ୍ୟକ କାହିଁ । କୋଟା ୧୦୧୬ ପଦ୍ମପର
ଭାବର ଆବଶ୍ୟକ ସବାରେ କାହା ଅବ ବେଳେ ପଟ
ଲେଖିବେ ।

ଶ୍ରୀ ମୋହନିକିଲାପନ
କଟକ

ତେବେ ସ୍ଵପ୍ନ କାମ କରୁନ୍ତି ! ତେବେ ସ୍ଵପ୍ନ କରୁନ୍ତି !

ଆରବ୍ୟକୁସୁମ

ବ

ଆରବ୍ୟଦିପବ୍ୟାପର ଉତ୍ତାଦିପିକାରେ ।

ଆମେ ଭୁଲିଛାମୁହଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁମାତ୍ରକ
ଧ୍ୟାନେରେ କାହିଁ କାହିଁ ହେବାକିମାତ୍ରକ ଧ୍ୟାନେ ।

୫ ମାସର ମର ୫ ତାରିଖ ମାତ୍ରକ
ପ୍ରସାଦ ସ୍ଵପ୍ନ କରୁନ୍ତିରେ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ

ପ୍ରସାଦ ହେବାକିମାତ୍ରକ ଧ୍ୟାନେ । କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ । କାହିଁ କାହିଁ
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ ।

ପ୍ରସାଦ ହେବାକିମାତ୍ରକ ଧ୍ୟାନେ

NOTICE.

Wanted immediately 2 Temporary Draftsmen well up in Oriya and English printing work for the Drawing Section of the Bamonghatti Settlement, Mourbhanj State. Pay Rs. 20 per month. Applications shall be received by the undersigned up to the 1st week of August 1905.

P. M. MUKERJI
Assistant Settlement Officer
In charge
Sub-Division Bamonghatti
P. O. Bahalca
Orissa.

23-7-1905

NOTICE.

Wanted by the District Board of Balasore a peripatetic Gymnastic teacher on a salary of Rs. 15 per month. None need apply who is not trained in the Cuttack Training School and possesses no knowledge of both Gymnasium and Drill under the new method. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 15th August 1905.

Balasore District Board's Office, 20-7-1905. } B. N. De.
Vice-Chairman.

ADVERTISEMENT.

Wanted by the District Board of Balasore a Sub-Inspector of Schools, for one year on a salary of Rs. 50 a month, excluding travelling allowance admissible under the Civil Service Regulations. None need apply who is not qualified under the rules and orders of the Bengal Education Department. Applications with copies of testimonials will be received up to the 20th of August 1905. The selected candidate will have to join at once.

Balasore District Board's Office, 24-7-1905. } B. N. DE.
Vice-Chairman.

Appendix XXX. [See Chapter III Rule 9.]

ADVERTISEMENT OF SALE.

Notice is hereby given that the undermentioned plots of land, no longer required by Government situated along the Bengal Nagpur Railway, in the District of Cuttack, will be put to sale at 2 o'clock on Monday, the 11th September 1905, corresponding with the 27th Bhadra, at 1313 umli.

The purchasers of the several plots of land will be subject to the following conditions:—

- 1st.—The purchasers will have no power to make any excavations on the land nearer than fifteen n feet from the railway fencing, or plough the lands closer than three feet from its foundation.
- 2nd.—If the amount of purchase-money does not exceed Rs. 100, the whole amount must be paid down at once.
- 3rd.—If the amount of purchase-money exceed Rs. 100, one fourth of the amount must be immediately deposited. If the balance be not paid by noon of the fifteenth day after the sale, reckoning the day of sale as one, or if that day be a close holiday, then by noon of the first succeeding office day, the sale shall be cancelled, the sum deposited being forfeited to Government, and the lot again put up for sale at the risk of the defaulting purchaser, after issue of advertisement, as in the case of original sale.
- 4th.—The plots of land will be sold revenue-free to the highest bidders.
- 5th.—The purchasers shall be put in possession on receipt by the Collector of the orders of the Board confirming the sale.

Consecutive lot number	Name of District	Pargana and mauza	Number of mil on which land is situated	Situated on which side of the Railway	APPROXIMATE AREA OF LOT IN BIGULAS AND IN ACRES	LAND EXCLUDED FROM SALE FROM EACH LOT	Reasons for exclusion	A.R.P.	Commencement and termination of lot	Boundary of lot
1	Cuttack	Mouza Chowdwar Ph. Kokakband	13	East and west	2 1/2					Khasra Nos. are given below; out of 513, out of 554, and out of 574.

Cuttack Collectorate
The 19th July 1905.

F. N. FISCHER
Collector.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

୧। ମୌ । ଦାର୍ଢିର ୪। ମୌ । ଗରୁପାତ୍ର
 ୨ ॥ ବିଷୁର ୫ ॥ ପାଠସର
 ୩ ॥ ଗୁଣବାନ୍ତ ୬ ॥ କୁଳେଶ୍ଵର
 ୭୫ । ୨ । ୦୯
 Raghabanand Das
 ମାଛେଜର
 ଗମୟତା ଓ ଚାରି ଶୈଖ

Air Rifle

ବୀଜହାର କିମ୍ବୁ । ଏହା ବିନଦାର କଲେ କାହାର
ଅଥବା ଶୋଟାର ପରିଶ୍ରବ ହୁଏ ନାହିଁ ପଦମ ବଳରେ ପ୍ରାୟ
୨୦୦୦ ଟୁଟ ସର୍ବଦ୍ଵାରା ସମୋରେ ଏହାର ମୁଖ ମିଳିବା । ଏହା-
କାର ଭେଟ, ବଡ଼, ସମ୍ମତ ପ୍ରକାର ପଣ୍ଡ ପକ୍ଷୀ ଏବଂ କଷମାର
ମୟା ଟୋକାର ବ୍ୟସାର । ମନ୍ଦିରରୁ ମାହରେ ପ୍ରାଣର
ହାତି ହୁଏ ନାହିଁ ସଠା କୁଟୁମ୍ବାରଙ୍ଗରେ ଲଜମ କରିବାର
ଅଛିବାର ସାଧାରଣଙ୍କ କିଳିଟରେ କୁକ କ ପ୍ରକାଶ
ଦେଇ, କାହାର ତ ଦିନାପରମାନଙ୍କ ହସ୍ତରୁ ଧଳ ସମ୍ମିଳିତ
ଏବଂ ପରିଦାର ଦର୍ଶକର ମାତ୍ର, ସୁମନ ରକ୍ଷାକର ଅର୍ଥରେ
ବିଶ୍ଵବିନ୍ଦୁ କିମ୍ବୁ ଏହି ଦିନକ ଶୋଟାର ଘରର ଥିଲେ ଅର୍ଥ
ଯେ କିମ୍ବୁ ଏହି ନାହିଁ । ଏହି ଦିନକ ଘରେ ଚାରିବାରୁ କ
ବୀଜହାର ଦିନକାର ସୁମନର ଲାଭପ୍ରଦ ଜେବାର ହୁଏ
ନାହିଁ ଏବଂ ତିବ୍ୟତରେ ବୀଜହାର କଷମାର ।

ନାମ "ବୁ" କରିବ ।	୧୧୦୯
"ବୁଦ୍ଧି" ଟ ୧୫୯ ଟଙ୍କାରି	୩୧
କରିବ ।	୩୫
ଅବଶ୍ୟକ ଗେଟ୍‌ରେ ଟେଲି ଥାଣା ।	୩୫
ପ୍ରଦେଶକ ବନ୍ଦୁଦ୍ଵାରା ସହିତ ୧ ବୋଟା ଖର୍ଚ୍ଚ ଓ ବ୍ୟବହାରର ଦୟମାନାରୀ କର୍ମମଳିତେ ଉପର୍ଯ୍ୟାୟ ।	

ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ
ମେସାଥ, ମହନ, ଏବୁ ଉଦର୍ଚ୍ଛା
୪୨. ମର୍ଲିଯୁର କ୍ରିଟ
ବିଭବତା

ଅସବ ମୁଖ୍ୟାବ୍ୟ କଳାରରେ ଶ୍ରୀ ନିଜ ବିଷୟ ଏକମହିଳା
ତ ଗୋଟିଏବ୍ୟ ସବ୍ବା ଓ ବ୍ୟା ସବ୍ବ ଦଶ କଳାରରେ ଶ୍ରୀ
କଳାରେ ପାଇବୁ ସବ୍ବାଧାରଙ୍କୁ ବିପରୀତ କାହାରେ
କ ଯେଉ ଏବ୍ୟାମାନେ ଉପରେରୁ କାହାରେ ଏବ୍ୟା
କାହା ପାଇବୁ କାହାକେ ବେମାନେ ଆହୁ କଳାରେ କଳାରେ
କା ପଥ ଲେବେଲେ ପହଞ୍ଚ ଲୁଳ ଓ ଅଳାଖାନ୍ଦ ବିଶେଷ
କଳାରମାନ କାନ୍ଦ ପାଇବେ ।

ବିନା ଦ୍ୱାରା ତେ ଯୋଗେଷ୍ଟିକରେ ସବୁ
ବେଗନ୍ତି ହେଉଥାଳ ଦସର ବହି ତ ନମନ
ଦେବୁ । ବଙ୍ଗାଳା ବା ଲଂଘନାରେ ପଞ୍ଚ
ଲେଖନ ।

ପକ୍ଷବେଦ୍ୟ ଶା ମଧ୍ୟରେ ଦେବ
ପୋଃ ଘାଟାଳ, । କି । ମେହନ୍ତିଶ୍ଵର

ଉକ୍ତାନ୍ତଦୀପିକା ।

ମୌଷମୀ ଦୁଷ୍ଟିର ଗତ ତା ୨୦ ରାତରେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠହେତ୍କା ସାପ୍ତାହିକ ଦିବରଙ୍ଗରୁ ଜଣାଯାଏ
ଯେ ଭାବର ସମ୍ପଦ ସାମୟିକ ଜଳର
ଅଭ୍ୟାସ ଘଟିଥିଲା । କର୍ମନ୍ୟରେ କଲମା, ବଞ୍ଚ,
ଆସାମ, ଖେଳନାଗପୁର, ଜବଲପୁର ଦୟାଶ-
ଭାବରାତି ବିଭାଗରେ ଗୁରୁପଣ୍ଡବୁ ଥିଲା ଉଗ୍ର
ପତି ନାହିଁ ମାତ୍ର ଅକ୍ଷ୍ୟାଳ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ଅଭ୍ୟାସ
ବ୍ୟୁତ ଥିଲେ ।

ବଜୀୟ ବାକସ୍ମାପକ ସର୍ବରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର
ଭିତରରେ ଗବର୍ଣ୍�ମେଧଳେ ପରିବୁ ପ୍ରକାଶ
ଦୋଷରୁ ସେ ମୁସଲମାକଳ ଶିଥାର ଭିନ୍ନର
ଏବି ଆଦର୍ଶ ମନ୍ଦବଦସ୍ମାପନଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗୋଟିଏ
ବିଶେଷ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଅଳ୍ପ ଦିଲ ହେଲା ମନ୍ତ୍ରର
ଦୋଷରୁ ଏବି ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷକର
ଦସ୍ତର ଅମଳରେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ ଅଖାୟା
ଯୋଗ ହେବ ।

ଗତ ବା ୧୫ ରାତରେ ଶେଷଦେବା ସାପ୍ତା-
ହିନ୍ଦ ରାପୋଡ଼କୁ ପ୍ରାଣ ସେ ପେହି ସପ୍ତାହରେ
ସମସ୍ତ ଜୀବଜୀବନ ପେଲେନ ବେମନ୍ଦାର
୯,୩୭୭ ମୂର ବନ୍ଦିଥିଲା । ତହିଁ ପୂର୍ବପ୍ରାହିଳ
ଅଳ ୧,୨୪୯ ଥିଲା । ମୋରରେ ୨୫ ଉଚ୍ଚ
ପତ୍ରଥାଳୀ ଏବଂ ତହିଁର ପ୍ରଧାନ ବାରଣ ପଞ୍ଚାନନ୍ଦ
ମୂର ୧୧୭ ଠାରୁ ୧୫୩ କୁ ଖବିଆସିଥାଇଲା ।
ତଥାର ଏହିତାରେ ବେଳର ପ୍ରବୋଧ ଥିଲା
ଅଛୁ । ଅନ୍ୟାକା ପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଦେଶ୍ୱର,
ମାନ୍ଦ୍ରାଜ, ବରମା, ମଧ୍ୟଶୂନ୍ୟ ଓ ହାଇଦିବବାହରେ
ପୂର୍ବପ୍ରାହିଳକୁ ସାମାନ୍ୟ ବୃକ୍ଷ ମାତ୍ର କଙ୍ଗା
ସୁଲକ୍ଷ୍ମଦେଶରେ ବିପ୍ରର ହ୍ରାସ ହୋଇଥାଇଲା

ଓଡ଼ିଆ ସ୍ଥାନ ସମ୍ବନ୍ଧର ପେରୁ ଶକ୍ତିମାନେ
ପ୍ରବେଶିବା ପଞ୍ଚାଶା ଦେଇ କୁଳପୂର ସ୍ଥଳସିଦ୍ଧ
(ଲିମ୍ବ ଦୃଢ଼ି) ପାଇଥାଇଛି ସେମାନଙ୍କର କାହା
ଗତ ସମ୍ବ୍ରାହରେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ । ମୋର
ଦୃଢ଼ି ୧୦ ଟା ମଧ୍ୟରୁ ଏକା ରେବଜାଶ ସ୍ଥଳର
ଲୁହମାତ୍ରକ ପାଇଗା, କଟକ ମିଶନ ଦୁଇଟା, ସୁନ୍ଦର
ଗୋଟିଏ ଏବଂ ବାଲେଶ୍ୱର ସ୍ଥଳ ଦୁଇଟା ପାଇ
ଅଛିଲୁ । ଏହିକୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ରେବଜକଷ
ଦ୍ଵାରା ସଙ୍କଳିତ ଶଦ୍ୟାନ୍ତରରେ ମଧ୍ୟ
ବୁଝରେ ଚେତିଥିଲୁ ଏବଂ ପଧାଶମୋହନ
ଏହାରେମୀ ସଙ୍ଗୀରେ ଶୈଖ୍ଯ ହୋଇ ବୁଝରେ
କଲକୁ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲୁ । କେବରକାଶ ସ୍ଥଳ
ମଧ୍ୟରେ ଟିକିବି ସ୍ଥଳ ଶୈଖ୍ଯ ହୋଇଥିଲୁ ।

ଗତ ସପ୍ତବିଂଶରେ ଥମ୍ବାକଳର ଜନେଶନର
ସାହେବ ବାଲେଶ୍ଵରକୁ ଯାଇଥିଲେ । ତେଣୁ
ଶ୍ରୀପୁନ୍ତ ସାହେଜ ସାହେବ ତାହାଙ୍କର ନବଗଠିତ
ଗୌଡ଼ବାଧୀ ପଞ୍ଚାୟତ ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖିବା-
କୁ ଅସିଥିଲେ । ପରିଦର୍ଶକର ଫଳ କିମ୍ବା ଜଣା
କାହିଁ । ଡଙ୍ଗୁଆ ଓ କନ୍ଦମ୍ପାଦ ଲେଖିଥିଲୁଛି କି
କୁଆ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁରେ ଗଣବୁଲ୍ଲେବଙ୍କର ଗୁହାଧୀ
ଜଣା ପତି କାହିଁ । ଏପରି ଜମେବାଧ ସିରପ୍ରା
କାନ୍ଦିମାତର ଟିକ ରଞ୍ଜିବାର ସମୁଧାୟ ଉଦ୍‌ବାବ
ଭାବ ସାହେଜ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରତି ଅର୍ପିତ
ହୋଇଥିଲୁ । ସେଥିପାଇଁ ସ୍ରାମୀଙ୍କ ଜମେବାରଙ୍କ
ଉତ୍ତାର ଏକ ବୈଠକ ଦର ସମ୍ମର୍ଶ ଦିଇ-
ଥିଲେ । ପରମର୍ଶର ଫଳ ଆପା ହରୁ ଶାଶ୍ଵତ
ଜଣାଯିବ ।

ହିଣ୍ଡୋଳ ବଜାକୁର ଯୁଗମନ୍ତିମାଣୀ ସହି
ଦର୍ଶିଣ ବନ୍ଧୁଗତ ବଜାକୁର ଶୁଦ୍ଧବାହ ଗତ
ତା ୧୩ ଉଷରେ ସଥା ସମାପ୍ତହରେ
ସମ୍ମନହୋଇଥିବାର ଗତ ଗତିଜୀବବାସିମାରେ
ଲେଖାଥିଲା । ହିଣ୍ଡୋଳ ବଜା ଏହି ଉପରେ
ସେବମୟ ବଜାକୁ ଆମଦର କରିଥିଲେ
ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାଜରେ ଏହି କରିବିଦ-
ପୁରର ବଜାମାକେ ସୁଧି ଉପରୁ ହୋଇ
ଥିଲେ ବନ୍ଧୁ ସୁଅବଦିଷ୍ୱ ଅଟେ । ବଜାମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଏହିପର ବନ୍ଧୁମା ସେତେ ଦୃଢ଼
ହେବ ଉନ୍ଦରି ପଥ ତେବେ ଘରସାର ହେବ ।
ପରାମର ସମ୍ମିଳନରେ ସୌଭାଗ୍ୟ ଦୃଢ଼ ସଙ୍ଗେ,
ସହିତା ଏହି ଶାସକ ଲାଭର ପୁଣ୍ଡ
ହେବ ।

ଅଳ୍ପ ରାଜଧାନୀରୁ ଶା କଠମାନୀ ବଡ଼ଙ୍ଗ
ଲେଖିଥାଇଛନ୍ତି ବି ଏ ପ୍ରଦେଶର ସହୃଦୟ ଟୋଲା
ମାଦଙ୍ଗରେ ବ୍ୟାକରଣ ଓ ସାହିତ୍ୟ ଶିଳ୍ପ
ଦୟାଯାଏ । ବେ ବାନ୍ଦୁ, ଉପନିଷତ୍, ପୂରଣ, ସ୍ଵାତନ୍ତ୍ରୀ
ନିର୍ଯ୍ୟ, ଅୟୁଦ୍ଧେତ, କେନ୍ଦ୍ରାଳୟ ଆଲୋଚନା
ଅଳ୍ପ ବରଳା କନିକାର ପଦ୍ମନାଭଗୋଲର ପ୍ରଧାନ
ଅଞ୍ଚାପକ ପଣ୍ଡିତ ମନ୍ଦୁନ କାବ୍ୟଗର୍ଥକ ଯହରେ
ଏବର୍ଷ ସେହି ଟୋଲର ଏହି ଶିର୍ଷ ଦେବର ଶୟୁ
ପସାରେ ଏକ ଜାଣ ଶିଥି ମେ ପଶୁଶାରେ
ଉତ୍ତାର୍ଣ୍ଣ ଦୋଳଅଇଛନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ଲେଖନ ପଣ୍ଡିତ
ମହାଶୟକର ପ୍ରଶଂସା କରି ଅଜ୍ୟାନିମ
ଟୋଲମାନଙ୍କ ତର୍ହିର ଅନୁବରଣ କରିବା କାରଣ
ଅନୁବେଧ କରିଥାଇଛନ୍ତି । ବାନ୍ଦୁକରେ ବିନିଧି
ବିଷୟର ଆଲୋଚନା ହେବା ଏହାକୁ ବାହିନୀପୁ
ଟୋଲଧରମାନଙ୍କ ଏ ବିଷୟରେ ମହୋମୋହାରୀ
ଦେବା କାରଣ ଅନୁବେଧ କରିଥାଏ ।

ତଳକ ସତ୍ୟକିରଣ ସାଲକ ପ୍ରଥମ ଜୀବରେ
ମେଦିନୀପୁରରେ ସେହି କୁଣ୍ଡ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଦର୍ଶନ
କୋଇଥିଲ ତର୍ହିର ଦେଖାବ ସ୍ଥାନୀୟ ସମ୍ବାଦ-
ଘରରେ ବାହାରିଥିଲା । ଦେବାହାର ଟଙ୍କେୟାଙ୍କା
ଏବଂ ଅଳ୍ପାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକାର ଆଦାୟ ନିଶି ମୋଟରେ
ଟ ଟେକ୍ଟମା/୫ ଅୟ ଏବଂ ଟ ଟେକ୍ଟମା/୫ କ୍ଷେତ୍ର
ହୋଇଥିଲା । କାଲୀ ଟ ଟେକ୍ଟମା/୫ ଗଢ଼ିଲରେ
ଥିଲା । ଏହି ଉଚ୍ଚତର୍ତ୍ତ ଟଙ୍କା ଏବଂ ସେହି ଘରମାନ
ଥିଲା ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧ କର ଥିଲାମୀ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରଦର୍ଶନ
କରିବାର କିମ୍ବା ଦେଇଥିଲା । ଅଳ୍ପାକ୍ଷ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର
ମଧ୍ୟରେ ପୁରସ୍କାରରେ ଟ ଟେକ୍ଟମା/୫ କା, ବୁନ
ନିର୍ମାଣ ଏବଂ ସାଇଧବାରେ ସ୍ଥାୟି ଟ ଟେକ୍ଟମା/୫ କା,
ଭଲପିଯୁରକ ଜଳଧୀରୀ ଟ ଟେକ୍ଟମା/୫ ଏବଂ
ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଟ ଟେକ୍ଟମା/୫ ଏବଂ ଦେବାର
ଦେଖିଲୁଁ । ପେଣ୍ଟଲିପି ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧିକ
ବୋଧ ଦେଉଥିଲା ।

ବଙ୍ଗର ବିଭାଗ ଦାଟିଛ ଥାହୋଳକ ହିମେ
ପେଶର କହଳ ହେଉଥିଲୁ କହିଲୁ ଜଣା ଯାଇ-
ଅଛି ସେ ପାତ୍ର ସ୍ଵର୍ଗର ହୋଇଛଠିବ ।
ବଙ୍ଗର ଗୁରୁଥାତେ ଲୋତମାଳେ ସର ସମିତି
କର ଘୋର ପ୍ରତିବାଦ ଅରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ
ଏବଂ ଆର ସପ୍ରାଦରେ କଲିବାରେ ଏବଂ
କରୁଣ ସର୍ବ ବହିବାର ଅୟୋଜନ ହେଉଥିଲୁ ।
ବଜାତାରୁ ପ୍ରକାଶ୍ୟଦଳ, ଏ ବିଷୟରେ ଏହିମତ
ହୋଇଥିଲୁ । ବଜାବାରୁ ମହାବଜା ବାହା-
ରୁକ ସର ଚନ୍ଦାଶକ୍ରମୋହତ ଠାରୁର ବିଲାତର
ମେତେବସକ ଲିହଚଲୁ ପାର ଯୋଗେ ବିଜୁଳ
ଅବେଶ ପ୍ରତିବ ରଖିବା କାଳର ଅବେଦନପଦି
ପଠାଇଥିଲୁ । ଏବଂ କହିଲୁ, ବିହିଦଳ ଭିରୁରୁ
କାଟୋର ଓ ଦିବାନଧୁରର ମହାବଜାମାଳେ
ଦିଗାପତ୍ରୀ, ଛମଳ ଓ କାହକାର ବଜାମାଳେ
ଏବଂ ବୋଲିବାର କବାବ ସେହିପରି ଗାରବସମ୍ମଦ
ପଠାଇଥିଲୁ । ଗର୍ଭମେଣେ ଓ କାହାର କଥା
ପୁଣିବେ ମାହଁ ?

ବୁଦ୍ଧିଯାର ଅନୁଦ୍ଦିକାଦରେ ସେଇବମାନେ
ଏପଥୀଙ୍କ ବିଦ୍ରୋହକ ସଙ୍ଗେ ଯୋଗ ଦେଇ
କି ଥିବାରୁ ବିଦ୍ରୋହକ ବଳ ଜଣା ଥିଲା ।
ବିଶେଷତଃ କୋଷାତକେତା ଅଗବ ଦୂର୍ବଳ
ଏବଂ ସେମାତେ ନିଷ୍ଠାର ଜୀବରେ ବିଦ୍ରୋହକ
ପ୍ରକଳ୍ପ ଥରିଥାଏ କରିବାରୁ ଶାନ୍ତ କି ଥିଲେ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ସନ୍ଦର୍ଭ ମଳଛିଯେ ଲଜ ନିକଟରେ
ଜନାଳର କୋଷାକିଷେଳା ବିଦ୍ରୋହ ଦୋଷ-
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ମହି ଥକ୍କେ ରେମା ଅଥି ତେମାକଳଠାରୁ
ଆଖି ଶିଖାବ ଛାଡ଼ିଲାନେଲେ । ପାଇଁତିମେ-

ଠାରେ ଜ ୧୦୨୦ ଶ ବିଦ୍ୟୋଗୀ ଧୂର ହୋଇ
ଦନୀ ହେଲେ ଏବ କୋଷାକ ସେତାଙ୍କ ନିଷ୍ଠୁର
ପ୍ରତିକ ହେଲୁ ତାଙ୍କ ମଧ୍ୟ ଜ ୨ ଶ ମୁଣ୍ଡ
ଦୁଖରେ ପଢିବ ହେଲେ । ପିତଳ୍ପୁର ନାଥବ-
ଶାସକକର୍ତ୍ତା ପ୍ରତି ବିଦ୍ୟୁତିମାନେ ବନ କିଷେପ
ବର ଗାନ୍ଧୀ ଅବତ କରିଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ବାନ୍ଧି
ବନ ପକାଇଥିଲା ସେ ଧରାଯାଇଅଛି । ମସହାହ-
ଠାରେ ଯେଉଁ ଜେମନ୍ତିବସ ସବୁ ବଦେଶ୍ଵର
ଚହିରେ ରୁଷୀଯା ଭାରାର ପରିବର୍ତ୍ତିର ସଜମାର
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସବିଶେଷରୂପେ ଅଲୋଚନା ହୋଇ
ଅଛି ।

ଏ ସ୍ମୃତିରେ କୁଣ୍ଡଳାପାଳ ସୁନ୍ଦର ଦିଶେଷ
ସମାଜ କୁଳ ଗାଁ ।

ଏ ନିରାକାର ବିଲ୍ଲାପତ୍ତିଯୁକ୍ତ ମୋରର ପୂର୍ବ
ନିଲ୍ଲମ୍ବାଗ ଲଜ୍ଜା ଦୟାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଲଜ୍ଜା-
ଦାର ଗୋରୁ ପ୍ରତି ମାଧ୍ୟମରୁ ୮୦ / ଲେଖାଏ
କର ଦେଇ ଚମଳ ନିମନ୍ତେ ଶତ ଦେଉଥିଲା ।
ପ୍ରୟୁକ୍ଷ କଣ୍ଠ ର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଲା ବାଆକ ମାଛପ୍ରେଟ୍
ଲଜ୍ଜା ବହୁବ କର ଗୋଚର ପଡ଼ିଥିଲୁ ଜୀବରେ
ରଖି ଗୋରୁ ପ୍ରତି ବାଣୀକ ୮୧୯ ଟଙ୍କା ଏବଂ
ବାକୁଶ ପ୍ରତି ୮୦୫ ଟଙ୍କା କେଉଁଥିଲେ ।
ପୂର୍ବର ୮୦୫ ଟଙ୍କା ଦେବାରେ
ସାମାଜିକ ବୃକ୍ଷକ ଲୋକେ ହୌରୀରେ ପ୍ରତାରେ
ସହ୍ୟ କର ଆପଣାଙ୍କ ପଣ୍ଡ ଉପରୁଥିଲେ । ଏକର୍ତ୍ତ
ପ୍ରତି ଗରି ୮୨୯ ଟଙ୍କା ନଢା ୮୫୬ ଏବଂ ବାକୁଶର
୮୧୯ ଟଙ୍କା ଦେବା କର ଦେବାରେ
ଏଥୁ ଉପରେ ବଖୁଅଳକ ଦେବନ ଅଛି ଏବଂ ଦରକା
ବାଲମାଳେ ଜଗି ବନ୍ଦିଥିଲା ଯେ ବଖୁଅଳକ
ଦୂରେ ଦୂରେ ଥାଇ ହେବେ ଗୋରୁକୁ ବାଜ
ଦେଇ କାହିଁବା ରୂପରେ ପକାଇ ଅବ୍ଦି ଦଶଅଶା
ବଶ୍ଵାରଥିଲା । ଏବଂ ଦଶଅଶରର ସହ ଲୋକ
କର କିବାବ ଦେବା ଦୁଷ୍ଟର । ସୁରବାଂ ଲୋକେ
ସେ ପଡ଼ିଯୁକ୍ତ ଆହୁ ଗାହ ଗୋରୁ ଶକ୍ତି ଜାହାନ୍ତା
ନଗରର ପୂର୍ବପାଞ୍ଚର ବଖୁଅଳମାଳେ ଜୀବ-
ନଗରକୁ ଗୋରୁ ଗାହ ଦେଇ ନବରକାର
ଅବସ ପରିଅବତା । ମାତ୍ର ପରିମ ଯାଇଲେ

ନିର୍ବାସଙ୍କଳ କଣ୍ଠ ପତିତ ଛଢା ଅତ୍ୟ ଗୋଚର
କା । ସୁତରାଂ ସେମାନଙ୍କର କଞ୍ଚକର ଧୀର
ଥାଏ । ଗଗନ ପ୍ରାକ ବିନା ମୋଜାଇର କଷା
କାହିଁ ଏହ ସକଳରୁ ଗୋକୁ ଅନ୍ତର ଦେଲେ
ଦୂଧର ଅର୍ଥବିଶେ ସହରର ଶାସ୍ତ୍ର ହାତି ଅନ୍ତର
ବାର୍ଯ୍ୟ । ଅମେରିକାକେ ଏହାକୁ ଆଶା କରୁ କିମ୍ବା
ମାତ୍ରମେହେଠି ଏହ ବିଜ୍ଞାନୀୟ ବିମଣକର
ସାହେବମାକେ ସ୍ଵଜ୍ଞାବର୍ଣ୍ଣ ଏହ ଦୂରବିଶ୍ଵାସ
ମୁକ୍ତର କରି ହାତୋଳମେସା ଅନ୍ତରକରି

ଅକ୍ଷୟ କରଦୁଇ ଲହୁ କରିବେ ଓ ସବ୍ୟା-
ଧାରଣକୁ କରିବା ଜଳନ ହେବେ ।

କୁଣ୍ଡର ନାନା ଜାର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ମାରିଦୟ
ପୁଷ୍ପରୀଣୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରାକ ଜାର୍ଥ ସ୍ଥାନ । ସେ
ଠାରେ ସାହିମାତେ ବାଲ ପଚାର ଦେବ ଓ
ଅସ୍ତ୍ରାର ପଦିହଙ୍ଗ ଲାହ ବରନ୍ତି ଏବଂ ବାଲ
ପଢାଇବା ମାନବରେ ବିଶ୍ୱାସ ସାହି ଖେଳାରୁ
ସବଦା ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ । ଶୌର ବାର୍ଯ୍ୟ ସହାୟେ
ଅନେକଟ ବଶ୍ଵାର ସେଠାରେ ପ୍ରତିବନ୍ଦ ଉପର୍ଦ୍ଧେକ
ହୁଅନ୍ତର୍ଭୁବନ । ଅର ବର୍ଣ୍ଣାରୁ ରଣ ପାଇବା ଅଛି
ପାସୁଦ୍ରେ ତେତେକଣ ବଶ୍ଵାର କାର୍ଣ୍ଣକ ହେବେବା
ଜମାରେ ବର୍ଣ୍ଣର ସହାୟେ ଝଣ୍ଡେବ ନଳ ପକ୍ଷୀ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଥ ଏବଦଳ ରଶ୍ଵାର ସେ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିବାଦ ଦେଇବାରୁ ମିଛନ୍ତେପାଇଛିର
ଭାଇସରେଅଭିମାନ ପୁରୁଷ ବିବାଦ ମୀମାଂସା
କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସ୍ତ୍ରୀମୁଖ ପନ୍ଦୁଦିବହି 'ଜନ-
ପାଶ ସମାଜର' ଏ ସମାଜ ପ୍ରକଳ୍ପ କର ତହୁ
ସଙ୍ଗେ ରେଖିଥିଲୁଛନ୍ତି କି ସେହି କୂଳର ପକ୍ଷୀର
ନିୟାତ ଧେଇ ଦେବା ପୁଣେ କରେ ଦୂରମାନ
ପକ୍ଷୀ ଦେବାର ଚେତ୍ତା ଦେବାର ଶ୍ରଦ୍ଧାଏ ।
ଏ ବଥା ସେବେ ସବ୍ୟ କୋରଥାଏ ଦେବେ
ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଦଳ ହୁଏ ହେବ ଏବଂ ପହଞ୍ଚି
ସେମାନଙ୍କୁ ରଣ ଦେବା କାରଣ ମିଛନ୍ତେପା-
ଇଶ୍ଵରି ରେଆଭିମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ ଦରି
ଅଛନ୍ତି । ପକ୍ଷୀଦାତା ତିଏ ସହିତାରୀ ଶକ୍ତ
ଦେଖି ଦହାନ୍ତି । ମିଛନ୍ତେପାଇଶି ପକ୍ଷୀଦାତା
ଶ୍ଵରାର ଅଶ୍ୱୁତ୍ତୁ ଜଳା ସାଜିଥିଲୁ ଏବଂ ତାହା
ଦେଲେ ଜାର୍ଥପ୍ରାକରୁ ଜଳା ଆହୀଁ ଦେବା
କିମ୍ବା କୁଳ ଅଛନ୍ତି, ଶାହା ମିଛନ୍ତେପାଇ
ଅନୁଭବେ ଗଢ଼ ଅଛି । ବଶ୍ଵାରମାନେ ମିଶି
ଆପଣ ବାବଦାସ୍ତୁ ସହାୟେ ଝଣ୍ଡେବ ଅବ ପ୍ରକୃତି
ଦରେ ଅଥବ କେହି ଜଳେ କା ଅଧିକନାଶ
ହିନ୍ଦି ମିଶି ଧର୍ମରେତେଗୋଟିଏ ଶୌରଶାଳା ନିର୍ମିତ
ଦେଇଦେଲେ ପମ୍ପୁ କାନ୍ଦା ଦ୍ୱାରାଯିବ । ନିର୍ମିତ
ଭାବ ଉପରେ ବହୁଦେଶ ଦେଇଦେଲେ ଦେଇ
ମୁସରମାନ ଭଜନ ଦେବା ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ ।

ଏକ ଦୟାବର ହୃଦୟମାଦ ।
ଆମେମାନେ ଅପଥିଲୁ ଦୂଃଖର ସହି
ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁ ଯେ ନିର୍ବିକଳ୍ପ ଗଜାନ
ଦେବାକ ବାହୁଜନମୋହନ ଘୋଷ କରିଥିଲୁ
ପରିଚାର ଦରିଆରୁ । ଗତ ବୋମାନାଳ
ପ୍ରାଚୀକାଳରେ ବାହୁଜନ ମୁକ୍ତଦେବ ଜାତ୍ୟେତ୍ତି
ତଥା ବାଧକର କେଇ ପୋର ନିର୍ମଣେ
ଜୀବିତରେ ଲାଗେଥିବାର ଦେଖାଇଲା । ଯେତେ
ଦିନ ଜଗମୋହନ ବାହୁଜନ ଅନୁର୍ଭାବ ହୋଇ

କିଛି ଶାର୍ଥଦିଗନ୍ତ ଦୁଃ୍ଖ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ମ-
ମେଧ ସାଧାରଣ ଶାର୍ଥ ବିବେତିଗାରେ ଏହି
ବଳ୍ୟ ଦ୍ଵାରା ଉଦୟ ଖଣ୍ଡ ରହିବ ନିମନ୍ତେ
ଆଚାର୍ଯ୍ୟବ୍ୟକ୍ତ ବିବେତିନା କରି ଏପରି ବିଧାନ
କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ମହାମାନ୍ୟ ମନୋଦୟ ଆପା
କରନ୍ତି କି ଏହାଦ୍ଵାରା ଉଦୟ ଶ୍ରୀର ପରିବାରକ-
ବାର୍ଯ୍ୟବ ବିଶେଷ ସୁଧିଷ ଦେଇ ଏବଂ ଅକ୍ଷ-
ବଳକରେ ଏପରି ଉଦୟକ ଲଭିନ ଯାଦା କି
ଯୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରଦେଶ ମାତ୍ରକରେ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖ
ଯାଇ କାହିଁ । ଅମ୍ଭେମାଠେ ମଧ୍ୟ କହୁଁ କି ମହା
ମାନ୍ୟ ମନୋଦୟର ବାହ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ଦେଇ ।
ମାତ୍ର ବଜ୍ରାମର ମତ୍ରରେ ଯେପରି ଦୀର୍ଘ
ଦୁଃ୍ଖରେ ପ୍ରଦେଶ କୋରିଅଛି ତାହା ତାହା ଶୁଣୁ
ଯିବା ପରି ଜଣା ଯାଉ କାହିଁ ଓ ସେ ଦୁଃ୍ଖ
ଦୁଃ୍ଖର ବଳ ଅକ୍ଷାମ୍ୟ ସ୍ଵଳ୍ପ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର
ହୋଇ କାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦ୍ଵାରାର ପ୍ରଧାନ
ଫଳ ଏହି ଦେଖାଯାଏ ଯେ ଗୋଟିଏ ହିନ୍ଦୁ
ପ୍ରଧାନ ଓ ଅକ୍ଷେତ୍ର ମୁଦ୍ରିତମାନ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଦେଶ
ହୋଇଅଛି । ହିନ୍ଦୁ ମୁଦ୍ରିତମାନକିମନ୍ଦର
ଅପାକ ବନ୍ଦିଗାର ସ୍ଵଯୋଗ କି ଯାହିଁରେ ବନ୍ଦ
ସୁରକ୍ଷାର ବିଷୟ ଦେଇ ।

ତଥା ମନ୍ତ୍ରିଷ୍ଟେଷ୍ଟିଗାନ୍ତର ଶିକ୍ଷ ବନ୍ଦୋଦୟ ।

ଏଥର ଏ ବନ୍ଦର ଦ୍ଵାରା ତଥା ଗାୟାକା
ଶିକ୍ଷ ବନ୍ଦୋଦୟ ସକାରେ କିମେ ସରଜାରୀ
ଆସେସର ଅଛେ ଯେପରି ଅନାଧ୍ୟ ଘରରେ
ମନ୍ଦିରବାହିକ ଉପରେ ଶିକ୍ଷ ଧ୍ୟାନ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ଅପେକ୍ଷା କମେଣ୍ଟୀ ଯେପରି କରିବର ଓ
ତିଥାରୁ ଭାବରେ ଅପରି ନିଷ୍ଠି ବବୁଅଛନ୍ତି
ଯାହିଁରେ ଭଗରବାହିକ ମନ୍ଦିରେ ମହା ଦୂଃ୍ଖ
ଓ ଅସମ୍ଭାବ୍ୟ ଜାତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଅମ୍ଭେ-
ମାଠେ ଯେତେବୁ କମ୍ପି ଲଜନ୍ଧାରଣରେ
ଯାଦା ପ୍ରକାଶ ଦରିଅଛି । ସଂକ୍ଷିତ ପୁଣ୍ୟ ଦେଇ-
ଅଛି କି ଏହେ କରଣ୍ଟ ଅତ୍ୟାହୁ ଦେଇ କର କି
ଅକ୍ଷ ବିଦ୍ଵ ପ୍ରକାର କାହିଁ ? କାହିଁରେ
ଅକ୍ଷୀୟ କରିଅର୍ଥ୍ୟ ଅଛିଲ ବନ୍ଦେତିର ସୁଦ୍ଧା
ରବେ ଧଂଶୋଧକ ଦେଇ ଲେବକର ଅସ-
ମ୍ଭୋଷ ଦୂର ଦେଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏଥରର
ଅପେକ୍ଷାକମେଣ୍ଟୀର ଗଂଠ ଓ କର୍ତ୍ତ୍ୟକାଳୀ ଭିନ୍ନ
ଭୂଷ ଦେବାରୁ ସେପରାର କାୟ ବିଶୁଦ୍ଧ
ଦେବାକାରୁ କାହିଁ । ଏପରି ଉତ୍ସାର ଉପ୍ରସାଦ
ଓ ଅମ୍ଭାନକର ସାମାଜିକ ବବରେ ଦେଇ
ଦେଇ ଏହିଏ କାହିଁରେ ଦେଇ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଜାତ
ଦିନର ମେଲର ବାହ୍ୟ ପ୍ରଦେଶରେ ଭାବୀର
ଦେଇ ଏହିଏ କାହିଁରେ ଦେଇ କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ବନ୍ଦୋଦୟ କାହିଁ ? କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ ?
ଏହିଏ କାହିଁ ? କାହିଁ ? କାହିଁ ?

ବେ ଲେଖାଅଳ୍ପ କି ଶିକ୍ଷ ଆପରି ସେହି
ଆଜିକ ଉତ୍ସା ଅଧି କୌଣସିବୁଗେ ଦୋର-
ପାରିବ କାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିଲକମେଣ୍ଟୀ ସାମାଜିକ
କରିବେ ବାହ୍ୟ କିନ୍ତୁ ହେବ । ଏହି ଦମ୍ଭରେ
ଅଧିଲକମେଣ୍ଟୀ ଯେ ସେ ପ୍ରଦାରେ ଗୋଟିଏ
ମାନ୍ୟବା କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦୁପାଇବି
ପାଇବାର ପ୍ରାୟ କାହିଁ ଦେଇବାର ପରିବାର
କମ୍ପରି ପ୍ରତିକାର କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯଦୁପାଇବାର
ଅନ୍ତରି ପ୍ରତିକାର କେନ୍ଦ୍ରଧୂଳିକାର ସମସ୍ତ ମେଳର
ପରିବାର ବ୍ୟାପକ ବରାକୁ ପାଇବାର ପରିବାର
କେବେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧ ବ୍ୟାପକ ଦେଇବାର ପରିବାର
କମ୍ପରି କାହିଁ କାହିଁ ? କାହିଁ ? କାହିଁ ?

ବାର୍ଯ୍ୟର ସଙ୍କୁଳ ସଂଯୋଗ ଆଜିକ ପରିବେ ହୁବା
ପ୍ରଦେଶେ ଅର୍ଥବାଣୀ ସରକାର ଆଜିକ ପରିବେ
ସଙ୍କୁଳ କାହିଁ । ସେହି ଦୂରକଣ ଆଜିକ ସରକାର
ସଙ୍କୁଳ କମେଟିରେ ଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ମେଳପରି-
ପାଇଟିର ବାର୍ଯ୍ୟ ନିବାରି ଏବଂ ସେମାନେ
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିକାର ପ୍ରାୟ ଅଧିକ ଦେଇଁ । ଅଧିକ
ଦ୍ଵାରା କରିବା ପ୍ରାୟ କାହିଁ ଦେଇଁ । ଅଧିକ
ଦ୍ଵାରା କରିବାର ପ୍ରାୟ କାହିଁ ଦେଇଁ । ଏବଂ କରିବାର
କମ୍ପରି କାହିଁ ? କାହିଁ ? କାହିଁ ? କାହିଁ ?
କାହିଁ ? କାହିଁ ? କାହିଁ ? କାହିଁ ?

ପ୍ରେସ୍ ପରିଚୟ ।

ପତ୍ର ପ୍ରେସ୍ ରବକ ମତାମତ ନିମ୍ନଲୋକ ଅମ୍ଭେ
ମାନେ ଦୟା ଦୋଷ୍ଟ ।

To, The Editor "Utkal Dipika"
Cuttack.

Dear sir,

The manner in which the Public are getting milk which is being supplied by local Milkmen, is no doubt in some respect injurious to public humanity. As the population of the town is increasing in rising scale, so buyers are becoming greater than suppliers who are less in comparison. The quantity of the milk available is very limited but the milkmen in order to satisfy and comply the wants of customers, daily supply milk with mixing water as much as possible. The Public think that this method of supply is obligatory rather than unreasonable policy owing to the limitedness. Milk and rice are kithkin both of them develop the *corporal* as well as *cerebral* system which is the main organ and function of human life. The great German Doctor says that Typhoid fever, Stye, Nervous debility, smallpox and some other contagious diseases, are the root of eating waterish-milk, and he (Doctor) approves of the condensed and powder milk instead, (of coarse it is exception to those who have got their own cows). Now the Municipality of this town can advantageously take good measure by putting all milkmen licensed for selling milk at the town only on the condition which will be forced by the Municipality i. e. to make bye-laws relating to sanitation, failing to which their (milkmen's) licenses will be forfeited and their selling will rather be based on illicit point for which they will be taken into legal step. This policy is introduced in *Lahore Municipality* as the *MADRAS MAIL* dated 16th Inst. says "The Secretary of Lahore Municipality Committee has issued a long notification stating that as pure milk cannot be had at Lahore and Amarkali (civil Stations), it is proposed with a view to ensure the supply of pure milk to the public, that in future only those persons will be allowed to sell milk who have obtained licenses for that purpose and who are found to keep their cattle in clean houses in a proper manner on sanitary grounds otherwise their licenses will be confiscated". I think it is purely a move which is in the right direction. If this proposal will be introduced in this town, the public will be benefitted on the point of sanitation. It, of course, requires espionage of Municipality to enquire into periodically the keeping, feeding system also the treatment of cows only of those License-Holders. I hope you will kindly move this

matter and put forth opinion, so that it will take towards its real ground, also I shall be much obliged for this publication in *original* in your valuable paper.

CUTTACK
24-7-1905.

Yours faithfully
P. N. ROY
P. W. D.
Buxibazar.

ପରମ ମାନ୍ୟବର ଭାଲୁଲାପକାର ସମ୍ବାଦକ
ମହୋଦୟ ସମୀପେ ।
ମହାଶୟ !

ଏହି ଅସୁରେଷ୍ଟର ପ୍ରମଳା ସାତକାଳୁକରେ
ବିବକ୍ତ । ଏହି ସାତକାଳୁକର ଛିଦ୍ରାଗମାନେ
ଉଚ୍ଚ ପ୍ରମଳାରେ ସାମାଜିକ ପ୍ରାୟସ୍ଥିତ୍ର ସମ୍ବାଦ୍ୟ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବାକ ଭାବ ଏବଜଣ ପଣ୍ଡିତଙ୍କ
ପରି ଅର୍ଦ୍ଧ କରାନ୍ତି । ଉଚ୍ଚ ପଣ୍ଡିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଦେବା ସମୟେ ୫୦ । ଗୁରୁତ୍ୱାପଦ୍ଧତି ପ୍ରମଳାର
ପ୍ରକାଶ ଦେବାକ ଆ ଦ୍ୱାରା ମନ୍ଦିରକୁ ସକାଳେ
ଦୋଷୀଠାରୁ ଅଦୟ କରି ଜୀବିତକୁ କର୍ତ୍ତା
ବିଲରେ ଦ୍ୱାରା କରନ୍ତି । କହୁକବିବାଦିତ
ଏହିପରି ଶାତରେ ଦ୍ୱାରା କଳାପଥିତ ।
କର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଆ କରିଗାଲା ମିଶ୍ର
ଧୟୁଭରସାରେ ଏବବାରେ । ଅଜ୍ଞ ଅବାରୁ
ଦେବବେଳ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଶ୍ଵାସ୍ୟ ଓ ଅସଙ୍ଗତ
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବ କାମାଦ ଅନିଷ୍ଟ ଘଟାଇଅଛନ୍ତି,
କାହାର ଅଲୋଚନା କିମ୍ବିତ ତମିଦାରଗାଠକ
ପ୍ରକଳିତ ଅପରାଧର ସ୍ଥାନୀୟ ରତ୍ନବ୍ଲୈମାନେ
ବୋଲିଲେ ମହାନ ବିଶ୍ଵମହାନ୍ତିରେ ଗୋଟିଏ
ସାହ କର ଉଚ୍ଚ ପ୍ଲାଟେ ପ୍ରିର ବିଲେ ଯେ
କର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପତ୍ର ଅନ୍ତରୀ ବିଶ୍ଵାସ
ଧ୍ୟୁମ୍ଭାବ ଅସଙ୍ଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ପ୍ରକୃତ
ଅଟେ । ଏବେଳୁ ଉଚ୍ଚ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପକଳୁ ବରଜାପୁରୁଷ ।

ପ୍ରସାଦ ମୂଲ୍ୟ ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ବିଷୟରେ ଅବୁଳମ୍ବାନ୍ତି ।

ବିଷୟର ସାହିତ୍ୟରେ ମୋହର ରୂପ ହାତ୍ତି । ସବ ନିରାକାର ଅର୍ଦ୍ଧର ରୂପ-
ସ୍ଥାନୀୟ ବିଷୟର ବିଭାଗରେ କମିଟି ମଧ୍ୟ ମୋହର
ହେ । ବିଷୟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାତ୍ରା ପାଇବାର ପାଇବାର କାର୍ଯ୍ୟ ହେ । କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ
ମୋହର ମଧ୍ୟରେ ମାତ୍ରା ପାଇବାର ପାଇବାର କାର୍ଯ୍ୟ ହେ ।

ମଧ୍ୟର ବିଭାଗ ।

୧ । ନିରାକାର କମିଟି ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୨ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୩ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୪ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୫ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୬ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୭ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୮ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୯ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୧୦ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ ।

୧ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୨ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୩ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୪ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୫ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୬ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୭ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୮ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୯ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ । ୧୦ । ଶିଦ୍ଧରେ ମଧ୍ୟରେ ମଧ୍ୟରେ ।

J. G. ANDREW & Co.
12 College Square (U) Calcutta.

